ՀՀ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ, ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ, ՄՇԱԿՈՒՅԹՒ ԵՎ ՍՊՈՐՏՒ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

<< ՎԱՆԱՉՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՑԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ>> ՀՒՄՆԱԴՐԱՄ

ՊԱՐՏԱԴԻՐ ԱՏԵՍՏԱՎՈՐՄԱՆ ԵՆԹԱԿԱ ՈԻՍՈԻՑԻՉՆԵՐԻ ՎԵՐԱՊԱՏՐԱՍՏՈԻՄ

ՀԵՏԱՉՈՏԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔ

ԹԵՄԱ` ԵՐԿԽՈՍՈՒԹՅԱՆԸ ՆԵՐԿԱՅԱՑՎՈՂ ՊԱՀԱՆՋՆԵՐԸ ԿԱՏԱՐՈՂ` ԱՐԵԳՆԱՉ ԴԱՎԹՅԱՆ

Վետազոտական աշխատանբ

Թեմա---երկխոսությանը ներկայացվող պահանջները>>

- 1. Ներածություն
- 2.Բանավոր խոսբի ուսուցում
- 3.Երկխոսությունը որպես բանավոր խոսբի ուսուցման միջոց
- 4.Երկխոսության ուսուցման ներկայացվող պահանջները,դժվարությունները և հաղթահարման ուղիները
- 5.եզրակացություն

Գրականություն

Ներածություն

Որևէ գործունեություն ծավալելու պայմանը այն իրականացնելու համար անհրաժեշտ կարուղություններն ու հմտություններն են։Քանի որ անգլերեն լեզվի ուսուցման հիմնական նպատակներից մեկը խոսքային գործունեություն ծավալելն է,ապա աշակերտները պետք է ձևավորեն ու զարգացնեն խոսքային կարողություններ և հմտություններ։

Մարդկային յուրաբանչյուր գործունեություն ունի իր շարժառիթը և վերջնական նպատակը,որին հասնելու համար մարդը կատարում է մի շարք գործողություններ,որոնք նույպես ունեն իրենց միջանկյալ խթանն ու նպատակը։Գործողության նպակակի իրականացման հետ այն ավարտվում է ,այս կամ այն չափով նպաստելով վերջնական նպատակի իրականացմանաը։1

Յուրաբանչյուր գործողության կատարումը պահանջում է որոշակի կարողություններ,որոնց կատարյալ կամ թերի ձևավորվածությունը իր դրական կամ բացասական ազդեցությունն է թողնում վերջնական նպատակի իրականացման վրա։ Յմուտ է այն մարդը,որն ըստ կարողությունների մի շարբ գործողություններ կատարելով,ճիշտ,արագ ու կատարյալ,իրականացնում է վերջնական նպատակը։

Խոսքային գործունեությունը նույնպես պահանջում է որոշակի կարողություններ և հմտություններ։ Մեկ նախադասություն կազմելու համար անգամ անհրաժեշտ է կատարել մի շարք գործողություններ,որոնցից յուրաքանչյուրն ունի իր կարևոր դերը նախադասության ճիշտ ձևավորելու գործում։

Oրիևակ` She asked if the boys were present at the meeting.

Tom recites the poem.

Նախադասությունը ճիշտ կառուցելու համար անհրաժեշտ որոշակի եև կարողություններ,որոնք հնարավորություն կտան ճիշտ և արագ կատարելու իամապատասխան գործողություններ։ Կարողությունները պետբ է հնարավորություն տան մարդուն ճիշտ և արագ կատարել արտասանական,բառային և բերականական բազմաթիվ գործողություններ հանուն վերջնական նպատակի իրականացման՝այսինքն խոսբային գործունեության ծավայման։Որպեսզի մարդրիմուտ կերպով խոսբային գործունեություն ծավալի, տարբեր մակարդակի կարողությունները պետբ է ոչ միայն ձևավորվեն,այլ նաև հասցվեն ավտոմատիզմի աստիճանի,այսինքն, դրանց կատարումը պետք է լինի ենթագիտակցական, արագ ու ճիշտ, այն համարյա ուշադրություն չպետք է պահանջի խոսողից,այլապես նրանբ կխանգարեն մարդուն ճիշտ,արագ ,սահուն արտահայտել կամ ընկալել։

1.А.А Леонтьев--<<Некоторые проблемы обучения русскому языку какиностранному>>Изво МГУ 1970,стр 21-22 Լեզվական օրինաչափությունների համաձայն բառերը միմյանց կապակցելու կարողությունը բավարար չի խոսքային գործունեություն ծավալելու համար;Այդ պայմանը անհրաժեշտ է, բայց ոչ բավարար։Մարդը պետք է ունակ լինի ,ըստ իրադրության իր գիտակցության մեջ ծնված միտքը բանավոր կամ գրավոր արտահայտելու,ինչպես նաև գրավոր կամ բանավոր արտահայտած միտքը հասկանալու համար ,ճիշտ ևարագ զուգակցել անհրաժեշտ կարողություններ։

Ըստ իրադրության ծնված մտքի արտահայտման և ընկալման կարողությունների ճիշտ ևարագ զուգակցումը խոսում է այն մասին,որ տվյալ անձնավորությունն ունի խոսքային հմտություններ։ Լեզուների ուսուցման մեջ շատ կարևոր են խոսքային կարողությունների և հմտությունների ձևավորումն ու զարգացումը,որպես խոսքային գործունեություն ծավալելու անհրաչեշտ պայման։ Լեզուների դպրոցական ուսուցման հիմնական նպատակներից մեկը հաղորդակցվելն է,ուստի պետք է աշխատել,որպեսզի դպրոցական ծրագրի պահանջների սահմաններում, մի կողմից ձևավորվեն ու ավտոմատիզմի աստիճանի հասցվեն լեզվական գործողություններ կատարելու կարողություններ, մյուս կողմից նրանց հիման վրա ձևավորվեն ու զարգանան խոսքային հմտություններ։

Օտար լեզուներիդպրոցական ուսուցման հաղորդակցման նպատակը պահանջում է ,որ դպրոցի շրջանավարտը կարողանա խոսքային գործունեություն ծավալել ծրագրում նըշված թեմաների սահմաններում;Իսկ նման գործունեություն ծավալելու համար նա պետք է ունենա համապատասխան խոսքային կարողություններ և հմտություններ ,որոնց ձևավարման միջոցը վարժությունն է:Խոսքային հմտությունը ենթադրում է բազմապիսի լեզվական և խոսքային կարողությաուններ,որոնք պետք է հասցվեն ավտոմատիզմի աստիճանի.Խոսողը, առանց ուշադրության կենտրոնում պահելու լեզվական կողմը,ունակ լինի այդ կարողություններն օգտագործելու,անհրաժեշտ միտքը հաղորդելու կամ ընդունելուհամար:Լեզվին տիրապետելու համար աշակերտը պետք է կարողանա բազմաթիվ ու բազմապիսի գործողություններ կատարել լեզվական նյութի հետ,ինչպես a book, two books, many books; a man,two men, water; much water; he comes, they come, does he come?;do they come?he went; did they go?

Աշակերտը պետք է կարողանա,առանց ուշադրության կենտրոնում պահելու լեզվական ձևը ճիշտ և արագ,ավտոմատ կերպով ծառայեցնել դրանք մտքի բանավոր կամ գրավոր արտահայտմանը,ընկալմանն ու իմաստավորմանը։Դրանց նպաստող վարժությունների նպատակը լեզվին տիրապետելն է,լեզուն որպես հաղորդակզման միջոց օգտագործելը։

Լեզվական վարժությունները, ունենալով ձևական փոփոխությունների հետ կապված դժվարությունների հաղթահարման խնդիր, պետբ է ծառայեն խոսբ կառուցելու նպատակին,դրանք պետք է ունենան հաղորդակցման ուղղվածություն։

Դպրոցական բառապաշարի և քերականության ուսուցումը պետք է կազմակերպել այնպես, որ ուսուցանվող բառերն ու քերականական երևույթները հաջորդաբար գործունեության հմտություններ օգտագործվեն խոսքային մեջ։Այդպիսի կարողություններ ձևավորելու համար անգնիատելի է երխոսությունների մանրամասն մենախոսությունների դերը։Ավելի կանրադառնանք երկխոսություններին,որտես խոսքային հմտությունների ձևավերման կարևոր միջոց։

Բանավոր խոսքի ուսուցում

Լեզուն մի կուռ,ամբողջական և անընդհատ զարգացող համակարգ է,իսկ բանավոր խոսքը ` այդ համակարգի օրինաչափությունների հիման վրա ծավալվող գործունեու-թյուն:Լեզվական համակարգն ունի իր միավորները.հնչյուն, ձևույթ, բառ, բառակապակցուություն,նախադասություն ևայլն:Իսկ նախադասությունը նաև խոսքի նվազագույն միավոր է։Նախադասության նման հատկանիշը` մի կողմից լեզվի,մյուս կողմից` խոսքի միավոր լինելը օտար լեզուների ուսուցման առջև խիստ կարևոր խնդիր է դնում։

Բանավոր խոսքի ուսուցման համար մեթոդական գրականության մեջ ընդգծվում են հետևյալ հիմնական առանձնահատկությունները.

- 1.Շարժառիթ
- 2.Իրադրական պայմանավորվածություն
- 3.Ուղղվածություն¹
- 1.Մարդը խոսում է որոշակի պահանջով,ներբին անհրաժեշտությունից դրդված։Շարժառիթը մարդուն մղում է արտահայտվելու, ստեղծում է ինչ-որ բան ասելու անհրաժեշտություն,մտադրություն , ցանկություն,և մարդու գիտակցության մեջ ծնվում է միտբը,որոշակի է դառնում,թէ մարդը ի՞նչ է ուզում ասել և ինչու՞։Շարժառրթը մարդու արտահայտվելու խթանն է,առանց որի մարդը որևէ գործունեություն չի ծավալում։
- 2. Մարդու խոսքն իրադրական է։Մարդու գիտակցության մեջ միտքը ծնվում է կապված արտալեզվական մի շարք հանգամանքների ամբողջության հետ և մարդն արտահայտվում է ըստ իրադրության ծնված մտքի։Մարդու խոսքն անքակտելի կերպով կապված է իրադրության հետ, այն պարզ է ու հասկանալի տվյալ իրադրության մեջ։ Խոսքային արդյունավետ գործունեություն ծավալելու համար,ըստ տվյալ լեզվի օրինաչափությունների ճիշտ կազմված նախադասությունն անհրաժեշտ պայման է,սակայն ոչ բավարար։Որպեսզի յուրաքանչյուր նախադասություն որոշակի ինֆորմացիա հաղորդի,ունենա հաղորդակցման արժեք,պետք է վերաբերվի որոշակի իրադրության։

Նույնիսկ իրադրության բաղադրիչի փոփոխության դեպբում նույն նախադասությունն կարող է հակառակ միտք արտահայտել:Օրինակ՝ <<Ձանգը հնչեց>>նախադասությունը օգտագործենք տարբեր իրադաձություններում:Մի իրադրությունում այն կարող է արտահայտել դասի ավարտ, իսկ մյուսում՝դասի սկիզբ:Լեզվական տեսանկյունից նույն նախադասությունը իրադրությունից կախված արտահայտում է հակառակ իմաստ:Յետեվաբար օտար լեզուների ուսուցման ժամանակ բանավոր խոսքի արդյունավետ ունակություններ ձևավորելու համար անհրաժեշտ է ապահովել աշակերտի արտաբերած նախադասություններիրադրական պայմանավորվածությունը։ Դասարանում իրադրական իրավիճակներ կարելի է ստեղծել տարբեր միջոցներով՝զննական պարագաներ,դերային իրավիճակներ։ Իրադրություններ կարելի է ստեղծել ՝ելնելով աշակերտների կենսափոր-ձից;Կան երևույթներ,որոնք աշակկերտի կյանքում կրկնվում են։Այդ երևույթների շուրջ զրույցները շատ է օգնում բանավոր խոսքի զարգացմանը։

Oրիևակ՝ T: Your hands are dirty. What must you do?

P: I must wash them.

T: Where do you usually wash them?

P: In the bathroom.

T: What do you wash them with?

P: I wash them with water.

T: Do you wash them with hot or cold water?

P: I wash them with hot water. I don't like to wash with cold water.

Իրադրություններ ստեղծոլու լավագույն միջոցներից է խաղը։Խիստ արդյունավետ են listen, ask and answer կամ read, ask and answer տիպի վարժությունները,որիարդյունբում զարգանում են երկխոսական ունակություններ։

3.Երբ ըստ իրադրության մարդու գիտակցության մեջ ծնվում է միտբը, որոշակի է դառնում ոչ միայն այն, թե ինչն ինչու է ասելու,այլ թե ու՞մ է ասելու, ու՞մ է ուղղված իր խոսբը։ Ուղղվածությունն ազդում է խոսբի վրա։Մարդը նույն ձևով չի խոսում իր ծնողի, հասակակից ընկերոջ,ուսուցչի կամ գործընկերոջ հետ։

Երբ ուսուցման մեջ չի ապահովվում որոշակի ուղղվածություն,աշակերտը չի իմանում ու՞ր կամ ու՞մ նայի. կա՜մ առաստաղին է նայում,կա՜մ հատակին և պատուհանից դուրս։

Որեմն,երբ աշակերտի առջև խոսելու խնդիր է դրվում,անիրաժեշտ է պահովել նրա խոսբի ուղղվածությունը։

Oրիակ՝ Ask your friend...Tell the class...

Explain to your younger brother...

Յաղորդակցման ժամանակ կարևոր նշանակություն ունեն խոսողների տարիքը, խոսակցության թեման,խոսողի միմիկան, ժեստերը ը այլն։

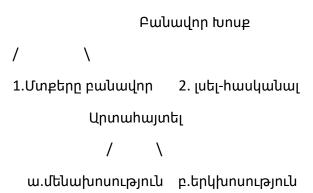
Բանավոր խոսքին հատուկ է ձայնարկությունների,ներմուծվող բառերի օգտագործումը, արտահայտության կարճությունն,կրճատ ձևերի օգտագործումը, ձայնի ինտոնացիան։

Այս բոլոր առանջնահատկությունները ,անշուշտ,չեն կարող դպրոցական ուսուցման առարկա դառնալ, բայց դրանք պետք է հաշվի առնվեն հատկապես երկխոսության ուսուցման մեջ։

Երկխոսությունը որպես բանավոր խոսբի ուսուցման միջոց

Դպրոցում բանավոր խոսքի ուսուցման հիմնական խնդիրը ծրագրերի պահանջների սահմաններում մտքերը բանավոր արտահայտելու և ուրիշի բանավոր խոսքը լսել-հասկանալու հմտությունների ձևավորումն է։Այդ հմտությունների ձևավորմանն ուղղ-ված աշխատանքն սկսվում է ուսուցման առաջին աստիճնից և շարունակվում ու կատարելագործվում է մինչև բարձր(ավագ) աստիճանի ավարտը։ Որպես այդ աշխատանքի հետևանք դպրոցի շրջանավարտը պիտի կարողանա բանավոր հաղորդակցվել դպրոցական թեմաների շուրջ։

Եթե բանավոր խոսբի բաղադրիչների հարաբերությունը ներկայացնենք գծապատկերի ձևով ,այն կունենա հետևյալ տեսբը.

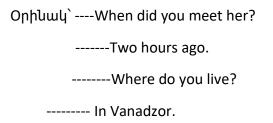
Անհրաժեշ է տարբերակված մոտոցում ցուցաբերել մենախեսության, երկխոսության և խոսքը լսելով հասկանալու ուսուցմանը:Նրանցից յուրաքանչյուրն ունի յուրահատուկ դըժվարություններ և առանձնահատկություններ ,որոնք պետք է հաշվի առնվեն և արտացոլվեն հատուկ վարժությունների համակարգում:Երկխոսական հմտությունների զարգացումն ինքնին չի կարող ապահովել մենախոսական հմտությունների զարգացումը և հակառակը։Ուսումնասիրելով դրանցից յուրաքանչյուրի առանձնահատկությունները , անհրաժեշտ է վեր հանել դպրոցական ուսուցման հետ կապված կարևորոգույն խնդիրները և գտնել դրանց լուծման արդյունավետ եղանակները։

Ներկայացնենք երխոսությունն որպես բանավոր խոսքի ուսուցման միջոց և հնար։Իսկ ի՞նչ է երխոսությունը և ի՞նչու է կարևոր երխոսության ուսուցումը։

երկխոսություն բառը ծագել է հունարեն դիալոգ բառից,որը նշանակում է զրույց, խոսակցություն 2 կամ ավելի անձանց միջև։ Եիկխոսության յուրաքանչյուր արտահայտություն ուղղված է խոսակցին ի հարցումն կամ ի պատասխան։ Գրականության մեջ երկխոսությունը կերպարի բնութագրման միջոցներից է։ Երկխոսությունը նաև գրական-փիլիսոփայական ժանր է,փիլիսոփայական որոշ երկեր գրվել են երկխոսական ձևով։

Երկխոսությունը հաղորդակցման ձև է,որի ընթացքում երկու կամ ավելի խոսակիցներ փոխանակում են միմյանց փոխպայմանավորող արտահայտություններ։Ընդ որում այդ արտահայտությունները կապված ենև և՜ նախորդ, և՜ հաջորդ աատահայտությունների հետ։ Երխոսության մեջ փոխադարձաբար կապված արտահայտությունները կոչվում են ռեպլիկներ։Ռեպլիկները ունեն ոչ միայն իմաստային,այլ նաև կառուցվածքային փոխադարձ կապ։ Կառուցվածքային և իմաստային փոխադարձ կապ ունեցող ռեպլիկները կոչվում են երկխոսական միասնություններ¹։

Ռեպլիկները չպետք է նույնականցնել նախադասության հետ։Այն կարող է ներառել մեկ կամ մի քանի նախադասություններ։Պատասխան ռեպլիկները կարող են կրճատ ձևով արտահայտվել՝ նույնիսկ մինչև մեկ բառ։

Երկխոսության ուսուցման հիմբում պետք է դնել ոչ թե առանձին ռեպլիկ արտահայտությունը, այլ իմաստային, կառուցվածքային փողադարձ կապ ունեցող և իրադրական պայմանավորվածություն ունեցող երկխոսական միասնություններ։

Երկխոսության ուսուցման ներկայացվող պահանջները,դժվարությունները եվ հաղթահարման ուղիները

Օտար լեզուների դպրոցական ծրագրերը որոշակի պահանջներ է ներկայացնում երկխոսության ուսուցմանը։ Աշակերտների երկխոսական հմտությունները դասարանից դասարան պետք է աճեն,ընդլայնվեն ու աստիճանաբար կատարելագործվեն,որպեսզի աշակերտները կարողանան զրուցել դպրոցական թեմաների շուրջ և ոչ միայն։Ձրույցի ընթացքում աշակերտը պետք է կարողանա ինֆորմացիա հաղորդել և հարցերի միջոցով նաև ստանալ, հաստատել,համաձայնվել, գնհատել , իր վերաբերմունքը ցույց տալ զրույցի ընթացքում շոշափվող տարբեր հարցերի, երևույթների ու դեպքերի նկատմամբ։

Այս խնդիրները լուծելու համար անհրաժեշտ է կազմակերպել երխոսական հմտությունների ձևավորմանն ուղղված պլանավորված, համաչափ և նպատակասլաց աշխատանք։Արտասանական, քերականական և բառային կարողությունները ,որոնք ստեղծվում են լեզվական նյութի մատուցման և ամրապնդման աստիճանում,պետք է հիմք հանդիսանան այս աշխատանքի համար։

Երկխոսությունն ունի իր յուրահատկությունները,որոնց հիման վրա անհրաժեշտ է կատարել վարժությունների մի այնպիսի ամբողջություն,որն ապահովի աշակերտի երկխոսական հմտությունների ձևավորումը,նրան հնարավորություն տա զրուցել իր սովորած օտար լեզվով։ Մեթոդական ուղղեցույցների մեջ նշվում են երկխոսական հետևյալ առանձնահատկությունները 1:

- 1. Երկխոսությունն հնարավոր չէ պլանավորել.այն կախված է խոսակիցներից,որոնց արտահայտած ռեպլիկները կապված են միմյանց հետ։Յուրաբանչյուր նոր արտահայտություն պայմանավորված է իրադրությամբ կամ նախորդ արտահայտությամբ։
- 2. Երկխոսությունն իրադրական է ,այդ պատճառով նրա բովանդակությունը հնարավոր է հասկանալ միայն այդ իրադարձության հիման վրա, որում այն ստեղծվում է։Իրադրությունը կարող է լինել արտալեզվական կամ կոնտեքստային։
- 3. Երկխոսությունն ունի զգացմունքային երանգավորում։ 2րույցի ընթացբում ի հայտ են գալիս խոսակիցների ապրումները, հույզերը, որոնք էլ պահանջում են յուրահատուկ հնչերանգ,բառային ու բերականական միջոցներ։

Երխոսության հիմբում ընկած է ռեպլիկների փոխանակումը,որոնք խիստ բազմազան են.ռեպլիկ-հարց,ռեպլիկ- պատասխան, ռեպլիկ- հաստատում,ռեպլիկ-ժխտում, ռեպլիկխնդրանք ,ռեպլիկ- հրավեր և այլն։

^{1.}А.А Леонтьев--<<Некоторые проблемы обучения русскому языку какиностранному>>Изво МГУ 1970,стр 8-9

Մեր կատարած հետագոտությունները ցույց են տվել,որ դպրոցական դասագրքերի վարժությունների համակարգում բավարար չեն երկխոսական հմտությունների զարգացմանն ուղղված վարժությունները։Դրանք հիմանականում հարց ու պատասխան ռեպլիկներից կազմված լինելով,չեն ապահովում անհրաժեշտ հմտությունների ձևավորումը։Երկխոսության մեջ անշուշտ շատ են օգտագործվում հարց- պատասխան ռեպլիկներն,սակայն այն հանգեցնել հարց-պատասխանի` նշանակում է խիստ սահմանափակել։ Մեթոդական գրականության մեջ միշտ բննադատվել է երկխոսության նման սաիմանափակումը։1

Երկխոսական հմտություններ զարգացնելու համար կիրառվող հարց- պատասխան վարժությունները կատարվում են հիմնականում ուսուցիչ-աշակերտ կապի մեջ:Դիտարկենք մարդկանց միջև տեղի ունեցող կենդանի հաղորդակցումը,կնկատենք,որ հարցպատասխան երկխոսությունը օգտագործվում է որոշակի տիպի հարցաքննությունների ժամանակ,որի ընթացքում մարդը գտնվելով լարված ու անհանգիստ վիճակում ձգտում է հնարավորին չափ շուտ ազատվել։Երբ մարդը զրույցի ընթացքում գտնվում է պատասխանողի դերում,նա սկսում է խուսափել զրույցից։Ուրեմն,երբ աշակերտը գտնվում է միշտ պատասխանողի դերում,նա այդ պարտականությունը կատարում է տիաճությանը և ձգտում է ազատվել այդ վիճակից։

Դպրոցական պրակտիկայում կիրառվող հարց- պատասխանի դեպբում, խոսակիցների համար խոսբի բովանդակության նորություն չկա,բանի որ ամենատարածված վարժություններից մեկը ծանոթ տեբստի բովանդակության շուրջ կազմակերպվող հարց- պատասխանն է։ Յարց տվողը չի հետապնդում նոր ինֆորմացիայի ձեռբբերման նպատակ,և պատասխանողն էլ չի հաղորդում նրան նոր տեղեկություններ։ Կենդանի հաղորդակցման մեջ բնական ու տրամաբանական են այն հարցերը,որոնք հետապնդում են նոր ինֆորմացիա ձեռբ բերելու նպատակ։Այս տեսակետից նույնպես նման հարց պատասխանները չեն կարող արդյունավետ լինել երկոսական հմտությունների ձևավորման ու զարգացման համար,որովհետև նրանք չեն բխում ներբին անհրաժեշտությունից։Մեր նպատակը լեզվի ուսուցման պայմանները հնարավորին չափ կենդանի հաղորդակցման պայմաններին մոտեցնելն է,ուրեմն պետբ է հաշվի առնել նշված տիպի հարցպատասխան վարժությունների թերությունները,փոխարինել դրանք ավելի արդյունավետ վարժություններով։

երխոսության ուսուցման հիմբում պետք է դնել իմստային,կառուցվածքային փոխադարձ կապ և իրադրական պայմանավորվածություն ունեցող երկխոսական միասնություններ։ Միասնությունը սովորաբար բաղկացած է խոսակցության մղող,խթանող և նրան ռեակցիա հանդիսացող ռեպլիկներից։ Կենդանի հաղորդակցման մեջ այս ռեպլիկների բնույթը խիստ բազմապիսի է։Ուսումնական նպատակով դրանք պետք է խմբավորել,դասակարգել ու մոդելավորել։

Դպրոցական ուսուցման առարկա պետբ է դառնան երկխոսական հետևյալ միասնությունները.

- 1. Յարց-պատասխան
- 2.Յաղորդում-իարց
- 3.Յաղորդում-հաղորդում

4.Յարց-հարց

Ուսուցչի խնդիրն է ձևավորել երկխոսական վերոհիշյալ միասնություններ կազմելու համար անհրաժեշտ ռեպլիկների արտահայտման և դրանց հիման վրա տրամաբանական ավարտվածություն ունեցող երկխոսություններ կազմելու հմտություններ։

Կենդանի զրույցի ընթացքում խոսակիցները հաճախ հայտնում են շնորհակալություն, վրդովմունք, զարմանք,հիացմունք, համաձայնություն ևայլն։Այդ պատճառով էլ աշակերտները պետք է յուրացնեն մի շարք պատրաստի ֆրազաներ.ինչպես thank you, you are welcome, sorry,with pleasure,how nice, good luck,I think, as for me,by all means և այլն։Պատրաստի ֆրազաների ըստ իրադրության օգտագործումն անհրաժեշտ են աշակերտներին,դրանք զրույցը դարձնում են ավելի կենդանի։

երխոսության միասնությունների ուսուցումը պետք է սկսել ամենապարզ հարց պատասխան միասնությունից և հաջորդաբար բարդացնել։ Արտաբերվեղ ռեպլիկների հնչերանգի ճշտությունը չպետք է վրիպի ուսուցչի ուշադրությունից; Աշակերտներին տված հարցերը պետք է ուղղված լինեն անհայտի պարզաբանմանը, կամ հայտնիի շուրջ հավելյալ տեղեկություններ ստանալուն։ Նման վարժությունների կատարւմով նրանք պետք է հաջորդաբար կարողանան օգտագործել իրենց սովորած լեզվական նյութը տվյալ արհեստական կամ բնական իրադրությունից բխող հաղորդակցման խնդիրը լուծելու համար։ Աշակերտին պետք չէ առաջարկել վերացական խնդիրներ, օր` հարցեր տվեք նկարի շուրջ և պատասխանեք։ Երկխոսական հմտության ձևավորմաննպատակով վարժություններ կատարելիս հաղորդակցման խնդիրը պետք է ընդգծված լինի, պարզ ու հասկանալի լինի աշակերտների համար,նրա լեզվական կարողությունների առումով՝ իրագործելի։

Յարց-պատասխան միասնության մեջ գլխավորը հանդիսանում է հարցը` առաջին ռեպլիկը։Պատասխան ռեպլիկները կարող են կարճ լինել։

Դպրոցական ուսուցման պրակտիկայում, երբ կատարվում են հարց- պատասխան վարժություններ,մենք աշակերտներից պահանջում ենք հարցի լրիվ պատասխան,որը շատ դեպքերում ճիշտ չէ։Որպեսզի երկխոսությունները բնական հնչեն, երեխաներին պետք է վարժեցնել տալ կարճ պատասխաններ,նույնիսկ կարճ հարցեր։

- --What is your next lesson?
- -- English, and yours?
- ----Russian.

Ուսուցիչներից շատերը (նաև ես)պահանջում են տալ երկար հարցեր և պատասխաններ։Օր`

- --What is your next lesson?
- --Our next lesson is English. What is your next lesson?
- --Our next lesson is Russian

Ուսուցման մեջ պետք է օգտագործել բնական երկխոսության նուշը։Շատ ուսուցիչներ առարկում են պնդելով,որ լրիվ պատասխաններն ամրապնդում են աշակերտի ճիշտ նախադասություն կազմելու կարողությունը։

Յարց-պատասխան երկխոսական հմտության ձևավորման համար աշակերտը պետք է կարողանա արտահայտել ռեպլիկ հարց և ռեպլիկ պատասխան։ Ռեպլիկ պատասխանը իր իմաստով ու կառուցվածքով կախված է ռեպլիկ հարցից,այն ավելի հեշտ է յուրացնել,այդ պատճառով 3-րդ դասարանում ամենապարզ միասնությունների ուսուցումը սկսվում է ուսուցիչ-աշակերտ և շարունակվում աշակերտ-աշակերտ կապի մեջ։

- --What is it?
- -- It's a book,
- -- Are you a school-boy?
- --Yes, I am.

__Does he go to school?

--Yes, he does.

Նախքան այսպիսի վարժություններ կատարելը,աշակերտները պետք է կարողանան ճիշտ կառուցել հարցական և ժխտական նախադասություններ։Երբ աշակերտները առաջարկվող հարցերին կարողանում են ճիշտ պատասխանել անհրաժեշտ է նրան

վարժեցնել նոր ինֆորմացիա պահանջող հարցեր տալ։Տրված հաստատական նախադասությունները հարցական դարձնելը հաղորդակցման առումով շատ բիչ կարող է օգտակար լինել աշակերտների։Աշակերտի հարցը պետբ է տրամաբանորեն բխի հախորդակցական խնդրից և ուղղված լինի նրա լուծմանը։

4-րդ դասարանում աշակերտները պետք է յուրացնեն 250 բառ և ձևավորեն ընդհանուր, ընտրական և որոշ հատուկ հարցեր կազմելու կարողություն։Այս նյութը նրանք պետք է օգտագործեն երխոսության մեջ։Յարցերի կառուցման քերականական կարողությունները ձևավորելուց հետո, անհրաժեշտ է այն ներառել երխոսության վարժությունների մեջ։Օր.` նշվում են զանազան առարկաներ,իսկ աշակերտները ընտրական հարցերի միջոցով պարզում են նրանց տարբեր հատկանիշներ։ Նման վարժությունները սկսում են ուսուցիչ-աշակերտ և շարունակում են աշակերտ-աշակերտ կապի մեջ։

T: I think you have an interesting book.

Ann: Yes, I have.

P_{1:} Is it English or Russian?

Ann: It's Armenian.

P₂: Is it in your bag or on the table?

Ann: It is in my bag.

Or

T: Aram, I think you have a younger brother.

Aram: Yes, I have.

P₁: Does he go to school in the morning or in the afternoon?

Aram: He goes to school in the afternoon.

P₂ Does he learn English or French at school?

Aram: He learns German.

Տարրական դասարաններից սկսած,ոչ միայն պետք է սովորեցնել հարց-պատասխան,այլ նաև հաղորդում-հարց երկխոսական միասնության ամենապարզ ձևերը։Օր.՝ պարզ պատկանելիություն

T: There is a textbook on my table?

P_{1:} Whose textbook is it?

P₂: It's mine.

Or

T: There are two pencils on the desk.

P_{1:} Whose pencils are they?

P_{2:}They are Armen's pencils.

Պարզել ,ինչ կարոող էանել և չի կարող անել աշակերտը

T: Aram is a pupil?

P₁: Can he read and write Russian?

P₂: Yes, he can.

P_{3:} Can he play chess?

P₂: No, he can't.

Պարզել գործողության տեղը ,ժամանակը

T: They have breakfast.

P₁: When do they have breakfast?

P₂: At 8 o'clock.

P₃: Where do they have breakfast?

P₂: In the kitchen.

Այս տիպի վարժությունները երխոսական միասնություններ ստեղծելու կարողություններ են ձևավորում,իսկ դրանց հիման վրա հնարավոր է ընդլայնել երխոսությունը,մեծացնել ռեպլիկների բանակը` ապահովելով դրանց տրամաբանական կապը, մտբի զարգացումը։

Աշակերտները պետքէ կարողանան օգտագործել յուրացված տեսակի հարցերը տվյալ անձի կամ երևույթի մասին անհրաժեշտ ինֆորմացիա ստանալու համար։ Ուսուցիչը առաջարկում է աշակերտներին մեկը մյուսից ինֆորմացիա ստանալ իրենց ընտանիքների մասին։Աշակերտները զույգերով զրուցում են միմյանց հետ շշուկով,հետո ներկայացնում դասարանին։

On` Ann: Is your family large, Aram?

Aram: No, it is not. It is small.

Ann: Where does your family live?

Aram: My family lives in a small house.

Չրուցող զույգերի փոփոխության հետ նորություն է մտնում զրույցի մեջ, փոխվում է բովանդակությունը, բանի որ յուրաբանչյուր աշակերտ տեղեկությում է տալիս իր ընտանիբի մասին։Նման զրույցների դեպբում յուրաբանչյուր աշակերտ ինքն է որոշում իր արտահայտած ռեպլիկի բովանդակությունը։

Աշակերտներին զրույցի մղելու համար կարելի է տարբեր մտբեր արտահայտել,խնդիրներ տալ,օգտագործել նկարներ,վիդիոներ,դիդակտիկ ֆիլմեր։

Ուսուցիչը կամ մի աշակերտ ուսուցչի օգնությանբ, արտահայտում է մի միտք,աշակերտները հարցեր են տալիս։

T: We have a new pupil at our school.

P₁. What is his name?

P₂: How old is he?

P₃: Where does he live?

Կարելի է առաջարկել ,որ աշակերտները զրույցի միջոցով տեղեկություններ ստանան մեկը մյուսի ծննդյան օրվա տոնակատարության,տան/բնակարանի, մայրիկին օգնելու մասին և այլն։

Օրինակ՝

T: Aram's family got a new house last month.

P₁:How many rooms does your new house have?

P₂ It has four rooms

P₃:What street is your new house in?

P_{2:} It is in Aghayan street.

Or

T: Children, it was Ann's birthday yesterday. Speak with her about the day.

P₁:I am sorry, Ann, I didn'tknow about it. I wish you many happy returns of the day.

Ann: Thank you very much.

P₂: Who was present, Ann?

Ann: My uncle and aunt, my two cousins and some of my friends.

P₃: How did you spend your time?

Ann: My cousin played the piano and we all danced. You know, my aunt sings very well. She sang folk songs.

P_{3:}I am very glad you had a good time.

Յարց-պատասխան,հաղորդում —հարց երխոսական միասնությունները զրուցելիս օգտագործելու հմտությունները առավել զարգացնելով, արդեն բարձր դասարաններում աշակերտներին պետք է վարժեցնել հաղորդում-հաղորդում և հարց-հարց երկխոսական միասնությունների օգտագործելուն։Վարժությունների հաղորդակցման խնդիրը,արտաբերվող ռեպլիկների արտասանական և ինտոնացիայի ճշտությունը շարունակում է մնալ ուսուցչի ուշադրության կոնտրոնում։

Ուսուցիչը հարցերով դիմում է աշակերտներին և նրանց խնդիրն է ճշգրտում մտցնել։Ուսուցիչը ասում է բառեր, որոնք օգնում են աշակերտներին ճշգրտումներ կատարել։

Օրինակ`

T: Will you open the door? (hot)

P: Is it hot in the room?

T: Will you switch on the light? (dark)

P: Is it light in the room?

Այս տիպի վարժությունները ամրապնդում են այդ միասնությունների օգտագործման կարողությունը և նախապատրաստում երկխոսության մեջ կիրառելու համար։

Յաջորդ աստիճանում ուսուցիչը ստեղծում է իրադրություն,իսկ աշակերտները սկսում են զրուցել այդ իրադրությունից բխող հաղորդակցման խնդրի համաձայն։Օրինակ`

T: You have difficulty in translating the text. Ask Ann to help you.

--Have you any spare time, Ann?

A: What can I do for you?

--Will you help me to translate the text?

A: When do you want me to do it?

--After the classes, if you are free.

A: With pleasure.

__Thank you.Ann

A: Don't mention it.

Մեր կարծիբով երկխոսության ուսուցման մեջ նշված վարժությունների կիրառումը ռացիոնալ ու արդյունավետ է դարձնում ուսուցման պրոցեսը։

Եզրակացություն

Յետազոտողի առաջ չի կարելի հարցերը բննված և վերջնական ձևակերպմամբ դնել, այլ բննարկելիք խնդիրը պետք է վստահել հետազոտողի անձնական աշխատանքին։ (Գ. Էդիլյան)

երկխոսության տարրերի օգնությամբ սովորելը,որը ես օգտագործում եմ դասերի ընթացքում,հնարավորությունէ տալիս աշակերտներին ընկալել ուսումնասիրվող նյութը և յուրացնել այն ավելի խոր իմաստաբանական մակարդակում։Մեր բոլորդասերինմենք օգտագործումենք խմբային աշխատանք և ակտիվ երկխոսություն։Աշակերտների հետ միասին մենք ակտիվորեն մասնակցումենք քննարկումներին և անհրաժեշտության դեպբումուղղում և ուղղորդում աշակերտների մտքերը։Միևնույնժամանակ,մենքինքներս ենք նշում ,թե ինչպիսի օգնության կարիք ունի այս կամ այն խումբը։Այս աշխատանքը ,ինչպես նշեցինք ,թույլ է տալիս ավելի լավ ճանաչել երեխաներին,հասկանալ,թե ինչպիսի օգնության կարիք ունեն նրանք,սովորեցնում է սովորողների մտքերը ճիշտ ուղղությամբ ուղղորդել։ Եվ եկանք այն եզրահանգման,որ դասից դաս երեխաներն ավելի լավ են կարողանում արտահայտել իրենց մտքերը,նրանք աստիճանաբար ավելի տեղեկություն են ձեռք բերում տվյալ թեմայի վերաբերյալ,զարգանում է նրանց բառապաշարը,բանավոր արտահայտվելու հմտությաունները։Դասի ընթացքում հարցերը բարձրացնում են աշակերտների մտավոր գործունեությունը ,թույլ են տալիս բոլորին խոսել։Յարցերը նպաստում եներեխալիվերյուծական,քննադատական մտածողությանը զարգացմանը։

Երկխոսության ուսուցումը օգնում է աշակերտներին սովորել լսելմիմյանց,լրացնել տեղեկատվությունը և վերլուծել այն։ Իտերակտիվ ուսուցման հիմնական արժեբն այն տայիս կառավարել սովորողների ճանաչողական Ł,nn PULII F գործունեությունը։Երկխոսության ուսուցումը նպաստում է աշակերտների մոտ նոր տիպի մտածողության ձևավորմանը,դաստիարակելստեղծագործ,ակտիվ,անկախ,ինքնուրույն որոշումներ կայացնելու ընդունակ, համարձակսերունդ,որը միշտ կձգտի ինքնակրթության։ Գործևականում օգտագործելով երկխոսության ուսուցման տեխնոլոգիան`իամոզվեցինբ,որ արդյունավետ մանկավարժական փոխազդեցության իիման վրա կազմակերպված դասր ունի մի շարք առավելություններ։ 1.Աշակերտներին պատրաստում է արդյունավետ աշխատանքի ,ապահովում է ամբողջ դասարանի զբաղվածությունը ։ 2.Դասի նյութը յուրացվում են բոլոր աշակերտների կաղմից։ 3.Դասերին տիրումէ համագործակցության և փոխադարձ օգնաությանմթնոլորտը։

երխոսությանը օտար լեզուներ սովորեցնելու ևսովորելու անփոխարինելի միջոց է։

Գրականություն

- 1.Ա.Մ. Քեշիշյան--<<Անգլերեն Բանավոր խոսքի ուսուցումը >> Լույս իրատարակչություն։ Երևան -1981
- 2.<<Օտար լեզուները Յայաստանում>>Գիտամեթոդական հանդես 3.Անգլերեն հանրակրթական ավագ դպրոցի չափորոշիչներ և ծրագրեր—ՅՅ կրթության և գիտության նախարարության կրթական ծրագրերի կենտրոն։ Երևան 2009

ՀՀ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ,ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ ԵՎ ՍՊՈՐՏԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ «ՎԱՆԱՁՈՐԻ Հ.ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ» ՀՒՄՆԱԴՐԱՄ

ՊԱՐՏԱԴԻՐ ԱՏԵՍՏԱՎՈՐՄԱՆ ԵՆԹԱԿԱ ՈՒՍՈՒՑԻՉՆԵՐԻ ՎԵՐԱՊԱՏՐԱՍՏՈՒՄ

ՀԵՏԱԶՈՏԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔ

ԹԵՄԱ` Արդյունավետ հաղորդակցություն
ԿԱՏԱՐՈՂ` Բուռնազյան Գայանե
ՂԵԿԱՎԱՐ`մ.թ.գ., դոցենտ Աննա Պապոյան

Վանաձոր 2023

Բովանդակություն

Ներածություն
Գլուխ 1
Սոցիալ-մշակութային տեսության արդյունավետությունը օտար լեզվի ուսուցման և արդյունավետ հաղորդակցման գործընթացում․․․․․․․․․․․․․․․․․․․4
Գլուխ 2
Ուսուցիչ-աշակերտ փոխհարաբերությունները և արդյունավետ
հաղորդակցությունը․․․․․․․․․․․․․․․․․․․․․․․․․․․․․․․․․․․․
Եզրակացություններ․․․․․․․․․․․16
Գրականության ցանկ․․․․․․․․․․․․․․․․․․․․․․․․․․․․․․․․․․․․

Ներածություն

Կրթության գործընթագի նկատմամբ ավանդական մոտեցումը վերջին տարիների ընթացքում սոցիալ–քաղաքական զարգացումների, տեխնոլոգիական առաջընթացի միտումներով պայմանավորված էական փոփոխությունների է ենթարկվել։ Յուրաքանչյուր միջավայր և ժամանակաշրջան ծնում են իրենց յուրահատկությունները և ուսուցման համակարգում պահանջում այլ մոտեցումներ։ Որպես համաշխարհային կրթական աշխարհի մաս՝ անգլերենի՝ որպես օտար լեզվի ուսուցումը ևս պետք է դիտարկել որպես հաղորդակցվելու կարողությունների զարգացմանը միտված կրթական գործընթաց։ Իսկ հաղորդակցական հմտությունների և գործառույթի զարգացումը սոցիալ-մշակութային մոտեցման տիրույթում է։

Լեզուն իրացվում է հասարակության լեզվական գործունեությամբ, հաղորդակցման միջոցով, և հենց մարդու հաղորդակցումով օտարվում ու դառնում է օբյեկտիվ ռեալություն։ Հաղորդակցման մեջ , խոսելու ընթացքում լեզուն իրացվում է իրական խոսքի միջոցով։ Եվ քանի որ խոսքը, իր հերթին, ոչ այլ ինչ է, եթե ոչ անհատի, տվյալ մարդու խոսքալին գործունեության արդյունք, ապա սա ինքնին պահանջում է խոսքի ու լեզվի և, դրա հետ միասին ու դրա միջոցով, անհատականի ու հասարակականի փոխհարաբերության լուսաբանություն։Այս հետազոտության շրջանակում քննութիյան կառնենք հաղորդակցումը օտար լեզվի դասավանդման րնթացքում ,դրա արդյունավետ կիրառումը և կազմակերպումը, ուստի սահմանենք մեր աշխատանքի նպատակն ու խնդիրները։

Հետազոտության նպատակն է՝ բացահայտել արդյունավետ հաղորդակցման Էությունը։

Հետազոտության խնդիրներն են՝

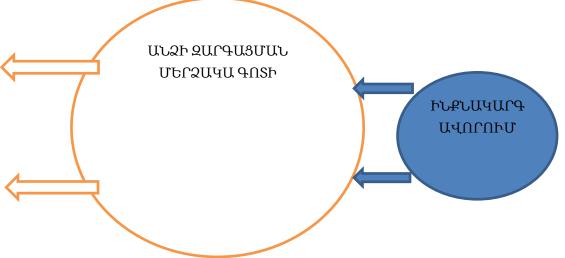
- 1. ուսումնասիրել թեմային վերաբերող գիտաուսումնական գրականությունը,
- 2. բացահայտել արդյունավետ հաղորդակցմանը նպաստող ուսուցման մեթոդները,
- 3.անդրադառնալ արդյունավետ հաղորդակցման իրականացմանը անգլերենի դասաժամերին։

Գլուխ 1

Սոցիալ-մշակութային տեսության արդյունավետությունը օտար լեզվի ուսուցման և արդյունավետ հաղորդակցման գործընթացում

Սոցիալ-մշակութային համատեքստի գաղափարր Լև զարգացրել Վիգոտսկին։ Տեսության ուսումնառության ամենագլխավոր առանձնահատկությունն ու շրջադարձային բաղադրիչը «Անձի զարգացման մերձակա գոտու» (ԱԶՄԳ) գաղափարն է։ Վիգոտսկին բնութագրում է «Անձի զարգացման մերձակա գոտին» (ԱԶՄԳ) որպես «խնդիրներն անկախ լուծելու կարողության իրական մակարդակի և չափահասների առաջնորդությամբ հասակակիցների հետ կամ համագործակցությամբ լուծելու հնարավոր մակարդակի միջակայք»[2; 28]: Վիգոտսկու՝ «ԱԶՄԳ»-ի վերաբերյալ տեսությունը չի բացառում սովորողի միայնակ գործելու կարողությունը, ավելին՝ այն դիտարկվում է որպես խնդիրն անկախ լուծելու մակարդակ։ «ԱԶՄԳ»-ն իրական մատնանշում է աջակցության ինքնակարգավորման հարաբերությունները։ «Ինքնակարգավորման» գաղափարն արտահայտում է այն փոփոխությունները, որոնք տեղի են ունենում «ԱԶՄԳ»–ում։

«ԱԶՄԳ» և «Ինքնակարգավորում» փոխհարաբերությունները

9δ. 1 Uηρηπιρ` [van Lier 1996: 190] [9, 190]

Գծապատկեր 1–ում ներկայացված են «ԱԶՄԳ»–ի և «Ինքնակարգավորման» միջև փոխհարաբերությունները։ Երկու շրջանակների միջև եղած տարածությունը ցույց է տալիս մի շարք գիտելիքներ և հմտություններ, որոնք մարդը կարող է ձեռք բերել ուրիշների աջակցությամբ։ «ԱԶՄԳ»–ն ընտրված բարդ գիտելիք է, որը դեռ չգիտի, բայց կարող է սովորել ուրիշի օգնությամբ։ Օրինակ՝ բարդ գործ կատարելու համար անհրաժեշտ է «սոցիալական աջակցություն» (scaffolding), որի ընթացքում նմանակման (imitation) կամ առաջնորդության (guidance) միջոցով գոյություն ունեցող գիտելիքը միավորվում է փորձին։ «ԱԶՄԳ»–ի շրջանակից դուրս նյութերը կամ գիտելիքները մատչելի չեն սովորողի համար։ Բայց սովորողի «ինքնակարգավորման գոտին» կարող է ընդլայնվել, եթե նրան տրամադրվեն համապատասխան և հավասարակշոված ռեսուրսներ «ԱԶՄԳ»–ի շրջանակում գիտելիք կերտելու համար։ Գծապատկեր 2–ում ներկայացված են այդ ռեսուրսները։ «Ինքնակարգավորման գոտին» ընդլայնող ռեսուրսները Սոցիալ–մշակութային տեսությանը առնչվում է scaffolding-h գաղափարը։ Պայմանականորեն այն անվանենք աջակցության»։ Այն առնչվում է Վիգոտսկու սոցիալ–մշակութային տեսությանը երկու կողմով։ Նախ՝ այն ձանաչում է սոցիայական փոխհարաբերությունների դերը սովորելու գործընթացում, և երկրորդ՝ ընդունում է այլ մարդկանց ազդեցությունը երեխայի զարգացման վրա։ Օտար լեզվի ուսուցման գործընթացում աշակերտի զարգացման մակարդակը որոշելը դժվար է։ Դրա համար էլ սոցիալական աջակցության գաղափարը կարևոր է։ «Սոցիալական աջակցության» (Scaffolding) գաղափարին են անդրադարձել Բրուները, Լանթոլֆը և Ապելը, Դոնաթոն, Ստորչը, Ֆահիմը և Հագանին, Կաոն, Բրուները, Կողլանը և Դաֆր, Օհթան և այլը։ Ըստ Վուդի, Բրուների և Ռոսի՝ որպես սոցիալական համատեքստ սովորաբար ընկալվում է մոդելալին օրինակը կամ նմանակումը։ Սակայն ուսուցչի միջամտությունը կարող է յինել ավելին, քան այդ երկուսը։ «Ungիալական աջակցությունը» (scaffolding) ուսուցման գործընթացում ստեղծում է սովորողին տրամադրվող աջակցության «Սոցիալական աջակցությունը» որակր lı քանակը։ բնութագրվում է առանձնահատկություններով՝

- հետաքրքրություն առաջացնել առաջադրանքի նկատմամբ,
- > պարզեցնել առաջադրանքը,
- **>** օգնել հասնելու նպատակին,
- ➤նշել կարևոր առանձնահատկությունները, դրա արդյունքում առաջացած տարաձայնություններն ու իդեալական լուծումը,
- Իվերահսկել առաջադրանքի կատարման ընթացքում ի հայտ եկած
  հիասթափությունը,
- ▶ ցույց տալ կատարված իդեալական տարբերակը²

ուսումնառության գործընթացում, սովորողների Ommp լեզվի սոցիալական փոխգործակցության արդլունքում վերակառուցելով, «սոցիալական աջակցությունը» դրսևորվում է բազմաբնույթ առաջադրանքների մեջ՝ մերժելով միօրինակ թեստերը։ Տարեցտարի ավելանում է այն հետազոտությունների թիվը, որոնք քննում են խմբալին կամ զույգերով աշխատանքի փոխգործակցության դինամիկան կամ ազդեցությունը (Դոնաթո (1994), Ուելս (1999), Շիլզ (1993), Օֆթա (1994))։ Քննելով օտար լեզվի ուսումնառությունը սոցիալական համատեքստում՝ Դոնաթոն նշում է փոխգործակցությունը սովորողների միջև, ինչպիսիք են դերային խաղերը, թարգմանությունները և հարցազրույց–առաջադրանքները։ Դոնաթոլի կարծիքով «կոլեկտիվ» աջակցությունը կարող է հանգեցնել անհատ սովորողի լեզվական կարողությունների զարգացմանը, երբ սովորողները իրենք իրենց դիտարկում են որպես գիտելիքի աղբյուր սոցիալական միջավայրում։ Դասակիցների սոցիալական աջակցությունը նա դիտարկում է որպես փոխգործակցության աղբյուր, որը կարող է բարելավել կատարումը։

Բանավեձը Դոնաթոն համարում է սոցիալական աջակցություն՝ գիտակ և սկսնակ հարաբերություններում [4; 33-56], իսկ Լանթոլֆն այն առաջարկում է տեղեկատվություն փոխանակող առաջադրանքների փոխարեն [5; 1-26]։ Սվեյնը սոցիալական աջակցության ձև է համարում «համագործակցային երկխոսությունը» օտար լեզվի ուսուցման գործընթացում՝ միաժամանակ այն դիտարկելով «և՛ ձանաչողական, և՛ սոցիալական գործունեություն» [8; 97-114]։ Ըստ Սվեյնի՝ արտաբերված խոսքի երկու կողմերը՝ ձանաչողական գործունեությունը և դրա

արդյունքը, ներկա են համագործակցային երկխոսության և ուսումնական արդյունքի մեջ [8; 97]։ Օտար լեզվի ուսումնառության տեսանկյունից փոխգործակցության դերը կարևորվում է որպես ուսումնառության արդյունքի մատակարար... Արդյունք, որ «ասվում է», և արդյունք, որ արդեն «ասված է» [8; 102]։

Թարպը և Գալիմորը կարևորում են զրույցի, հարցման, հետադարձ կապի ու բացատրության առկայությունը առաջադրանքի ամբողջ կատարման ընթացքում՝ հատկապես ուսուցման առաջին փուլում։ Նրանք տեքստի շուրջ կատարվող աշխատանքը համարում են Վիգոտսկու «ինքն իր հետ խոսույթի/դիսկուրսի յուրահատուկ սոցիալական փոխգործակցության» օրինակ։ «Լավ տեքստը զրույցի ընկեր է։ Տեքստերի շուրջ խոսույթը շարունակական զրույց է» [8, 159–160]։ Կողլանի կարծիքով լեզվի յուրացումը տեղի է ունենում համագործակցային գործընթացում, երբ լեզվական «առաջադրանքի» էությունն անմիջապես վերափոխվում է սովորողների որոշակի գործունեության [3; 173–193]։

Սավիգնոնը հաղորդակցական գործնական առաջադրանքներում կարևորում է նպատակային լեզվի օգտագործումը, այլև առաջադրանքների n۶ հաղորդակցական և մշակութային բնույթը։ Շեշտադրելով տարբեր իրավիձակային միջավալրերի ստեղծման անհրաժեշտությունը դասապրոցեսում՝ նա առաջարկում է նպատակային լեզվով 1–2 րոպե տևողությամբ հարց ու պատասխան, նկարների օգտագործում, լսարանային գործունեություններ, կարձ գնահատականեր ու կարծիք տարբեր թեմաների շուրջ։ Նմանապես այլ վարժություններում (նկարագրական, ընթացիկ գործողություն, տեղեկություն քաղող, հաշվետվություն տվող) նա միջավայրերի շեշտադրում է տարբեր իրավիձակային ստեղծման անհրաժեշտությունը դասապրոցեսում [6; 28-29]։

Սոցիալ-մշակութային գործոններն ու սոցիալ–մշակութային համատեքստը կանխորոշում են օտար լեզվի ուսուցման և ուսումնառության հաղորդակցական բնույթը՝ ուսուցչին վերագրելով բազմաթիվ գործառույթներ (Շիլզ, Ուելս, Սավիգնոն)։ Ըստ Շիլզի՝ ժամանակի ընթացքում անհրաժեշտ է զարգացնել «հաղորդակցական լսարան»։ Այն պահանջում է սոցիալ–հուզական մթնոլորտ, որտեղ սովորողը դառնում է ակտիվ և ներգրավված անհատ։ «Հաղորդակցական լսարանը» բնորոշվում է

համագործակցության ոգով, որտեղ սովորելու նպատակային լեզուն սոցիայական համընդհանուր փորձն է [7, 309]։ Շիլզը օտար լեզվի ուսուցման գլխավոր թիրախը համարում է ներքոնշյալ կարողունակությունների/կոմպետենցիաների զարգացումը՝ որպես հաղորդակցական հմտությունների անհրաժեշտ նախապայման։ Սոցիալ– մշակութային կարողունակությունը լեզվակիր ժողովրդի մշակութային առանձնահատկություններին ծանոթություն է։ Սոցիալական կարողունակությունը սովորողի վստահ հաղորդակցությունն է լեզվակիրների հետ և սոցիալական իրավիձակներում հաղորդակցվելու կարողությունը։ Լեզվական կարողունակությունը (բավարար բառապաշար և քերականություն) իր հերթին ներառում է այլ ենթակոմպետենցիաներ.

- սոցիալ–լեզվական կարողունակություն (լեզվի կիրառությունը իրադրությանը համապատասխան),
- 🗲 խոսույթ/դիսկուրս (զրույցին մասնակցելու ունակություն),
- ռազմավարական կարողունակություն (մեկի քերականության և բառապաշարի բացերի մասին խոսելու ունակություն) [7; 1–2]:
- U. Սավիգնոնը առաջարկում է հաղորդակցական հմտությունները զարգացնել համապատասխան հաղորդակցական միջավայրի ստեղծումով [6; 28–29]։

Ամփոփելով կարելի է նշել, որ օտար լեզու սովորողի սոցիալ–մշակութային իրազեկվածությունը և նրա մշակութային ուղղվածությամբ ուսուցումը կարող է՝

- 1. օգնել օտար լեզվի գիտելիքի յուրացմանը և լեզվի տիրապետմանը,
- 2. բարելավել խոսքային գործունեությունը և կատարելագործել օտար լեզու ուսումնառողի լեզվական հմտությունները,
- 3. զարգացնել լեզու սովորողի հաղորդակցական, սոցիալ–մշակութային և բազմամշակութային, գործնական–կիրառական կոմպետենցիաները,
- 4. զարգացնել լսողությունը իմաստավորված համատեքստում,
- 5. պատրաստել սովորողին տարբեր իրավիճակներում սոցիալ–մշակութային համագործակության և ինքնուրույն գործելակերպի,

- 6. օգնել գործնական կյանքում ինքնուրույն շփվելուն և հաղորդակցվելուն,
- 7. օգնել լեզվակիր ժողովրդի ապրելակերպի և մտածելակերպի, ինչպես նաև մշակութային ժառանգության ավելի լայն ու խոր ըմբռնմանը,
- 8. զարգացնել մշակութային կարողությունները և տարբերությունները ըմբռնելու, Ճանաչելու, ընդունելու, գնահատելու և արժևորելու կարողությունները,
- 9. ձևավորել քաղաքացիական այնպիսի կարողություններ և հմտություններ, ինչպիսիք են համագործակցությունը, ազատ ընտրությունը, ինքնակատարելագործումը, ստեղծագործականությունը և այլն։

Այսպիսով՝ ուսումնասիրելով վերը թվարկած հեղինակների վերլուծությունները՝ փաստում ենք օտար լեզվի ուսուցման գործընթացին սոցիալ–մշակութային ուղղվածություն հաղորդելու արդյունավետությունն ու անհրաժեշտությունը։

ԳԼՈՒԽ 2

ՈՒՍՈՒՑԻՉ-ԱՇԱԿԵՐՏ ՓՈԽՀԱՐԱԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ԵՎ ԱՐԴՅՈՒՆԱՎԵՏ ՀԱՂՈՐԴԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆԸ

«Ուսուցիչների ձեռքում է աշխարհի ամենակարևոր ռեսուրսը՝ երեխաները» ։

Որբերտ Ջոն Միհան

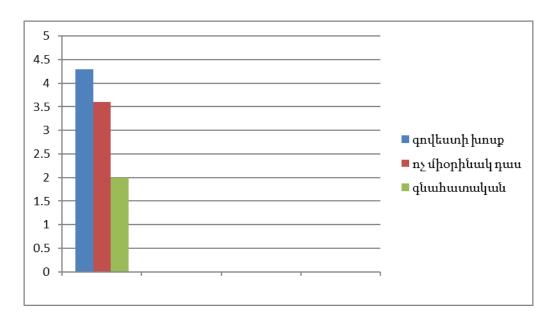
Անառարկելի դպրոցականների կրթադաստիարակչական է, nη գործունեության արդյունավետության բարձրացման հարցում կարևոր դեր ունեն ուսումնառական դրդապատ ձառները։ Մեր մանկավարժական նրանց պրակտիկալում համոզվել ենք, որ դպրոցականների դրդապատձառներն ու նպատակները խիստ տարբերվում են միջին և ավագ դպրոցներում սովորողների որդապատձառներից։ Հանրակրթության նշված օղակների ուսուցիչների և ծնողների շրջանում կատարված մեր դիտարկումների արդյունքում բացահայտել ենք, որ տվյալ դասարաններում սովորողների դրդապատմառներն ավելի հեռահար են. նրանց մեծ մասը սովորում է՝ գիտակցելով, որ ուսումնական ձեռքբերումներն իրենց պետք են ոչ թե գնահատականի, այլ հետագա nη9 կենսագործունեության րնթացքում հաջողություններ գրանցելու համար։ Ի հակադրություն սրա տարրական դասարաններում աշակերտների մեծ մասր սովորում է բարձր գնահատականի, դասընկերների շրջանում դրական վարկանիշ ձեռք բերելու և այլ նման որ դպրոցականի ինքնագնահատականի նպատակներով։ Պատահական չէ, բարձրացման, մասնավորապես կալուն բարձր մակարդակի հասցնելու գործընթացի արդյունավետությունը մանկավարժները պայմանավորում են գործունեության նրա որդապատձառներով։ Բարձր ինքնագնահատականի ձևավորման գործընթացում մասնավորապես կարևորվում են վեց տարեկանների ուսումնաձանաչողական որդապատձառները, որոնք ձևավորման փուլում են և նպաստում են նրանց սովորելու ցանկություն բորբոքելուն։

Մանկավարժական գրականության մեջ առանձնացվում են ուսումնական գործունեության նկատմամբ դպրոցականներին հատուկ հետևյալ դրդապատՃառները՝

- ա) ուսումնական
- բ) բարձր վարկանիշային
- գ) անհաջողություններից խուսափելու
- դ) փոխհատուցող [1; 19] ։

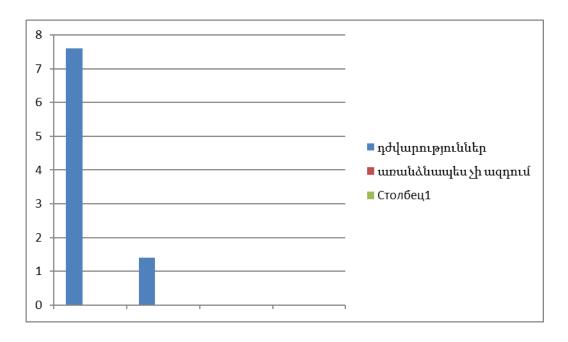
Հանրակրթության երեք աստիձաններում կազմակերպվող ուսումնական գործընթացում հաձախակի հանդիպում են մի շարք գործոններ, որոնք նշանակալի ազդեցություն են ունենում ուսումնառության մեջ հաջողություններ գրանցելու գործում. օրինակ՝ ուսուցչի հետաքրքիր և տարբերվող դասեր վարելու կարողությունը։ Որքան հետաքրքիր և բազմատեսակ են լինում անցկացվող դասերի մոդելները, դրանց ընթացքում կիրառված մեթոդներն ու հնարները, այնքան մեծանում է սովորողների հետաքրքրվածությունը դրանց նկատմամբ։

Ըստ հանրակրթության երկրորդ աստիձանում սովորող աշակերտների շրջանում անցկացված հարցման արդյունքների՝ սովորողների 36%—ը փաստում է, որ նորարարական մոտեցումներով կառուցված դասը մեծացնում է իրենց ուշադրությունն ու ակտիվությունը ուսումնառության ընթացքում ։

Դիագրամա 1

Այս համատեքստում խիստ կարևոր է ուսուցչի կողմից սովորողների տարիքային և ֆիզիոլոգիական առանձնահատկությունների, տվյալ դասարանի երեխաներին բնորոշ առանձնահատկությունների ուսումնասիրումը և ըստ այդմ՝ ուսուցման գործընթացի կազմակերպումը։ Օրինակ՝ շատ հաձախ խնդիրներ են ծագում կրթության առաջին աստիձանն ավարտած և երկրորդ աստիձան տեղափոխված աշակերտների մոտ։ Սա պայմանավորված է նրանով, որ հինգերորդ դասարանում դասավանդող ուսուցիչների փոփոխություն է լինում, և երեխաները, չորս տարի սովոր լինելով մեկ ուսուցչի աշխատանքին, հանկարծ բախվում են միանգամից մի քանի ուսուցչի պահանջներին։ Որոշ երեխաներ հեշտորեն են հաղթահարում այս փոփոխությունները, իսկ նրանց մի մասին էլ առանձնհատուկ մոտեցում է անհրաժեշտ դրանք հաղթահարելու համար։ Ըստ հինգերորդ դասարանցիների շրջանում անցկացված հարցման արդյունքների՝ երեխաների 78%— ր դժվար է հարմարվում նոր իրողությանը։

Դիագրամա 2

Ուսուցիչների փոխարինումը մեկը մյուսով ի՞նչ զգացումներ է առաջացնում քո մեջ։

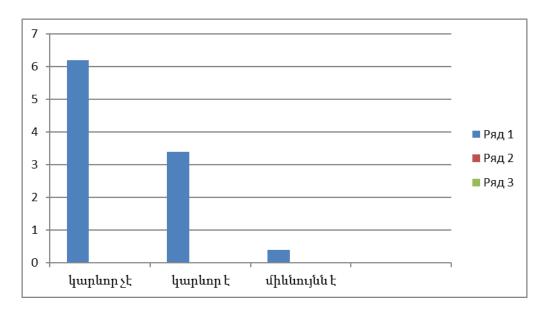
Քիչ չեն նաև այն դեպքերը, երբ աշակերտը ուսուցչի «հասկացա՞ք դասը, երեխանե՛ր» հարցին տալիս է դրական պատասխան, թեպետ չի հասկացել։ Սա նշանակում է, որ երեխան ունի այնպիսի պատձառներ, որոնք խանգարում են բարձրաձայնել իր ունեցած դժվարությունների մասին։ Ուսուցչի խնդիրն է դրանք բացահայտելն ու լուծումներ տալը։ Նման դեպքերում դրական ազդեցություն են ունենում անհատական զրույցները, որոնց միջոցով աշակերտը կզգա ուսուցչի

սրտացավությունն ու հոգատարությունն իր հանդեպ, սա էլ իր հերթին կնպաստի աշակերտի՝ ուսումնական գործընթացում առավել անկաշկանդ Աշակերտների ուսման նկատմամբ ցուցաբերած հետաքրքրությունը կարող է նվազել կամ աձել ուսուցչի կողմից նրանց կատարած աշխատանքի գնահատման արդյունքում։ Եթե ուսուցիչը նկատել է, որ աշակերտը սպասվածից ավելի անհաջող է գրավոր աշխատանքը կատարել, ապա անհրաժեշտ է դիտարկումը ձևակերպել այնպես, որ աշակերտը զգա իր ուժերի նկատմամբ ուսուցչի ունեցած հավատը և հասկանա, որ առավել ուշադիր լինելու դեպքում ինքը կարող է շատ լավ արդյունք ունենալ։ Օրինակ՝ «քո թույլ տված սխալներն այնպիսին են, որ ավելի ուշադիր աշխատելու դեպքում, ես վստահ եմ, դու դրանք չէիր թույլ տա», կամ՝ «շա՛տ ժամանակ հատկացրու դասերդ պատրաստելուն և կտեսնես, որ ավելի մեծ հաջողություններ կունենաս», «դու լավ ես միտքդ ձևակերպում, անհրաժեշտ է մի քիչ էլ ուղղագրության շուրջ աշխատել», «նախորդ աշխատանքի համեմատ այս աշխատանքն ավելի լավ ես կատարել, շարունակի՛ր նույն կերպ»։

Բացասաբար են ազդում հետևյալ արտահայտությունները. «դու դա լուծել չես կարող, մեկ ուրիշը թող լուծի», «այս աշխատանքը նախատեսված է ինը ստացողների համար», «բացեցի տետրդ և հասկացա, որ այսքան սխալներ միայն դու կարող էիր թույլ տալ», «այս խնդիրը քեզ չեմ բացատրի, միևնույնն է, չես հասկանա»։ Ըստ աշակերտների շրջանում անցկացված հարցման արդյունքների՝ աշակերտների 43%—ին ոգևորում են ուսուցչի՝ իրենց կատարած աշխատանքի վերաբերյալ գովեստի խոսքերը, ինչի արդյունքում մեծանում է ինքնավստահությունը և ավելին անելու ցանկությունը։

Աշակերտների սովորելու ցանկության վրա մեծ ազդեցություն ունեցող հաջորդ գործոնը գնահատումն է։ Գնահատել նշանակում է արժնորել, որակել, կարծիք հայտնել, իսկ գնահատականը նիշ է, թիվ, սահման, մակարդակ։ Ե. Վ. Բանշիկովնան գրում է «Թվանշանն աշակերտների գիտելիքների մակարդակի չափանիշն է՝ սահմանված պետական ձնաչափերով։ Գնահատումը սովորողի ստեղծագործական գործունեության, ներուժի ձգտումների բառացի որակավորումն է։ Թվանշանը բխում է գնահատումից, և այդ իսկ պատձառով գնահատումը պետք է ուղղորդի թվանշանին,

այլ ոչ թե հակառակը» [2; 32]։ «Գնահատում» բառը կրթական գործընթացում գործածության մեջ է մտել Երկրորդ համաշխարհային պատերազմից հետո։ Այն լայն հասկացություն է, որը նկարագրում է սովորողների գիտելիքների վերաբերյալ տեղեկություններ ստանալու նպատակով տեղի ունեցող ցանկացած գործողություն։ մոտեցումներով գնահատումը ոչ միայն սովորողի առաջադիմության փաստագրումն է, այլև ուսուցման ընթացքի խթանման, վերահսկման և բարելավման մեխանիզմ։ Այն նպաստում է սովորողի ինքնահաստատմանը և ինքնազարգացմանը [2; 54]։ Գնահատման համակարգը ուսուցման խնդիրները ախտորոշելու, ուսուցչի և ծնողի միջև հետադարձ կապ ապահովելու հիմնական գործիքն է։ Գոյություն ունեն գնահատման բազմաթիվ ձևեր և մեթոդներ՝ միավորային, բնութագրող, հայտորոշիչ և թվականի փետրվարի 4–ին ՀՀ Կառավարությունը հաստատեց 2021 Հանրակրթության պետական նոր չափորոշիչը, ըստ որի՝ միավորային գնահատումը կգործի հանրակրթության երկրորդ մակարդակում՝ սկսած 5–րդ դասարանի երկրորդ կիսամյակից, իսկ կրտսեր դպրոցում միավորային գնահատումը կփոխարինվի խրախուսական բնութագրումներով [2; 15] ։ Տարրական դասարաններում սովորող աշակերտների ծնողների շրջանում կատարված հետազոտությունները ցույց են տալիս, որ ծնողների 34%–ը կարևորում է գնահատանիշի դերը կրթական գործընթացում, 62%–ը ողջունում է տարրական դասարաններում գնահատանիշեր չունենալու որոշումը, իսկ 4%–ի համար միևնույնն է՝ գնահատականներ կլինեն, թե ոչ։

Դիագրամա 3 ՝ կարևորու՞մ եք արդյոք գնահատականի առկայությունը։

Այսպիսով, գնահատման կամ խրախուսման ժամանակ ևս անհրաժեշտ է ուշադրություն դարձնել հաղորդակցման տարբեր միջոցներին և դրանց ձիշտ ընտրությանը, որովհետև ցանկացած վրիպում կարող է հոգեբանական խնդիրներ առաջացնել՝ հանգեցնելով հիասթափության և անտարբերության։

Եզրակացություն

Աշխատանքը կատարելիս եկանք այն եզրակացությանը, որ օտար լեզվի դասավանդման ընթացքում արդյունավետ հաղորդակցում իրականացնելու համար անհրաժեշտ է հաշվի առնել հետևյալ դրույթները.

- Մեր մանկավարժական պրակտիկալում բոլոր վերոհիշյալ մանկավարժական տեխնոլոգիաների կիրառումը հնարավորություն են տալիս բացահայտել և սովորողների զարգացնել խոսքը, գեղարվեստական ունակությունները, ստեղծագործական բնույթի հանձնարարությունների իրականացման կարողությունները նաև դաստիարակել գործունեությանը ցանկացած ստեղծագործական վերաբերմունքի ցուցաբերման հատկություն։
- Նորարար մանկավարժությունը պահանջում է ամբողջովին վերանայել մանկավարժական՝ ինչպես ուսուցման այնպես էլ դաստիարակչական գործընթացը, դիտարկել սովորողին որպես գործունեության սուբյեկտ։
- Ուսուցչի խոսքը վձռական դեր ունի սովորողների խոսքային հաղորդակցման ձևավորման և արդյունավետ հաղորդակցման իրականացման գործում։
- Արդյունավետ հաղորդակցություն տեղի է ունենմում, երբ ձիշտ են ընտրված և գրագետ կիրառված խոսքային մեթոդները ։
- Օտար լեզվի դասավանդման և խոսքային հաղորդակցման ընթացքում կարևոր և գլխավոր նպատակը խոսքի զարգացումն է։

Գրականության ցանկ

- 1. Գյուլամիրյան Ջ., Մայրենիի ուսուցման մեթոդիկա, Երևան, «Զանգակ» 2018 թ.,
- 2. Հանրակրթական պետական չափորոշիչ, 2021 թ.։
- Պոլոնսկի Վ. Մ, Դպրոցականների գիտելիքների գնահատումը, Երևան, «Լույս» 1983թ.,
- 3. Coughlan, P. & Duff, P., Same Task, Different Activities: Analysis of SLA Task from an Activity Theory Perspective, in J.P. Lantolf and G. Appel (eds.), Vygotskian Approaches to Second Language Research. Ablex Publishing Corporation, 1994.
- 4. Donato, R. Collective scaffolding in second language learning. In: J. P. Lantolf and G. Appel. (eds), Vygotskian approaches to second language research. N. J. Ablex Publishing Corporation, 1994, pp. 33–56.
- 5. Lantolf J. P., Introducing sociocultural theory in J.P. Lantolf, (ed.), Sociocultural Theory and Second Language Learning, Oxford University Press, 2000, pp. 1–26.
- 6. Savignon, S. J., Communicative Competence: An Experiment in Foreign–Language Teaching, 1972, pp. 28–29
- 7. Sheils, J. Communication in the modern language classroom. Council for Cultural Cooperation, Project No. 12, "Learning and teaching modern languages for communication," Council of Europe Press, 1993, 309 page,
- 8. Swain, M., The Output Hypothesis and Beyond: Mediating Acquisition Through Collaborative Dialogue. In Lantolf, J. P. (Ed.) Sociocultural Theory and Second Language Learning, United Kingdom: Oxford University Press. 2000. pp. 97–114
- 9. Vygotsky, L., Mind in Society: The development of Higher,

ՀՀ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ,ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ ԵՎ ՍՊՈՐՏԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ «ՎԱՆԱՅՈՐԻ Հ.ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ» ՀՒՄՆԱԴՐԱՄ

ՊԱՐՏԱԴԻՐ ԱՏԵՍՏԱՎՈՐՄԱՆ ԵՆԹԱԿԱ ՈՒՍՈՒՑԻՉՆԵՐԻ ՎԵՐԱՊԱՏՐԱՍՏՈՒՄ

ՀԵՏԱԶՈՏԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔ

PEUU The Role of a Teacher In Modern Education

ԿԱՏԱՐՈՂ` Լուսինե Մամյան

ՂԵԿԱՎԱՐ` Մ. Գ. Թ., դոցենտ Աննա Պապոյան

Content

IN	NTRODUCRTION		
CHAPTER 1 Brief Overview of the Role of a Teacher in Educational Process		5	
1.1	The historical role of teachers in education	5	
1.2	The teacher's role as a facilitater of learning	6	
1.3	The impact of the technological advancements and pedagogical skills on the role of		
	the teacher.	8	
СН	APTER 2 The Role of a Foreign Language Teacher.	9	
2.1	Language teachers role in education.	9	
2.2	Nurturing holistic development.	10	
2.3	Personalization and differentiation.	10	
2.4	Analysis of the teacher's role in designing effective assessments and providing constractive		
	feedback	12	
2.5	Overcoming challenges	12	
CO	NCLUSION	14	
BIE	BLIOGRAPHY	16	

The essential meaning of the word "teacher" revolves around the act of imparting knowledge, skills, information, or guidance to others. A teacher is someone who facilitates learning, helps students acquire understanding, and supports their intellectual and personal growth. The role of a teacher is to provide instruction, share information, and create an environment conducive to learning. Teachers can be found in various contexts, such as schools, universities, training programs, and even informal settings where knowledge transfer occures.

Teachers hold the highest regard for students after their parents. All cultures and religions preach that students are supposed to respect their teachers and should try to learn from them not only the academic curriculum but also the values of life

The term "teacher" reflects the vital role of individuals who play a significant part in educating and nurturing the development of others, guiding them on a path of learning and personal enrichment. This is where the actuality of the teacher's role lies.

The aim of this research work is to explore and analyze the evolving role of teachers in modern education. It delves into the various dimensions of a teacher's responsibilities, their impact on student learning outcomes, and the challenges they face in adapting to changing educational paradigms.

Novelty The evolving landscape of 21 st century education requires a fundamental shift in teaching philpsophies..Modern teachers should, nurture skills that empowers individuals to make control of their lives. They will help them to become more independent thinkers and decision — makers, capable of pursuing their goals, developing in their students the 21st century skills like, critical thinking, problem-solving, creativity and collaboration, digital and technological literacy.. These skills are essential for addressing the multifaceted challenges of the modern world, promoting innovation and creating a more informed, adaptable and forward-thinking society.

Actuality Today in Armenia teachers recognize the diversity of learners and adopt their teaching methods to meet individual needs. Inclusion and differentiation are essential strategies in today's classrooms, ensuring that every student has the opportunity to succeed.

In Armenian schools foreign language teachers are responsible for imparting the fundamental elements of the language, including grammar rules, syntax, pronunciation, vocabulary, and language structures. They create lesson plans, design curriculum, and select appropriate materials to ensure a comprehensive language learning experience. They encourage active participation and engage students in various communication activities to enhance their language skills. They provide constructive feedback to help students understand their strengths and areas for improvement, guiding them toward achieving language proficiency.

At our schools Foreign language teachers often leverage technology to enhance language

learning. They use online resources, language learning apps, multimedia content, and virtual communication tools to stimulate real-life language use.

This research work consists of Introduction 2 Chapters, Conclusion and Bibliography.

Chapter 1 which is entitled "Brief overview of the role of a teacher in educational process".describes the historical role of teachers in education in different periods and cultures, The evolving landscape of 21 st century education requires a fundamental shift in teaching philpsophies..The impact of technological advancements, new pedagogical approaches and methods challenge teachers to become facilitators of knowledge rather than mere conveyors of information.

Chapter 2 which is entitled "The Role of a Foreign Language Teacher" refers to the role of the foreign language teachers as mentors, qualities and skills that contribute effective and impactive teaching and the overcoming challenges

Teachers inspire a love for learning and intellectual curiosity in their students. By fostering a positive attitude towards learning, teachers encourage students to become lifelong learners, continuously seeking to expand their knowledge and skills throughout their lives.

Learning a new language can be challenging, so foreign language teachers play important role in motivating and engaging their students. Here are some criteria that a good teacher should have to make positive atpmsphere to learn. passion for teaching, adaptability, patience, empathy, caring mentorship, he should be innovative and creative, respectful of diversity, result-oriented, he should show effective classroom management, positive role-model and so on.

Foreign language teachers introduce students to divetse range of perspectives, cultures, traditions, customs, and values of the countries where the language is spoken. This helps students understand the context and nuances behind the language, making their communication more effective and culturally sensitive. Thus, teachers contribute to creating a more inclusive and culturally aware society.

They use creative teaching methods, interactive activities, and real-life scenarios to make the learning experience enjoyable and relevant.

By exposing students to diverse perspectives and ways of life, they help to create well-rounded individuals who can thrive in an interconnected world..

Our goal as foreign language teachers goes far beyond fluency in a foreign language. It's about fostering a positive atmosphere for learning, a place where curiosity is celebrated, mistakes are embraced as stepping stones to growth, and speaking a new language becomes second nature

Bibliography provides us with the list of literal sources we have referred to while working
on our paper.

A teacher is someone who facilitates learning, helps students acquire understanding, and supports their intellectual and personal growth. The role of a teacher is to provide instruction, share information, and create an environment conducive to learning. The influence of teachers often extends far beyond the classroom and the duration of formal education. Students often remember and are influenced by the teachers who made a positive impact on their lives, shaping their attitudes, values, and choices long after their time in school.

1.1 The Historical Tole of Teachers in Education.

Throughout history, teachers have played a critical and evolving role in education, shaping the development of societies and individuals. The historical role of teachers can be understood through different periods and cultural contexts .[9.pp106-120]

Ancient Civilizations: In civilizations such as ancient Egypt, Greece, and India, teachers were often revered figures responsible for passing down knowledge and skills. In many cases, education was limited to the elite classes, and teachers focused on instructing in subjects like philosophy, mathematics, rhetoric, and ethics.

Medieval and Renaissance Eras: During the Middle Ages, education was often centered around religious institutions, with teachers being monks or clerics. The Renaissance saw a revival of interest in classical learning, and teachers played a key role in spreading humanist ideals and classical knowledge

Industrial Revolution: As societies modernized and industrialized, the need for a skilled and literate workforce grew. Teachers began to be employed in formalized school systems, focusing on basic literacy, numeracy, and discipline. The role of teachers expanded as education became more standardized.

Progressive Education Movement: In the late 19th and early 20th centuries, educators like John Dewey advocated for student-centered learning, emphasizing critical thinking, experiential learning, and the holistic development of individuals. This shifted the role **of** teachers from authoritative figures to facilitators of learning.

Digital Age: The advent of technology has transformed the role of teachers once again. Teachers now have to navigate the integration of digital tools into their teaching methods, adapting to new modes of communication, and helping students develop digital literacy skills

Inclusion and Special Education: In the latter half of the 20th century, there was a growing emphasis on inclusive education and catering to the diverse needs of students, including those with disabilities. This required teachers to develop specialized skills to support students with varying learning abilities and needs.

Globalization and Multiculturalism: As societies have become more diverse due to globalization and increased migration, teachers have had to adapt their teaching methods to accommodate students from different cultural backgrounds and languages.

21st Century Skills: In recent years, there has been a focus on equipping students with 21st-century skills such as creativity, collaboration, critical thinking, and communication.

Teachers are now expected to foster these skills alongside traditional academic content.

1.2 The Teacher's Role As a Facilitater of Learning

A teacher's role as a facilitator of learning is pivotal in fostering effective education. In this capacity, educators move beyond the traditional "sage on the stage" model to become guides, mentors, and orchestrators of student-centered learning experiences. They create an environment that encourages curiosity, critical thinking, and active participation. By understanding each student's unique needs, strengths, and learning styles, teachers make their instruction to maximize engagement and comprehension.

A facilitator of learning doesn't just impart knowledge; they cultivate lifelong learners who can **adapt, innovate, and think independently**, preparing them for the complexities of the modern world. Teachers play a multifaceted and influential role that extends beyond the classroom, impacting the intellectual, emotional, and social development of their students. [4. 115-146]

Educational Foundation: Teachers are responsible for imparting knowledge, skills, and academic values to students. They lay the foundation for students' understanding of subjects, concepts, and critical thinking abilities. A strong educational foundation equips students with the tools they need to succeed in higher education and various career paths

Character Development: Teachers are role models who contribute to the moral and ethical development of students. They instill values such as honesty, empathy, respect, and responsibility, which are essential for building good citizens and contributing members of society.

Critical Thinking: Effective teachers encourage students to question, analyze, and think critically. They foster an environment where students can develop their problem-solving skills, evaluate information, and form their own opinions. This ability to think critically is crucial for making informed decisions and participating in a democratic society.

Lifelong Learning: Teachers inspire a love for learning and intellectual curiosity in

their students. By fostering a positive attitude towards learning, teachers encourage students to become lifelong learners, continuously seeking to expand their knowledge and skills throughout their lives

Cultural and Social Awareness: Teachers introduce students to a diverse range of perspectives, cultures, and experiences. This exposure helps students develop a broader understanding of the world and fosters empathy and open-mindedness. Teachers contribute to creating a more inclusive and culturally aware society.

Individualized Support: Teachers recognize and cater to the unique needs and strengths of each student. By providing individualized attention, teachers help students overcome challenges and reach their full potential, promoting a sense of self-worth and accomplishment

Innovation and Creativity: Teachers encourage creativity and innovation by providing opportunities for students to explore new ideas, experiment, and express themselves. These skills are essential for addressing complex challenges and driving societal progress.

Social Skills and Collaboration: Teachers facilitate the development of social skills, teamwork, and effective communication. Students learn how to work collaboratively, resolve conflicts, and interact positively with others' skills that are vital for success in both personal and professional contexts.

Long-lasting Impact: The influence of teachers often extends far beyond the classroom and the duration of formal education. Students often remember and are influenced by the teachers who made a positive impact on their lives, shaping their attitudes, values, and choices long after their time in school.

In a word through their dedication, expertise, and compassionate guidance, teachers play an essential role in shaping a brighter future for individuals and society as a whole.

1.3 The Impact of the Technological Advancements and Pedagogical Skills on the Role of Tteacher.

Technological advancements and enhanced pedagogical skills have significantly transformed the role of teachers in modern education. The integration of advanced technology tools in classrooms has enabled teachers to create interactive and engaging learning experiences, tailored to individual student needs. With access to digital resources and online platforms, teachers can diversify their teaching methods, incorporating multimedia elements, interactive simulations, and virtual reality, thereby making complex concepts more accessible and stimulating for students. Additionally, the evolution of pedagogical techniques has empowered teachers to adopt student-centered approaches, focusing on active learning, critical thinking, and problem-solving skills.

Teachers now serve as facilitators, guiding students through collaborative projects and discussions, fostering a deeper understanding of the subject matter. The combination of technological innovations and refined pedagogical skills not only enhances the quality of education but also equips teachers with the tools to nurture a new generation of digitally literate, adaptable, and lifelong learner. [9. 36(10), pp. 1345-1360]

In a word, the teacher's role goes beyond merely conveying information; it involves nurturing the holistic development of students, fostering a positive societal culture, and contributing to the overall progress of a nation.

CHAPTER 2 The Role of a Foreign Language Teacher.

8

2.1 Language Teacher's Role in Education

Teaching a foreign language is a multifaceted endeavor that extends far beyond the mere transmission of vocabulary and grammar rules. It is a delicate process that involves cultural sensitivity, patience, and a deep understanding of both the target language and the students' native language. One prominent theme in teaching a foreign language is the cultivation of effective communication skills. A proficient language teacher must create a productive environment where students feel encouraged to speak and make mistakes without fear of judgment. By providing constructive feedback and effective assessments teachers help students understand their progress and areas for improvement. A good teacher encourages self-reflection and growth. Teachers who offer detailed feedback help students understand their mistakes and guide them toward making necessary corrections. In doing so, they foster an atmosphere of trust and openness, enabling learners to experiment with the language and gradually gain confidence. Moreover, teaching cultural nuances and contextual usage of the language is equally important. Language is a reflection of culture, and understanding the cultural context enriches the learning experience, allowing students to comprehend not only the words but also the underlying social norms and values.

To excel as a foreign language teacher, certain qualities are indispensable. First and foremost, patience is key. Learning a new language can be a challenging and time-consuming process, and a patient teacher can provide the necessary support and encouragement for students to persevere through difficulties. Adaptability is another crucial trait; effective teachers can adjust their teaching methods to cater to diverse learning styles and pace of progress among students. Empathy is equally vital; understanding the struggles and apprehensions of language learners helps teachers provide tailored guidance, making the learning journey more personalized and impactful. Lastly, enthusiasm and passion for both the language and teaching are contagious. A teacher who exudes passion not only motivates students but also instills a genuine interest in the language, inspiring lifelong learning. In essence, teaching a foreign language demands not just linguistic expertise, but a blend of patience, adaptability, empathy, and passion to create a nurturing and stimulating learning environment..

2.2 Nurturing Holistic Development.

Teachers serve as role models, exemplifying qualities like perseverance, dedication, and empathy that are crucial for personal development. Through their mentorship, they help students

identify their strengths, weaknesses, and passions, guiding them towards fulfilling careers and meaningful lives. Ultimately, a teacher's impact transcends textbooks, leaving an indelible mark on the hearts and minds of their students as they embark on their journey of lifelong learning and growth.

Providing guidance on academic and life choices is of paramount importance as it empowers individuals to make informed decisions that can shape their future. **Academic guidance** assists students in selecting the right educational paths, courses, and career trajectories, ensuring they maximize their potential and achieve their goals. Moreover, **life guidance** helps individuals navigate critical life decisions, from career choices to personal relationships and overall wellbeing. It equips them with the necessary skills and knowledge to make choices aligned with their values and aspirations.

[11 https://nctaf.org/wp-content/uploads/2017/03/What-Matters-Now-Updated.pdf]

2.3 Personalization and Differentiation.

Catering to diverse learning styles, abilities, and backgrounds is a significant challenge faced by educators, trainers, and instructional designers. This challenge acknowledges the fact that learners have varying preferences, strengths, needs, and cultural contexts that impact how they process and retain information. Addressing these diversities requires careful planning and consideration to create an **inclusive and effective learning environment.** Here are some key aspects of this challenge: [1 [pp.121-156]

Learning Styles: People have different learning styles, such as visual, auditory, kinesthetic, and read/write preferences. Designing learning materials and activities that accommodate these preferences can enhance engagement and comprehension. For instance, providing visual aids, incorporating audio elements, encouraging hands-on activities, and offering written content can cater to a broader range of learners.

Abilities and Disabilities: Learners have varying physical, cognitive, and sensory abilities. Inclusive design principles involve making learning accessible to individuals with disabilities. This might include providing alternative formats for content (e.g., text-to-speech, closed captions), ensuring compatibility with assistive technologies, and creating user-friendly interfaces.

Personalized Learning: Personalized learning approaches are educational methods that adapt instruction, content, pace, and assessment to individual student needs, interests, and abilities. These approaches aim to create a more student-centered and adaptive learning environment, promoting deeper understanding, engagement, and overall learning outcomes. Here are some

personalized learning approaches and strategies for teachers to implement them effectively:

Adapting content and activities to individual learners' needs can enhance the learning experience. Adaptive learning technologies and techniques allow educators to adjust the difficulty, pace, and content of lessons based on each learner's progress and preferences.

Assessment Flexibility: Assessments should be designed to accommodate different learning styles and abilities. This might involve offering options for demonstrating knowledge, such as through written assignments, presentations, projects, or interactive quizzes.

Collaborative Learning: Encouraging collaboration among learners with varying backgrounds and abilities can foster a supportive and diverse learning community. Group activities can promote peer learning and expose individuals to different perspectives.

Continuous Feedback and Adaptation: Regularly seeking feedback from learners and making adjustments based on their input can help educators refine their instructional approaches and make necessary accommodations.

Flexible Content and Resources: The teacher should provide a variety of content formats (videos, articles, interactive simulations) to accommodate different learning preferences and curate a range of resources at varying difficulty levels to meet diverse student needs.

Individualized Pacing: Educators should use formative assessments to gauge student progress and adjust the pace accordingly.and implement a competency-based approach where students advance when they demonstrate mastery.

Data-Driven Instruction: They should collect and analyze data on student performance to identify learning gaps and adapt instruction and use learning analytics tools to track student progress and adjust interventions accordingly

Adaptive Technology: Teachers may Integrate educational technology tools that adapt content and activities based on individual performance and utilize adaptive learning platforms that provide real-time feedback and recommendations.

2.4 Analysis of the Teacher's Role in Designing Effective Assessments and Providing Constructive Feedback.

Assessment is a vital component of the learning and teaching process, serving as a compass to gauge progress and ensure effective education. It encompasses various methods such as quizzes, exams, projects, and peer evaluations. Effective assessment not only measures

knowledge but also encourages critical thinking, problem-solving, and creativity. It provides valuable feedback to both educators and learners, guiding instructional adjustments and promoting continuous improvement. Furthermore, it motivates students to engage actively with the material, fostering a deeper understanding and retention of concepts. Ultimately, assessment is the cornerstone of a dynamic learning environment, facilitating growth, and fostering lifelong learning. [2 pp.24-45].

Assessment Flexibility: Assessments should be designed to accommodate different learning styles and abilities. This might involve offering options for demonstrating knowledge, such as through written assignments, presentations, projects, or interactive quizzes.

Feedback and Improvement: The teacher uses a variety of assessment techniques, such as formative and summative assessments, to measure different aspects of student learning. By providing constructive feedback and effective assessments teachers help students understand their progress and areas for improvement. A good teacher encourages self-reflection and growth.

Teachers who offer detailed feedback help students understand their mistakes and guide them toward making necessary corrections. This fosters a growth mindset, where students see mistakes as opportunities to learn and improve. [3. Pp 86-119]

2.5 Overcoming Challenges

Modern teachers face a wide range of challenges that can impact their ability to effectively educate and support their students. Some of these challenges include:

[13 https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000233238]

Workload: Teachers often have heavy workloads, with responsibilities extending beyond classroom instruction. They need to plan lessons, grade assignments, create assessments, attend meetings, communicate with parents, and participate in professional development. This workload can lead to burnout and a lack of time for personal and family life.

Student Behavior: Managing diverse classroom environments with students from various backgrounds and abilities can be challenging. Teachers must address disruptive behavior, bullying, and conflicts among students while maintaining a positive and inclusive learning atmosphere..

Standardized Testing: The emphasis on standardized testing can create pressure on both teachers and students. Teachers may feel compelled to "teach to the test," which can limit creative and critical thinking in the classroom. Additionally, high-stakes testing can contribute to stress among students and may not accurately reflect their overall abilities.

Diversity and Inclusion: Teachers are responsible for creating inclusive classrooms that

cater to the needs of diverse student populations, including those with learning disabilities, language barriers, or different cultural backgrounds. Adapting teaching methods to meet these diverse needs can be challenging.

Technology Integration: While technology offers new opportunities for enhancing education, it also brings challenges. Teachers need to learn how to effectively integrate technology into their teaching methods, address technical issues, and ensure that all students have access to the necessary resources.

Lack of Resources: Insufficient funding and resources can limit teachers' ability to provide the best educational experiences for their students. This includes access to up-to-date textbooks, classroom materials, technology, and extracurricular programs.

Parental Involvement: While parental involvement is important for student success, it can also pose challenges. Teachers may encounter parents who have differing expectations, communication preferences, or levels of involvement in their child's education.

Mental Health and Well-being: Teachers often prioritize the well-being of their students, but their own mental health can sometimes be overlooked. The combination of demanding workloads, challenging classroom situations, and external pressures can lead to stress and burnout.

Policy Changes: Frequent changes in education policies, curriculum standards, and assessment methods can create uncertainty for teachers. Adapting to these changes requires time and effort, and it can be frustrating when policies shift frequently.

Lack of Autonomy: Some teachers feel constrained by standardized curricula and testing requirements, which may limit their ability to tailor their teaching to the unique needs and interests of their students.

Professional Development: Access to meaningful and effective professional development opportunities can vary. Teachers may struggle to find relevant and high-quality training that helps them improve their skills and stay up-to-date with best practices.

In addressing these challenges, it's important for schools, administrators, policymakers, and the education community as a whole to collaborate and provide teachers with the support, resources, and recognition they need to thrive in their roles and make a positive impact on students' lives.

CONCLUSION

Summarizing the results of our work we came to a conclusion that the role of the modern teacher is one that has evolved significantly in response to the changing educational landscape and the needs of learners. Educators today are encouraged to move toward more student —centered, inquiry-based and project-oriented teaching experiences

The role of the modern teacher is dynamic and multifaceted, requiring adaptability, continuous learning, collaboration, and a deep commitment to fostering the growth and development of his/ her r students. As we move forward, it is imperative that educators embrace these evolving roles and continue to innovate in the pursuit of providing the best possible education for the learners of today and tomorrow.

Technology, too, plays a pivotal role in the modern teacher's toolkit. It enhances instruction, provides access to a wealth of resources, and enables personalized learning experiences. However, teachers must also navigate the challenges of digital literacy and ensure equitable access to technology for all students.

This research work has delved into the multifaceted dimensions of this evolving role, shedding light on several key aspects like

- Educational foundation (academic guidance and life guidance)
- Mentorship and guidence
- Holistic development
- Inspiration and aspiration
- Technology integration
- Cultural and social awareness
- Innovation and creativity
- Social skills and collaboration
- Diversity and inclusion
- Parental involvement
- Mental health and well-being
- Learning styles Personalization and differentiation
- Professional development and overcoming challengrs

In essence, the teacher's role goes beyond merely conveying information. It involves nurturing the holistic development of students, fostering a positive societal culture, and contributing to the overall progress of a nation. Through their dedication, expertise, and compassionate guidance, teachers play an essential role in shaping a brighter future for individuals and society as a whole.

Language is dynamic and constantly evolving. Foreign language teachers stay up-to-date with language trends, teaching methodologies, and research in linguistics and education. They continuously improve their own language skills and teaching techniques to provide the best learning experience for their students.

A proficient language teacher must create an immersive environment where students feel encouraged to speak and make mistakes without fear of judgment. In doing so, they foster an atmosphere of trust and openness, enabling learners to experiment with the language and gradually gain confidence. Moreover, teaching cultural nuances and contextual usage of the language is equally important.,

My goal as a foreign language teacher goes far beyond fluency in a foreign language. It's about fostering a positive atmosphere for learning, a place where curiosity is celebrated, mistakes are embraced as stepping stones to growth..

Foreign language teachers should focus on helping to understand the cultural context, enrich the learning experience, allowing students to comprehend not only the words but also the underlying social norms and values.

Teachers legacy isn't just measured in lessons taught but in the lives they've touched, and the perspectives they've broadened,

All above mentioned reminds us that teaching is not just a profession; it's a calling and a profound force for change.

R	IRI	GRA	PHY

Books:

- 1 Darling-Hammond, L. (2017). "Teacher Education around the World: What Can We Learn from International Practice?" Taylor & Francis (pp. 24-79, pp.121-156)
- 2. Dewey, J. (1902). "The Child and the Curriculum." University of Chicago Press.(pp.24-45)
- 3. Hattie, J. (2012). "Visible Learning for Teachers: Maximizing Impact on Learning." Routledge.(pp. 87-94,1 pp64-182)
- 4. Marzano, R. J., Frontier, T., & Livingston, D. (2011). "Effective Supervision: Supporting the Art and Science of Teaching." ASCD.(pp.30-38,pp.115-146)
- 5. Shulman, L. S. (2004). "The Wisdom of Practice: Essays on Teaching, Learning, and Learning to Teach." Jossey-Bass.(pp.8-24,62-99)

Journal Articles:

- 6. Darling-Hammond, L. (2017). "Teacher Education: The Need for a Common Core." Journal of Teacher Education, 68(1), pp. 5-17.
- 7. Fullan, M., & Hargreaves, A. (2016). "A Rich Seam: How New Pedagogies Find Deep Learning." Journal of Education Change, 17(2),pp. 98-122.
- 8. Ingersoll, R. M., & Strong, M. (2011). "The Impact of Induction and Mentoring Programs for Beginning Teachers: A Critical Review of the Research." Review of Educational Research, 81(2), pp.201-233.
- 9. Leavy, A. M., & Hourigan, T. A. (2016). "The Role of the Teacher: A Scoping Review." Educational Psychology, 36(10),(pp. 1345-1360

Websites and Online Resources:

- 10. Edutopia (George Lucas Educational Foundation). (https://www.edutopia.org/):
- National Commission on Teaching and America's Future. (2017). "What Matters Now: A
  New Compact for Teaching and Learning." Retrieved from
  https://nctaf.org/wp-content/uploads/2017/03/What-Matters-Now-Updated.pdf
- 12. National Education Association (NEA) (https://www.nea.org/): The official website of the NEA offers research reports, articles, and publications related to teaching and education policy.

13. UNESCO. (2015). "Education for All Global Monitoring Report 2015: Education for All 2000-2015: Achievements and Challenges." Retrieved from https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000233238

ՀՀ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ,ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ ԵՎ ՍՊՈՐՏԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ «ՎԱՆԱՁՈՐԻ Հ.ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ» ՀՒՄՆԱԴՐԱՄ

ՊԱՐՏԱԴԻՐ ԱՏԵՍՏԱՎՈՐՄԱՆ ԵՆԹԱԿԱ ՈՒՍՈՒՑԻՉՆԵՐԻ ՎԵՐԱՊԱՏՐԱՍՏՈՒՄ

ՀԵՏԱՉՈՏԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔ

ФbUU` Difficulties in Teaching Reading to Primary Schoolchildren

ԿԱՏԱՐՈՂ` Կ.Աղաջանյան

ՂԵԿԱՎԱՐ` Ա. Պապոյան

Contents

1.	Introduction		3
2.	Chapter 1	Some Study on Teaching Reading to young learners	4
3.	Chapter 2	How to Overcome Common Reading Difficulties	14
4.	Conclusion		27
5.	References		29

Introduction

Reading is not only a foundational skill in education but also a lifelong learning tool. It allows individuals to access information, engage with literature, stay informed, and expand their knowledge in various domains. Developing strong reading skills is essential for academic success, professional growth, and personal enrichment. It is a skill that continues to evolve and develop throughout one's life, enabling them to navigate the ever-expanding world of written information. This is where the actuality of our work lies.

Teaching reading in English as a Foreign Language (EFL) to primary school students is a crucial aspect of language education. It lays the foundation for effective communication, comprehension, and literacy skills in a foreign language. The aim of our work is to provide an overview of the key principles, challenges, and strategies involved in teaching reading to young EFL learners in primary schools and to suggest solutions to problems we come across while teaching reading to young learners.

This work highlights to the typology of reading difficulties and ways to overcome them at the initial stage. This topic is relevant today, since reading is an active, constructive and interactive mental activity, in the process of formation of which it is necessary to overcome a lot of difficulties. First of all, these are difficulties associated with mastering the technique of reading, which involves the assimilation of a system of graphic signs that are different from the native language, the formation of the skill of sound-letter relationships, and systematic reading.

Language means are of great difficulty: unfamiliar words, unusual meanings, graphic phenomena.

A separate group of difficulties may include facts related to an unfamiliar culture, topic, situation of communication. The way the message is presented can also be difficult.

The work consists of Introduction, 2 Chapters, Conclusion and Bibliography.

In the First Chapter, we talk about the challenges we can face to while teaching reading.

In the Second Chapter, we talk about how to overcome common reading difficulties.

Conclusion sums up the results of our work.

References provides the list of literal sources we have used while working in our paper.

Chapter 1

Some Study on Teaching Reading to Young Learners

Teaching reading in English to younger learners can present various challenges due to their developmental stage, limited attention spans, and varying levels of language proficiency. Here are some common difficulties and strategies to address them:

- 1. Limited Attention Span: Young learners often have shorter attention spans, making it challenging to engage them in focused reading activities. To address this, use interactive and visually appealing materials, incorporate movement and hands-on activities, and keep reading sessions short and varied.
- 2. Phonemic Awareness: English has a complex phonemic system that can be difficult for younger learners to grasp. Teaching phonemic awareness through rhyming activities, sound games, and songs can help them develop the foundational skills necessary for reading.
- 3. Vocabulary: Limited vocabulary can hinder comprehension. Use context clues, picture books, and real-life objects to introduce new words. Regularly review and reinforce vocabulary in different contexts.
- 4. Letter-Sound Correspondence: Learning the relationship between letters and their corresponding sounds can be challenging. Use multisensory techniques like associating sounds with gestures or objects, and emphasize repetitive practice to reinforce letter-sound connections.
- 5. Decoding and Blending: Young learners might struggle with blending individual sounds to form words. Use phonics-based activities that involve segmenting and blending sounds, and provide ample opportunities for practicing with simple words.
- 6. Comprehension: Understanding the meaning of the text can be difficult for young readers. Ask questions, encourage them to predict outcomes, and use visualization techniques to enhance comprehension. Start with simple texts and gradually increase complexity.
- 7. Motivation and Engagement: Maintaining enthusiasm for reading can be a challenge. Offer a variety of reading materials that align with their interests, and use positive reinforcement, such as praise and rewards, to motivate their reading efforts.
- 8. Cultural and Linguistic Backgrounds: Young learners may come from diverse linguistic and cultural backgrounds, which can impact their understanding of English texts. Create a culturally inclusive classroom environment and select reading materials that reflect diverse experiences.

- 9. Fine Motor Skills: Developing fine motor skills is crucial for reading and writing. Include activities that strengthen fine motor skills, such as coloring, tracing, and cutting, to support their handwriting and reading abilities.
- 10. Individual Differences: Each child progresses at their own pace. Differentiate instruction by assessing individual strengths and weaknesses and adapting teaching strategies accordingly.
- 11. Parental Involvement: Parents play a vital role in a child's reading development. Communicate with parents about the importance of reading at home and provide them with resources and tips to support their child's learning.
- 12. Overcoming Frustration: Reading can be frustrating when children encounter difficulties. Create a supportive atmosphere where mistakes are viewed as part of the learning process. Celebrate their progress to boost their confidence.

Overall, patience, creativity, and a supportive learning environment are key when teaching reading to younger learners. Adapting your strategies based on their needs and progress will help foster a love for reading and lay a strong foundation for their future language skills.

Elementary reading is basically learning to read going from non-literacy to literacy.

Our young learners begin studying a foreign language in the 3rd year of elementary school. They began practicing elementary reading alongside with learning the alphabet The structure of their ABC textbook enable them to start reading words once they learned 3-4 letters. By the end of the year they are able to read and understand short texts

Teaching reading in English at the elementary school level presents a range of challenges that educators must address to ensure effective learning outcomes. These challenges can be influenced by students' cognitive development, individual learning needs, classroom dynamics, and the educational environment. Here are some of the common challenges faced by teachers when teaching reading in English at the elementary school level:

- 1. Diverse Reading Levels: Elementary classrooms often include students with varying reading abilities. Some students may be struggling with basic phonics and decoding skills, while others are more advanced readers. Teachers must differentiate instruction to meet the diverse needs of their students.
- 2. Phonemic Awareness and Phonics: Young learners are still developing their phonemic awareness and phonics skills, which are crucial for decoding and reading fluency. students might focus more on literal comprehension rather than making inferences or understanding implied meanings in texts. Teaching these foundational skills effectively requires patience, repetition, and creative instructional methods.

- 3. Vocabulary Development: Building a strong vocabulary is essential for comprehension. Elementary students might encounter unfamiliar words that can impede their understanding of texts. Teachers need to employ strategies to introduce, explain, and reinforce vocabulary words.
- 4. Comprehension Skills: Developing comprehension skills goes beyond word recognition. Students need to understand the meaning of sentences, paragraphs, and entire texts. Teaching strategies such as summarizing, making predictions, and asking questions can help enhance comprehension.
- 5. Sustained Attention: Elementary students might struggle with maintaining focused attention during reading lessons. Incorporating interactive activities, discussions, and hands-on projects can help keep students engaged and motivated.
- 6. Digital Distractions: The prevalence of technology and screens can compete with students' focus on reading. Balancing the integration of technology with traditional reading methods is a challenge for educators.
- 7. Assessment and Progress Monitoring: Effectively assessing students' reading progress and identifying areas of improvement can be challenging. Teachers need reliable assessment tools and methods to track individual growth and adjust instruction accordingly.
- 8. Limited Time: Elementary school schedules are often packed with various subjects and activities. Finding dedicated time for focused reading instruction can be difficult.
- 9. Support for Struggling Readers: Some students may require additional support due to learning disabilities or language barriers. Teachers need to provide targeted interventions and collaborate with specialists to ensure these students receive the assistance they need. Some EFL students may be hesitant to participate in reading activities due to fear of making errors or being judged by their peers.
- 10. Cultural and Linguistic Diversity: Elementary classrooms can be culturally diverse, with students coming from various language backgrounds. Addressing language barriers and promoting a culturally inclusive reading environment can be complex.
- 11.Cognitively Demanding: Reading in a foreign language requires more cognitive effort than reading in one's native language. EFL students might find it mentally taxing, leading to fatigue.
- 12. Lack of Motivation: If students don't perceive the practical value of learning English or have little personal interest, maintaining their motivation to read can be challenging.
- 13. Parental Involvement: Engaging parents in supporting their child's reading development at home can be challenging. Educators need to provide resources, guidance, and open lines of communication to foster a strong home-school partnership.

Parents might not be proficient in English themselves, which can limit their ability to support their children's EFL reading at home.

14. Maintaining Enthusiasm: Sustaining students' interest and enthusiasm for reading as they progress through elementary school can be a constant challenge. Teachers should use a variety of engaging materials, genres, and activities to keep reading engaging and relevant.

Addressing these challenges requires a combination of instructional strategies, professional development, and a deep understanding of child development. By being adaptable, patient, and creative, educators can foster a love for reading in elementary students and equip them with essential literacy skills for their academic and personal growth.

Reading is one of the most important types of communicative and cognitive activity of students. This activity is aimed at extracting information from a written fixed text. Reading performs various functions: it serves for the practical mastery of a foreign language, it is a means of learning the language and culture, a means of information and educational activities, and a means of self-education. As you know, reading contributes to the development of other types of communicative activity. It is reading that provides the greatest opportunities for the education and comprehensive development of schoolchildren by means of a foreign language.

When teaching reading at the initial stage, it is important to teach the student to read correctly, that is, to teach him to voice graphemes, to extract thoughts, that is, to understand, evaluate, use the information of the text. These skills largely depend on how fast the child reads. By reading technique, we mean not only the quick and accurate correlation of sound and letter, but also the correlation of the sound-letter link with the semantic meaning of what the child is reading.

It is the high level of mastery of the reading technique that makes it possible to achieve the result of the reading process itself - fast and high-quality extraction of information. However, this is impossible if the student does not have enough language skills, does not know how or incorrectly reproduces sounds.

When teaching reading, it is important to inculcate an interest in reading. The need for reading in a foreign language will be met when the content of the texts offered to students meets their cognitive and emotional needs, their level of intellectual development. Texts should be informative, diverse in genre and subject, which in turn is an important factor in the successful mastery of this type of speech activity.

Learning to read according to EMC "English with Pleasure/Enjoy English-1" actually takes place from the second lesson, when children get acquainted with the first letter of the English alphabet,

memorize its name, realizing the fact that it can be read in different ways. Acquaintance with letters and letter combinations takes place over the next 38 lessons and ends with learning the song "the ABC" and holding a holiday dedicated to the English alphabet.

The next step is learning to read. Some words are already known to students, because in the process of getting to know the letters, the children were asked to write off the words with the corresponding letters from the blackboard. To consolidate the rules of reading, the authors of this teaching material propose a color signaling, in which a certain color corresponds to one or another spelling. To learn the rules of reading, signs of international transcription are found.

The development of the ability to read transcription signs, which is necessary for the further use of the dictionary, is one of the tasks of the initial stage. However, in our opinion, this task is not set clearly in Biboletova's course. This is evidenced by the lack of transcription for words in the English-Russian dictionary at the end of the textbook (with the exception of "Enjoy English -2").

Mastering the technique of reading is inseparable from the work of mastering the ability to extract information from what has been read. Tasks for reading exercises are also aimed at this. This is very important for students to understand the communicative function of reading.

Mastering the ability to read aloud and to oneself occurs in parallel. Reading to oneself is introduced much earlier than it has been done in teaching foreign languages so far. Special tasks are provided for the control of these skills (reading aloud - lesson 54 task 5, read and answer the question: why is Nick sad?; lesson 75 task 7 - read the doctor's advice and determine to whom he gives them; reading to yourself: in lesson 52 task 3 - read to yourself, choose an implausible sentence and read it aloud; lesson 56 task 4 - read the story to yourself and guess the name of the hero; lesson 73 task 4 - read the descriptions of the pictures to yourself, name the numbers and read aloud their corresponding descriptions).

The development of communicative skills takes place in every lesson and work on reading is necessarily completed by solving a communicative task. By the end of the "Enjoy English-1" EMC, children get acquainted with the basic reading rules and transcription signs. They can silently read and understand a text of about a third of a page, containing no more than 2-3 unfamiliar words, at a slower pace (1.5-2 times) than when reading in their native language. Reading texts are mostly descriptive.

In the second or third year of study, students continue to master the technique of reading, get acquainted with the rules for reading some letter combinations and with the corresponding signs of transcription. Reading aloud or aloud reading continues to be an important methodological

technique that allows you to improve your reading technique. The role of reading aloud is explained by the fact that both "listening to speech and reading to oneself are accompanied by pronouncing the perceived material in the form of inner speech, which becomes a full expanded speech when reading aloud" (A.P. Sokolova) [13, pp. 11–14].

When reading aloud, the student hears himself, can control the correctness of his own reading, both in terms of the articulation of sounds, and in terms of the intonation of speech, which is very important for understanding the text.

The improvement of reading technique is inseparable from the work on reading as a communicative skill. It provides for the mastery of three types of reading: viewing, introductory and studying.

Search-browsing reading is aimed at obtaining the most general idea of the content of the text. The student looks for information in the text that interests him (lesson 76 h.6 - the traveler's story - guess what animal he talked about).

Introductory reading involves extracting basic information from the text, getting a general idea of the main content, understanding the main idea of the text.

Study reading is distinguished by an accurate and complete understanding of the content of the text, the reproduction of the information received in the retelling, abstract, etc.

As material for reading in the textbook "Enjoy English-2" simple texts of various genres are offered (letters from English schoolchildren, poems by English authors accessible by difficulty, adapted fairy tales, announcements, pages from a diary). The texts reflect the peculiarities of the life and culture of the country of the language being studied, correspond to the subject matter of the textbook. Learning to read is closely related to learning to speak. All information extracted in the process of reading is woven into oral speech with the help of post-text tasks.

There are many problems in the technique of mastering reading, on the other hand, without learning to read, teaching English at school is impossible. In addition, learning to read at the initial stage is the basis for further study of the subject and a support in learning to read at subsequent stages.

A separate group of difficulties may include facts related to an unfamiliar culture, topic, communication situation, presented in the subject content of the text. It is necessary to learn how to remove these difficulties using the personal experience of students, situations familiar to them, meaningful supports of the text (realities: names, dates, geographical names), illustrations for the text, etc.

The way the message is presented can also be difficult: many characters, lack of a clear introduction, formulation of the topic, etc. In the absence of such qualities of oral speech as pauses, logical stress, facial expressions, gestures, in the process of reading the logical and semantic plan of the text is recognized with great difficulties than in oral speech.

1.1 Difficulties Caused by Graphic and Spelling Features

Mastering reading always presents great difficulties for students caused by the graphic and spelling features of the English language. In support of the above, the following data can be cited: the spelling system uses 26 letters, 146 graphemes (letter combinations), which convey 46 phonemes. So, the English alphabet presents many difficulties for students whose native language is Russian, due to the differences that exist between the alphabets of these two languages. Of the 26 pairs of English letters (uppercase and lowercase), only four can be considered similar to the corresponding letters of the Russian alphabet in meaning and form.

This is K,k,M,T. 31 letters completely new for learners: B,b,D,d,F,f,G,g,h,L,l,I,i,J,j,N,n,Q,q,R,r,S,s,t,U,u,V,v,W,w,Z,z. The letters A, a, B, C, c, E, e, H, O, o, P, p, U, y, X, x occur in both languages, but are read differently. Therefore, the most difficult letters are the last ones.[1,p.4]

When learning to read English words at the initial stage, it is necessary to emphasize the features of a new letter, what sound or sounds it conveys in English and its correspondence or non-correlation in Russian.

A great difficulty is the reading of vowels, combinations of vowels and some consonants, which are read differently depending on the position in the words.

The paradox of the pedagogical situation lies in the fact that the difficulties of establishing a one-to-one correspondence between letters and sounds are only stated, but not overcome as such.

When teaching reading, students should learn the basic rules of reading. Which should include: reading vowels under stress in closed and open syllables and before "r"; reading vowel combinations ee, ea, ay, ai, oy, oo, ou, ow; consonants c,s,k,g,ch,sh,th,ng,ck and combinations such as -tion, -ssion, -ous, -igh.

Students should be taught to read words that are spelled differently but read the same: sun-son, two-too, write-right, sea-see, etc.

Based on the characteristics of reading, preliminary oral training of educational material helps to remove some of the difficulties that prevent understanding the content. In other words, verbal

advance helps more in terms of content, that is, students should understand what they are reading, but does not help much in terms of process.

1.2 Difficulties in Learning to Read out Loud.

After the oral introductory course, students move on to reading, which begins with its loud speech form - reading aloud.

As noted, in the native language, reading to oneself and aloud coexist, complementing each other: in the first case, information from the text is extracted for oneself, in the second, for others. In a foreign language, these communicative functions are preserved, but reading aloud performs another important learning function: it is a means of teaching reading to oneself.

This is due to the fact that the main mechanisms underlying all types of speech activity, which is especially important at the initial stage. Therefore, reading aloud should accompany the entire process of learning a foreign language, however, its specific weight in comparison with reading to oneself changes from stage to stage.

At the initial stage, the main form of reading is reading aloud, as for reading to oneself, here only its foundations are laid. When learning to read aloud at the initial stage, it is possible to conditionally distinguish pre-text and text periods. The purpose of the pre-text period is to work out the primary matter - graphics, i.e. the starting point in perception when reading; if in oral speech the absolute signifier is the phoneme, then in reading this role is played by the grapheme. Graphemes are introduced during the oral introductory course in a sequence that allows you to read syllables first, and then words and phrases. learned in an oral introductory course.

The process of elementary synthesis is accompanied by sound-letter analysis, which contributes to the strengthening of grapheme-phoneme connections in perception. For a better assimilation of the features of graphics, its differentiating features, one should use the "printing" technique. Mastering students in writing in block letters activates the perception of students in printed type.

In the pre-text period, reading rules are also mastered. Usually they apply to letter combinations, the mastery of which contributes to anticipatory recognition of words. During the same period, the assimilation of the simplest symbols necessary for the subsequent markup of texts (vertical lines to indicate pauses, the sign of verbal and phrasal stress, the sign of rising and falling tone, etc.) falls.

In the pre-text period, students learn to read not only words, but also phrases and simple sentences. In connection with the latter, do not emphasize the function words: articles, copula and prepositions; do not pause between the article and the next word, between the preposition and the

word related to it. The pre-text period lasts while students read individual elements of the text, i.e. syllables, words, phrases and sentences that do not reflect the situation. With the advent of simple but related texts, the text period begins, which extends to all stages of learning.

During this period, the text acts as a semantic whole, then it should be read in full or, if it is large, in semantic pieces.

The task of the text period of reading aloud is to lead students to the simultaneous perception and understanding of the text. At the same time, the development and improvement of perception is carried out in unity with the solution of semantic tasks. To do this, it is important to continue working on the following components of the content of learning to read aloud in parallel with the stimulation and control of understanding: grapheme-phoneme associations, word and phrase stress, pause, melody, reading fluency.

Attentive reading aloud at the initial stage is, in fact, the elementary phase of learning reading. In its implementation, the following modes are used, which together make up the subsystem of learning to read aloud:

I mode. Reading aloud based on the standard. The standard can come from the teacher, it can be given in the record. In both cases, reading aloud is preceded by a certain analytical stage, which consists in the sound-letter analysis of difficult phenomena and in the markup of the text.

The standard sounds twice: expressively, in a continuous text, then with pauses, during which students read, trying to imitate the standard ("paused reading"). In conclusion, students read the text continuously, first in a whisper, then aloud.

However, one should not abuse reading aloud based on the standard, since a large proportion of imitation can lead to passive perception, which will slow down learning to read. Therefore, this mode must be combined with independent reading without a standard.

II mode. Reading aloud without a standard, but with preparation in time. This mode maximizes the perception of graphic matter by students, increases their responsibility. The sequence of work is as follows:

- 1. "Rehearsal" in the form of reading to yourself, followed by text markup. Here, reading to oneself acts as a means of finding intonation.
- 2. "Mutual reading". In the course of pair work, students first check the markup of the text from each other, then take turns reading the text to each other. Mutual reading enhances the appeal and

overall expressiveness of reading. The teacher connects to working pairs through the control panel, identifying their strengths and weaknesses for further improvement.

III mode. Reading without standard and preliminary preparation. Two successive stages are distinguished here: reading without a standard and preliminary preparation of previously worked out texts and new ones.

Reading aloud previously worked texts is primarily aimed at developing fluency and expressiveness of reading. There is no need to read the text to yourself to find the correct intonation. Reading of the worked texts without preparation in time should be carried out periodically at the end of work on the topic, when 3-4 texts are accumulated. Such reading should be arranged as a kind of "review of forces", it can be organized in the form of a "competition for the best reader." Reading new texts is also done without preparation in time.

Reading new texts aloud is as close as possible to the natural conditions of reading in a foreign language, in which students highlight unfamiliar material, recognize a potential dictionary, and generally become attached to the perception and understanding of unfamiliar parts of the text. This mode of reading aloud involves the activation of thought processes, since thinking is activated in a situation of encountering difficulty; in this case, the difficulty is surmountable, since the reading of new texts is provided by intensive preparation with the help of previous regimes.

All of the named modes of learning to read aloud should be used in combination. I mode, i.e. reading based on a standard with preparation in time is most often used at the initial stage during the formation of grapheme-phoneme relations and the assimilation of the main components of intonation.

Thus, reading aloud already worked out texts and new ones should be carried out systematically. For the first, we can use part of the lessons intended for repetition. Reading new texts can be organized at the beginning of work on the topic and then use the texts of the paragraph

Chapter 2

How to Overcome Common Reading Difficulties

Despite working hard on early literacy to make reading easier for your child, you may find them struggling with elementary reading skills. Experts say that most children who get timely help with reading difficulties gain fluency and comprehension soon. On the other hand, if a child is not offered support for improving reading skills – it may impact their learning for life.

2.1 Developing Reading Habits

The development of reading habits from an early age helps children do better at school, expand their vocabulary, and enhance their confidence. The first step in helping children overcome their reading difficulties is identifying the issues they are struggling with.

Most Common Reading Problems Among Children

1. Decoding Issues or Problems with Sounding Out Words

Decoding issues can be understood as the problem of associating sounds with the written alphabet. Beginner readers struggle with new or unfamiliar combinations of letters. Still, by practicing phonics and reading aloud, decoding can be made easy.

2. Difficulties in Comprehension

Reading involves comprehension at various levels. It includes alphabet recognition, understanding the meaning of different words and phrases, and comprehending the text at a sentence and paragraph level. Poor comprehension skills make reading cognitively challenging. It can also demotivate a child from developing a reading habit.

3. Mixed Difficulties

Children may have mixed difficulties that prevent them from reading well. This mixture of problems can include decoding, comprehension, phonemic challenges, or physical impairments such as dyslexia.

4. Retention Difficulties

Good retention skills include high-level cognitive abilities, memory, and the ability to group and retrieve related ideas. From the third grade onwards, memorizing is an integral part of schoolwork. But retention or committing what you read to memory can be a challenge for some children.

5. Speed

As students reach higher reading levels, they improve their vocabulary in English, get better at reading comprehension and retention. All this helps in increasing the reading speed of your child. If reading speed does not improve as the reading level progresses, the child may have a slow processing issue with cognitively demanding tasks like reading.

2.1 Some Strategies to Improve Reading Skills among Young Learners.

Here are some techniques that help children overcome reading difficulties;

1. Memorize Sight Words & Environmental Cues

This is a fluency strategy that helps children recall words faster to improve overall fluency in English. Use flashcards to memorize sight words or names of everyday things that appear in the child's surroundings. If the child can recall more words this way, it improves vocabulary and fluency.

2. Activate Ideas & Thinking Strategies

To encourage a reading habit, discuss what you are about to read by activating a child's prior knowledge of the subject. Showing pictures, mind-maps, titles, or skimming the text helps children get the central idea of the text they will read and improves comprehension.

3. Building Vocabulary

Building a broad vocabulary can help children recognize more words as they read. Some ideas for improving vocabulary in English include providing glossaries, pre-teaching key terms before reading, and using flashcards. Learning words in context also makes them easier to remember.

4. Reciprocal Teaching

Reciprocal teaching is an excellent technique to reinforce the understanding of concepts taught to a child or enhance the comprehension of a text they have read. Assign different roles such as questioner, summarizer, clarifier, and predictor to help initiate the discussion and give students a leadership role in their learning process.

5. Visual Imagery & Audiobooks

For children who respond better to visual cues, choose books that have detailed illustrations alongside written text. You could also ask the child to draw a picture of what they understand from a reading text. Secondly, buy audio books as an accompaniment to hard copies of books. Encourage your child to read along as they listen to the book.

6. The Dolch List

Teaching children words that repeatedly appear across children's worksheets and textbooks can help them decode the text faster. The Dolch list consists of high-frequency terms that commonly occur in children's books.

7. Does Your Child Need Extra Help?

Lastly, the most essential thing for a parent is to take involvement in your child's daily reading practice and observe their reading pattern to find out if your child needs help. You can also talk to the teachers in school to know their observations or visit a pediatrician who can comment on the child's cognitive development.

However, in the process of developing reading skills, a lot of difficulties must be overcome.

1. The absence of sufficiently strong auditory-speech-motor images of linguistic material, which, for example, younger students have when teaching reading in their native language. It is believed that this difficulty can be overcome if the so-called verbal advance is carried out (the specifics of MZ Biboletova's TMC).

The essence of oral advancing comes down to the fact that students start reading when they have worked out the articulation of sounds, syllables, words, and even small phrases. At the same time, such authors as: G.V. Rogova and I.N. Vereshchagina about the oral introductory course, they note that preliminary oral training of educational material helps to remove some of the difficulties that prevent understanding the content. Oral advance helps in a meaningful way, that is, students should understand what they are reading, but does not help much in a procedural way. Thus, conducting an

oral introductory course does not guarantee successful mastery of the technique of reading in a foreign language.

2. The need to master the system of graphic signs that are different from the graphic signs of the native language, and the formation of skills to correlate them with foreign sounds.

The spelling system of the English language uses 26 letters, 146 graphemes (letter combinations), which convey 46 phonemes. Of the 26 pairs of English letters (uppercase and lowercase), only four can be considered similar to the corresponding letters of the Russian alphabet in meaning and form. These are K, M, T. The letters A, B, C, E, H, O, P, Y, X, have a place in both languages, but are read differently, therefore, are the most difficult. The rest of the letters are brand new.

Children have difficulty reading vowels, vowel combinations, and some consonants that read differently: For example, breakfast - meat; why - who; this-think, her-farmer, corn - doctor; likelive; window-cow.

Students should be taught to read words that are spelled differently but read the same: sun-son, two-too, write-right, sea-see, etc.

At the same time, many words in English are not read according to the rules, which in general condemns students to memorizing an excessively large number of reading rules and exceptions to them, as well as to repeating educational material many times. In addition, the very perception and sounding of graphic signs is the result of choosing and comparing them with those standards that are already in the long-term memory of the student.

The very fact of choosing, which involves remembering the right rule and (or) sound-letter correspondence, requires a certain, sometimes significant time, which ultimately slows down the pace of reading, or rather, does not allow the student to quickly and accurately establish sound-letter correspondences and thereby master the technique. reading at a fairly fast pace.

- 3. The subsequent transition to reading to oneself, which should be specially organized, and not take place spontaneously. Before reading the text, it is advisable to perform exercises to work out the vocabulary presented in the text, which will help remove difficulties for understanding (lesson 70 tasks 4.5: working out individual words (listen and repeat), and then reading the dialogue).
- 4. Unfamiliar lexical phenomena. In this course, if an unfamiliar word/words is found in the text, it is usually highlighted in bold and its translation is given in brackets. In addition, a transcription is given for those words that will undoubtedly cause difficulty in reading.

Some techniques for relieving difficulties in reading texts in junior high school:

- in order to successfully master the reading technique, phonetic exercises should be carried out at each lesson (exercise on sound-letter correspondences, learn small rhymes, rhymes to train complex sounds)
- conduct training exercises with new words based on the material studied (read a new word by analogy with a familiar one, read words with a particular sound, connect rhyming words, connect words with the corresponding sound or complete transcription).
- before reading this or that text, you should first work out the vocabulary presented in it (in the form of training exercises, oral dialogue).
- to teach the skill of reading to oneself, built on the processes of inner speech, proceeding with hidden articulation.
- it is necessary to form in children the mechanisms of forecasting, guessing, identification, to learn to analyze, to find language supports in the text, to use a dictionary if necessary.
- It is necessary to teach the reading technique on well-learned lexical and grammatical material.
- texts should be selected on the basis of the program corresponding to a certain period of study.
- select texts in accordance with age characteristics, speech and life experience of students, their interests;
- the volume of texts should not exceed the allowable (it should be noted that in the last lessons of the EMC "Enjoy English-1" there are quite voluminous texts for reading, which can hardly be read during the lesson and complete the post-text task ("Little Roo and Tiger have breakfast" 3 parts)
- texts should be interesting and attractive in plot, be accessible from the point of view of language difficulties, be relevant from the standpoint of universal values, contain a problem;

The themes and problems of texts form the necessary language and speech skills.

Mastering reading in English presents great difficulties for students, caused by the graphic and spelling features of the language; since the spelling system uses 26 letters, 146 graphemes (letter combinations) that convey 46 phonemes. Of the 26 pairs of English letters (uppercase and lowercase), only four can be considered similar to the corresponding letters of the Russian alphabet in meaning and form. These are K, k, M, T. The letters A, a, B, b, C, c, E, e, H, O, o, P, p, Y, y, X, x

occur in both different language, but are read differently, therefore, are the most difficult. The rest of the letters are brand new.

Students should be taught to read words that are spelled differently but read the same: sun-son, two-too, write-right, sea-see, etc. At the same time, many words in English are not read according to the rules, which in generally dooms students to memorizing an excessively large number of reading rules and exceptions to them, as well as to repeated repetition of educational material. In addition, the very perception and sounding of graphic signs is the result of choosing and comparing them with those standards that are already in the long-term memory of the student.

Some techniques for relieving difficulties in reading texts in the junior level:

- in order to successfully master the reading technique, phonetic exercises should be carried out at each lesson (exercise for sound-letter correspondences, learn small rhymes, rhymes to train complex sounds); conduct training exercises with new words based on the material studied (read a new word by analogy with an already familiar one, read words with a particular sound, connect rhyming words, connect words with the corresponding sound or complete transcription); before reading this or that text, you should first work out the vocabulary presented in it (in the form of training exercises, oral dialogue);
- to teach the skill of reading to oneself, built on the processes of inner speech, proceeding with hidden articulation:
- it is necessary to form mechanisms for forecasting, guessing, identification in children, to teach them to analyze, find language supports in the text, use a dictionary if necessary;
- it is necessary to teach the reading technique on well-learned lexical and grammatical material;
- texts should be selected on the basis of the program corresponding to a certain period of study;
- select texts in accordance with age characteristics, speech and life experience of students, their interests:
- the volume of texts should not exceed the allowable;
- texts should be interesting and attractive in plot, be accessible from the point of view of language difficulties, be relevant from the standpoint of universal values, and contain a problem.

The themes and problems of texts form the necessary language and speech skills.

Many students face reading challenges at the beginner level. It is essential to seek timely interventions to maximize your child's opportunities for success. Offering the proper support to the child when they need it the most can help your child gain confidence and learn new skills with a positive attitude.

2.2 How to Teach Reading Loud.

Starting to read, students already know all the letters of the alphabet, know how to name them, say what sound can be conveyed by this letter, give examples of words in which this letter should occur. For example, the letter Pp, [p], the words: pen, pencil, pupil. They must be able to write all the letters of the alphabet in a semi-print type; in this way, printed and written fonts converge, which makes it easier to read and write.

It is known that learning to read can go in different ways. We will indicate two of them: by reading whole words and reading whole sentences. At the initial stage, the first way is used. Students are taught to read single words first, organized by the reading rule represented by the highlighted letter, sound, and keyword. The keyword contains a graphic image of the word and a picture. Students, looking at the picture, recall the name of the subject from the topics, "impose" the sound image on the graphic and thus read this word each to themselves, and then aloud.

At the beginning of the work on reading, this requires more time and more effort on the part of the children than simply repeating after the teacher. But it develops in students conscious methods of working on reading both in the classroom and at home. If the student himself consciously read the key word, he can read other individual words by analogy, according to this rule.

When working on reading words that provide students with the establishment of graphemephonemic correspondences based on the principle of consciousness, it is necessary to develop the speed of reaction to the graphic image of the word, that is, pay attention to the rate of reading words.

In order to develop reading speed, the speed of students' reaction to the printed word, flash-cards with words written on them should be used.

Success in learning to read individual words will be determined by how consciously, independently, the student reads the key word; "sees" in it a rule that allows him to read other words based on it; knows how to recognize and correctly read a word among others, obeying previously learned rules.

Control of reading words is carried out aloud, individually and at a fast pace. At the same time, the formation of a skill based on the rule is established on reading words unfamiliar to students.

Next, students begin to read phrases and sentences and, consequently, to their correct design.

Reading sentences of various types: affirmative, negative, interrogative, imperative, makes it possible both to form the reading technique and to "pass" through the students' visual channel everything that was acquired orally. It is as if a secondary "scrolling" of the entire educational material through reading is carried out, which should have a positive effect on the assimilation of the educational material and have a reinforcing effect on oral speech.

When teaching sentence reading, the sequence of students' actions is important: first, the student must carefully look at the sentence, as if reading it to himself and try to understand what it is about, and thereby prepare to reproduce the exemplary reading of the announcer or teacher.

Then he listens to how to read correctly, that is, he follows the exemplary reading, understands it and repeats after the announcer (or teacher) during choral reading.

When learning to read sentences, exemplary reading of the announcer or teacher is mandatory, since students learn intonation through imitation.

The ascertaining stage of the fragment of the experiment.

While working on our paper an experiment was carried out in the fourth grades.

Lesson topic: Home reading. Text "My little sister has school holidays".

The purpose of the lesson: to identify the main difficulties in the process of learning while reading in the fourth grade.

Lesson objectives:

- 1) To identify the level of quality of perception of information when reading aloud and to oneself.
- 2) To identify the level of students' ability to establish a connection between the semantic and graphic form of the word.
- 3) Determine the level of functioning of perceptual and mental activity associated with analysis and synthesis.
- 4) Reveal the level of students in the ability to identify the main thing in the text.
- 5) Identify typical mistakes students make when reading.
- 6) Analyze the typical difficulties experienced by students in reading.

7) Develop methodological recommendations for using the material we have proposed in teaching reading in order to increase its effectiveness.

The ability to understand the main content of the text was tested when reading to oneself and aloud, according to the program. The text on difficulty corresponded to the stage of learning. Text comprehension was tested by answering questions, translating, putting sentences in the correct order, etc., that is, in all ways that could reveal reading comprehension.

The experiment consisted of three stages:

I stage. Working on the new vocabulary of the text. Practicing vocabulary with the help of post-text exercises.

II stage of the lesson. Talk about different ways to spend holidays. The discussion proceeded according to the following table

After the discussion, the students were asked to talk about the advantages and disadvantages of one or another way of spending holidays.

III stage of the lesson. During the expansion and activation of vocabulary, the students were given the task to write a story about their holidays according to this plan:

Last winter....

I spent it with....

During my holidays....

In the morning/evening....

I missed....

As for me...

Thus, it is possible to characterize the activities of students in grade 4

Stages	Students' activity	Number of replicas
Stage I	Low	2-3
Stage II	Average	3-5

Stage III	High	5-7

As can be seen from the table, the more interesting the task, the more it is connected with reality, the more active their speech-thinking activity becomes.

If we compare these two classes with each other, you can see that the knowledge of children is approximately the same level. This is an important component in research work: the more equal the conditions for research in both classes, the more noticeable the results will be.

When reading both aloud and to themselves, students make a large number of errors of a semantic-distinctive nature. They do not always know how to read unfamiliar words by analogy with well-known ones, they are not able to put into practice the learned reading rules, poorly recognize, or even do not recognize the word at all. Indeed, how can a student recognize the word ''teacher'' if he read it as [teaher], or with the prevailing graphic image of the word, he does not recognize the words: son-sun; since-science; thought-through; we-me; does-goes ;day-buy; white-with.

If we talk about the quality of understanding the text, its depth, then, as a rule, students comprehend the text at the level of subject relations based only on the known meanings of words. Cause-and-effect relationships are not captured, since students do not have either a linguistic or a semantic guess.

After conducting an ascertaining experiment, we came to the following conclusions:

The ability to read independently, namely home reading, has not been formed.

Forms of work are used that are little aimed at increasing the activity of the cognitive ability of students and do not contribute to the development of their independence.

The next stage of our work is a formative experiment. Based on the previous results, the following goal of the formative experiment was outlined: to introduce the developed tasks aimed at improving the quality of knowledge, skills and abilities of students and eliminate the main difficulties in teaching reading

The tasks of the formative experiment:

- 1) Methodically organize testing of the proposed hypothesis.
- 2) To study the influence of these methods, forms and techniques on improving the efficiency of overcoming typical mistakes in teaching reading.

Since the children are used to the same form of work, I started the formative experiment with simpler methods, further complicating the task for the children.

At the first lessons, much attention was paid to reading words, phrases, letter combinations, reading vowels under stress in closed and open syllables. Reading combinations of vowels and consonants.

In further lessons, to consolidate and strengthen knowledge, skills and abilities, we suggested several games. The game aroused great interest among the students. Children rooted for each other, experienced successes and failures together. At the same time, the game, which was still unfamiliar to them, did not cause difficulties.

After overcoming these difficulties, we moved on to reading texts. The texts were accessed according to this method.

- managed
- partially completed
- failed

This type of exercise involves the formation of a skill for various types of speech activity at the same time. As one can see, the syntagma in each subsequent phrase expands, but not in a straight line, but transforming. As can be seen from the diagram, a larger number of students successfully completed the tasks, and, therefore, in the future they will be able to cope with typical tasks.

Reading helps students develop fluency and expressiveness. This mode of reading aloud involves the activation of thought processes, since thinking is activated in a situation of meeting a difficulty, in this case the difficulty is surmountable, since the reading of new texts is provided by intensive preparation with the help of previous modes.

After analyzing these fragments of the lessons, we concluded that when using a variety of forms and methods of teaching reading, using various conditional speech exercises, the participation and students increased, interest in learning a foreign language increased, the ability to understand and speak a foreign language was fostered.

The control stage of the experiment fragment.

The final stage of the study was a control experiment, the purpose of which was to determine how much the quantitative indicator of typical mistakes of students decreased.

Tasks of the control stage.

- 1) Identification of the level of knowledge, skills and reading skills formed in the process of the formative experiment.
- 2) identification of the level of functioning of perceptual and mental activity associated with analysis and synthesis.

To solve these problems, a generalizing lesson on reading the text was held. It included the following tasks: read the text and find one sentence in each part that conveys the main idea of this part, read it for a mark, answer questions, retell the text according to this plan, give a title besides the one already given.

After these tasks, conclusions were drawn. The results of the experiment are presented in the table.

The result of this experiment.

Student's name	Number of	Mark/	Mistakes/ Errors
	replicas	Overall score	
Arinina Irina	4	4	3 lexical
Zadorkina Tanya	7	9	1 phonetical
Novikova Anastasia	7	8	1 grammar, 1phonetial
Novikov Vasilii	6	6	2 grammar,2 phonetial
Koloskov Misha	7	8	1 lexical, 1 grammar
Zadorkin Aleksei	6	7	2 grammar, 1 phonetical
Novikov Dima	6	8	1 phonetical, 1 grammar
Tsykin Misha	7	9	1 lexical

The results of grade 4, where the experiment was conducted.

F. I Number of replicas Overall score Errors

The table shows that the level of knowledge in grade 4, where methods and techniques aimed at eliminating and overcoming difficulties, was purposefully and systematically used, the result is higher.

As a result of our experimental study, we have come to the following conclusions:

- you need to try to make the lessons different from each other, so that the children each time get acquainted with something new, unusual;
- -when reading poetry and texts, pay more attention not only to phonetic, but also to grammatical features;

We would also like to note that my work had a positive result.

- -children learned to place intonational signs and read texts, poems according to the placed signs with great interest;
- when retelling the text, everyone tried to express their opinion;
- when reading words, sentences, children learned to correctly divide them into semantic groups;

Conclusion

Teaching English as a Foreign Language (EFL) reading skills to elementary school students is a dynamic and multifaceted endeavor. As educators embark on this journey, they encounter a spectrum of challenges stemming from the intersection of language acquisition, cognitive development, and the unique characteristics of young learners. Navigating these difficulties requires a deep understanding of language pedagogy and a repertoire of effective strategies.

Teaching English as a Foreign Language (EFL) reading skills to elementary school students presents a tapestry of challenges that educators must unravel with creativity and resilience. The complexities of limited language proficiency, phonics, cultural nuances, and cognitive development can test the mettle of even the most dedicated teachers. Yet, within these challenges lies the opportunity to shape young minds into confident and capable language learners.

While working on our graduation paper we have come to the conclusion that the following points are of great importance while teaching reading skills to elementary students. Equipping students with the tools to decode, comprehend and appreciate English texts not only empowers students with language skills but also broadens their horizons and cultivates a global perspective.

- The journey of teaching EFL reading in elementary schools is one of perseverance and growth. It is through the dedication of educators, the collaboration of schools and families, and the determination of students that the barriers to language acquisition can be dismantled, paving the way for a brighter future filled with linguistic proficiency and cultural understanding.
- In the process of developing reading skills, it is necessary to overcome a lot of difficulties, the main of which is teaching the technique of reading. By reading technique we mean not only the ability to read quickly and correctly, but also the ability to extract information from the text.
- Teaching the technique of reading in a foreign language should be carried out on well-known lexical material already learned in oral speech. Thus, learning to read at the initial stage should become the basis for further study of the subject and support in learning to read at subsequent stages.
- When teaching reading at the initial stage, it is important to teach the child to read correctly, that is, to teach him to voice graphemes, to extract thoughts, that is, to understand, evaluate, use the information of the text. These skills depend on how fast the child reads. By reading technique, we mean not only the quick and accurate correlation of sound and letter, but also

the correlation of the sound-letter link with the semantic meaning of what the child is reading. It is the high level of mastery of the reading technique that makes it possible to achieve the result of the reading process itself - fast and high-quality extraction of information.

- Teaching the technique of reading aloud is at the initial stage both the goal and the means of teaching reading, as it allows you to control the formation of reading mechanisms through an external form, makes it possible to strengthen the pronunciation base that underlies all types of speech activity.
- Appropriately selected texts and tasks for them contribute to the development of students'
  interest in reading in a foreign language, which in turn is an important factor in the
  successful mastery of this type of speech activity.

References

- 1 Anderson, N. (1999). Exploring second language reading: Issues and strategies. Boston: Heinle & Heinle.
- 2 Arnold W.H. (2009) 'Ensuring reading is pleasurable for YL' in Spring 2009 Children and Teenagers CATS. UK: IATEFL YLT SIG
- 3 Cameron, L (2001) Teaching Languages to Young Learners. UK:Cambridge University Press
- 4 Carrell, P., Pharis, B., & Liberto, J. (1989). Metacognitive strategy training for ESL reading. TESOL Quarterly, 23, 647-678.
- 5 Ellis. G & Brewster. J. (1991). The storytelling handbook for Primary Teachers. UK:Penguin, p.57.
- 6 Grabe, W. (2009). Reading in a second language: Moving from theory to practice. Cambridge: Cambridge University Press.
- 7 Grabe, W., & Stoller, F. L. (2002). Teaching and researching reading. Harlow, UK:Pearson Education.
- 8 Krashen, S. (1988). Do we learn to read by reading? The relationship between free reading and reading ability. In D. Tannen (Ed.) Linguistics in context: Connecting observation and understanding (pp. 269-298). Norwood, NJ: Ablex.
- 9 Linse, C.T (2005) Young Learners. USA:McGraw Hill
- 10 Nation, I. S. P. (2009). Teaching ESL/EFL reading and writing. New York:Routledge.
- 11 Paris, S. G., Wasik, B. A., & Turner, J. C. (1991). The development of strategic readers. In R. Barr, M. L. Kamil, P. Mosenthal, & P. D. Pearson (Eds.), Handbook of reading research (pp. 609-640). White Plains, NY: Longman.
- 12 Rogova G.V., Vereshchagina I.N. Methods of teaching English at the initial stage in secondary school 1988., (pp. 34-4).

13 Sokolov A.P. The The Effects of Oral and Silent Reading on Reading Comprehension January 2017 Reading Psychology 38(4):1-27

14 Swan, M and Smith, B (2001) (eds) Learner English. UK: Cambridge University Press

15 Traves, P. (1994) Reading In S Brindley (Ed.) Teaching English. London: Routledge. UK National Literacy Strategy 'Letters and Sounds'. Accessed

151015: https://www.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/190599/Lett
ers_and_Sounds_- DFES-00281-2007.pdf

16 Wimmer, H. & Goswami, U. (1994). The influence of orthographic consistency on reading development: Word recognition in English and German children. Cognition, 51, 91-103.

17 Wright, A. (1997) Creating Stories with Children. Oxford: Oxford University Press.

ՀՀԿՐԹՈՒԹՅԱՆԳԻՏՈՒԹՅԱՆ,ՄՇԱԿՈՒՅԹԻԵՎՍՊՈՐՏԻՆ ԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

«ՎԱՆԱՁՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՑԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ» ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

ՊԱՐՏԱԴԻՐ ԱՏԵՍՏԱՎՈՐՄԱՆ ԵՆԹԱԿԱ ՈՒՍՈՒՑԻՉՆԵՐԻ ՎԵՐԱՊԱՏՐԱՍՏՈՒՄ

ՀԵՏԱԶՈՏԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔ

ゆしびU Teaching Vocabulary

Կատարող՝ Հ. Մելիքյան

Ղեկավար՝ մ.գ.թ.,դոցենտ Ա. Պապոյան

Contents

Introduction	_ 3
Importance of Vocabulary Acquisitionand the Selec	ction of
New Words	_4
Strategies and Methods for Teaching Vocabulary_	6
Challenges and Solutions	_17
References	20

Introduction

Teaching vocabulary is a crucial aspect of language education. A rich vocabulary not only enhances communication skills but also plays a vital role in academic success and personal growth. This essay explores various methods and strategies employed in teaching vocabulary, aiming to shed light on effective techniques that teachers can utilize in diverse learning environments.

The actuality of our work lies in the fact that it is very important for all people who learn a language to understand and improve vocabularies because the more vocabulary we know the better we can understand the meaning of the words. Teachers have the important role to build students' vocabularies. They should know the factors in teaching such as methods, strategies, techniques, and materials, so that the teacher can convey the materials well in accordance with children's characteristics. It is also necessary to take into account the students' age. Young learners are innately curious and love to learn the names of things that surround them. Hands-on activities, songs, or colorful visuals work well for kids. Teens, on the other hand, need vocabulary to help them understand the music they listen to and the shows or movies they watch, as well as words that can help them communicate with others and express their feelings. Adults need the appropriate English vocabulary to help them relate to others on both a personal and business level, and they rely on their teachers to give them the best and most common words and phrases that will help them improve their communication skills. There are some ways and methods to improve and enrich students' vocabularies. This is where the main objective of our work lies.

Our work consists of Introduction, three Chapters, Conclusion and References.

Chapter 1, entitled "Importance of Vocabulary Acquisition and the Selection of New Words" refers to the importance of teaching vocabulary and its selection.

Chapter 2, entitled "Strategies and Methods for Teaching Vocabulary", present various strategies and methods that are effective to use while teaching new vocabulary.

Chapter 3, entitled "Challenges and Solutions" suggests some interesting ways to work on new words.

Conclusion sums up the main result of our work.

References provide with the list of sources we used while working on our Research Paper.

Chapter 1

Importance of Vocabulary Acquisition and the Selection of New Words

Understanding the significance of a robust vocabulary is fundamental to effective teaching. A substantial vocabulary is essential for comprehension, writing, and critical thinking. It empowers individuals to express ideas articulately and comprehend complex texts. Vocabulary acquisition is a cornerstone of language learning, playing a pivotal role in shaping an individual's language proficiency and communication skills. Here is an exploration of its significance, coupled with valuable resources to aid the learning process:

- 1. Effective Communication: A rich vocabulary empowers individuals to articulate their thoughts clearly and precisely, enabling effective communication in both spoken and written forms. A broad vocabulary instills confidence, encouraging individuals to participate actively in discussions, debates, and presentations.
- 2. Enhanced Reading and Comprehension: A diverse vocabulary enhances the ability to understand context in reading, enabling comprehension of complex texts, literature, and academic materials. Proficiency in vocabulary allows for critical analysis of written content, aiding in interpreting subtle nuances and themes within literature.
- 3. Academic and Professional Success: Students with an extensive vocabulary excel in exams, essays, and class discussions, leading to overall academic success. In the professional realm, a strong vocabulary contributes to impressive resumes, articulate communication during interviews, and persuasive business correspondence.
- 4. Social and Cultural Integration: Understanding diverse vocabulary enhances cultural literacy, enabling individuals to grasp idiomatic expressions, slang, and cultural references, fostering social integration. A wide vocabulary aids in empathetic communication, enabling individuals to express emotions and understand others' feelings with nuance.
- 5. Lifelong Learning and Cognitive Development: Vocabulary acquisition is a lifelong endeavor, promoting a love for learning and encouraging individuals to explore new words and idioms. Engaging with vocabulary enriches cognitive functions, improving memory, problem-solving skills, and language-related intelligence.

"General Education State Standards and Program of English" stresses the importance of meaningful vocabulary teaching and sets the number of words to be taught at each level of instruction:[13,pg.34]

elementary school – 400 words

middle school - 400+750 words

high school – 400+750+450+750

This vocabulary minimum may be enlarged with international words, idioms, collocations, word-forming means (derivation, cmpounding and conversion), and new meanings of polysemantic words.

But how does the teacher select which 400 of great multitude of words to teach the students in the first place?

Here are some criteria for the selection of vocabulary that are applied in English language teaching: frequency, range coverage and learnability.

A general principle of vocabulary selection is that of **frequency**, Teachers can decide which words they should teach on the basis of how frequently they are used by speakers of the language.

A word (or word-form) may be quite frequent, but a majority or even all of its occurrences might be in just one or two types of text, in which case, although its frequency might look significant, its range might be quite small.

Another principle of vocabulary selection is that of **coverage**. A word is more useful if it covers more things than if it only has one very specific meaning.

Learnability refers to the ease or difficulty of vocabulary learning and is connected with the notion of frequency, since the most frequent words will probably be absorbed and learnt simply because they occur regularly. [4,pg.27]

In conclusion, vocabulary acquisition is essential foreffective communication, academic excellence, professional success, and social integration. By leveraging these resources, individuals canembark on a journey of continuous learning, enriching their language skills and enhancing their overall cognitive abilities.

Chapter 2

Strategies and Methods for Teaching Vocabulary

Strategies and methods for teaching vocabulary are:

Contextual Learning: One effective method is teaching vocabulary in context, where words are ntroduced and practiced within sentences or passages. Contextual learning aids in understanding words' meanings and usage in real-life situations. The importance of vocabulary acquisition in language development and education is multifaceted and plays a crucial role in various aspects of communication, comprehension, and academic achievement. Here are some key points highlighting the importance of vocabulary acquisition: [1,pg.7]

Enhanced Communication Skills:A rich vocabulary allows individuals to express their thoughts, ideas, andemotions effectively. It provides the words necessary to articulate complex concepts and communicate clearly with others.

Improved Reading Comprehension:A strong vocabulary is directly linked to better reading comprehension. Readers with an extensive vocabulary can understand and interpret texts more easily, leading to improved academic performance across subjects.

Enhanced Writing Skills:Writers with a diverse vocabulary can create more engaging and expressive pieces. An extensive vocabulary enables writers to choose precise words and phrases, making their writing more powerful and compelling.

Success in Academic and Professional Settings: A strong vocabulary is often associated with academic success. It is essential for excelling in standardized tests, academic papers, and professional communication. Individuals with an extensive vocabulary are often perceived as more knowledgeable and competent.

Critical Thinking and Problem-Solving:Vocabulary isclosely linked to critical thinking skills. A rich vocabulary allows individuals to analyze information, draw connections between ideas, and think critically about various topics and situations.

Cultural Literacy:Vocabulary acquisition also includes understanding idiomatic expressions, cultural references, and nuances in language. A broad vocabulary enhances cultural literacy, enabling individuals to navigate diverse social and cultural contexts.

Lifelong Learning: Vocabulary acquisition is not limited to formal education; it is a lifelong process. People with a strong vocabulary are better equipped to engage in continuous learning, adapt to new information, and pursue personal and professional growth throughout their lives.

Building Self-Confidence:A rich vocabulary boosts self-confidence in communication. Individuals who can express themselves eloquently are more likely to participate in discussions, debates, and presentations, leading to increased self-assurance.

Social and Emotional Development: Vocabulary acquisition also plays a role in social and emotional development. It enables individuals to express empathy, understand others' emotions, and navigate social relationships effectively.

Vocabulary acquisition is fundamental to effective communication, academic achievement, critical thinking, and personal growth. It is a foundational element of language learning that empowersindividuals to succeed in various aspects of life.

Word Maps and Visual Aids: Visual tools like word maps and illustrations enhance vocabulary retention. Associating words with images creates a vivid mental picture, making it easier for students to remember and use new words. In the realm of language education, employing innovative teaching methods is crucial to enhancing students' vocabulary acquisition. Word maps and visual aids are two powerful tools that educators utilize to facilitate effective learning experiences. This essay explores the significance of word maps and visual aids in language education, highlighting their impact on vocabulary acquisition and providing credible sources that support their use in the classroom.

Word Maps: *Word maps*, also known as semantic maps or graphic organizers, are visual representations of words and their relationships. They help students organize information, making it easier to understand complex concepts. In the context of language education, word maps are employed to illustrate the connections between words, their meanings, and usage, fostering a deeper understanding of vocabulary.[11,pg.12]

Visual Aids: *Visual aids* encompass a wide range of teaching tools, including images, charts, graphs, and multimedia presentations. In language education, visual aids are used to enhance comprehension, stimulate interest, and provide context. Visual representations of words or concepts reinforce memory retention and aid in the overall learning process. [10,pg.46]

Facilitating Understanding: Word maps visually represent word meanings and relationships, aiding in the understanding of abstract or complex vocabulary.

Enhancing Retention: Visual aids create memorable associations, leading to improved retention of vocabulary and concepts.

Catering to Different Learning Styles: Visual tools accommodate diverse learning styles, catering to visual and kinesthetic learners, thereby ensuring inclusive education.

Encouraging Active Participation: Interactive visual aids engage students actively, encouraging them to participate in discussions and activities related to the presented material.

Incorporating word maps and visual aids into language education not only enhances vocabulary acquisition but also fosters an interactive and engaging learning environment.

Word Games and Activities: Language learning is often perceived as a challenging task, especially when it comes to expanding one's vocabulary. However, integrating fun and interactive elements such as word games and activities into the learning process can significantly enhance vocabulary acquisition. This essay explores the importance of word games and activities in language education, focusing on how these engaging methods contribute to effective vocabulary learning.

Engaging activities like word puzzles, crossword puzzles, and vocabulary games make learning enjoyable. These activities stimulate the brain and reinforce vocabulary acquisition in an interactive manner. Teachers constantly seek innovative methods to enhance vocabulary acquisition among students. Word puzzles, including crossword puzzles, serve as engaging and effective tools in this regard. Word puzzles and crossword puzzles are educational instruments for teaching vocabulary, emphasizing their benefits and practical usage in the classroom. [8,pg.17]

Benefits of Word Games and Activities:

Active Engagement: Word games and activities encourage active participation, stimulating students' interest and motivation. When learners are engaged in enjoyable activities, they are more likely to invest time and effort in the learning process.

Contextual Learning: Games often provide contexts for word usage. Whether it's a crossword puzzle, a word scavenger hunt, or a vocabulary board game, these activities

allow learners to see words in different contexts, aiding in a deeper understanding of their meanings and usage.

Enhanced Retention: Interactive word games create memorable experiences. When students associate new words with positive emotions and achievements (such as winning a game), they are more likely to retain and recall these words later.

Encouraging Creativity: Certain word games, such as word association or storytelling games, foster creativity. Students are encouraged to think critically, find connections between words, and express themselves in unique ways, expanding their vocabulary organically.

Improved Spelling and Pronunciation: Games that involve spelling bees or pronunciation challenges enhance not only vocabulary but also spelling and pronunciation skills. These activities promote accuracy and attention to detail in language learning.

Examples of Word Games and Activities:

Scrabble: Scrabble, the classic word game, provides a stimulating and interactive way to enhance vocabulary acquisition. Scrabble challenges players to create words using letter tiles. Players earn points based on the words they form, encouraging strategic thinking and vocabulary expansion. Players need to strategize and make decisions based on their letter tiles, challenging them to form meaningful words and plan ahead, thereby enhancing their vocabulary skills. Scrabble enhances students' word formation skills. By forming words using letter tiles, students explore the structure of language, learning about prefixes, suffixes, and root words, which in turn expands their vocabulary. Scrabble words are formed within the context of the game board. This contextual framework helps students understand the relevance and application of words, making their learning experience more meaningful. Scrabble fosters friendly competition among students. Healthy competition can be a strong motivator, encouraging students to explore and utilize their vocabulary repertoire to gain an advantage over their opponents. Repeated exposure to words during Scrabble games aids memory retention. Students often remember words they have successfully used in previous games, reinforcing these words in their vocabulary.

Scrabble, as an educational tool, offers a dynamic and intellectually stimulating way to enhance vocabulary acquisition. By integrating Scrabble into the classroom, educators can create an atmosphere where students actively engage with words, fostering strategic thinking, word formation skills, and contextual understanding. Through the game of

Scrabble, students not only expand their vocabulary but also develop essential language skills in a manner that is both entertaining and educational.

Word Bingo: Word Bingo, a popular and versatile game, offers an engaging and interactive approach to teaching and reinforcing vocabulary. This essay delves into the educational significance of Word Bingo, highlighting its benefits and practical implementation in language education, with references to credible sources. Word bingo replaces numbers with vocabulary words. Students mark the words read aloud by the teacher, reinforcing their recognition and understanding of the words in a playful manner. Word Bingo actively involves students, encouraging them to listen carefully and match spoken words to written ones on their bingo cards. This active participation enhances engagement and retention. Word Bingo combines visual and auditory learning, reinforcing vocabulary through both seeing and hearing the words. This multi-sensory experience enhances memory and understanding. By placing words in specific contexts within the bingo game, students learn words in meaningful phrases or sentences, enhancing their understanding of word usage and context. The competitive aspect of Bingo, with its aim to complete the card quickly, motivates students to actively recall and recognize vocabulary words, making learning a fun challenge. Word Bingo is highly adaptable. Teachers can create themed bingo games related to specific lessons, ensuring relevance and allowing for customization based on the curriculum. By incorporating Word Bingo into the classroom, educators can create a dynamic learning environment where students actively participate, reinforce their vocabulary, and develop a genuine enthusiasm for learning new words. Through games like Word Bingo, students not only expand their vocabulary but also develop essential language skills in an enjoyable and memorable way.

Charades: Teachers are continually exploring creative and interactive methods to enrich vocabulary acquisition among students. One such engaging activity is charades, a classic game that offers a unique approach to learning vocabulary. In vocabulary charades, students act out a word without speaking while their classmates guess the word. This game enhances vocabulary and communication skills and encourages teamwork. In charades, students actively engage in the learning process. By physically representing words, they are not just passive recipients of information but active participants, enhancing their memory retention and understanding of the vocabulary. Charades encourage creativity as students must find inventive ways to convey words without verbal

communication. This creative exploration fosters a deeper connection with the words and promotes imaginative thinking. The game hones both verbal and non-verbal communication skills. Students must convey abstract concepts effectively, enhancing their ability to articulate ideas and understand the nuances of language. Charades often involve teamwork, with students guessing words in groups. This collaborative environment promotes peer-to-peer learning and cooperation, creating a supportive learning community. Charades offer a dynamic and enjoyable method to enhance vocabulary acquisition. By incorporating this interactive activity into the classroom, teachers can create an environment where students actively engage with language, improving their contextual understanding, creativity, communication skills, and collaboration abilities. Through the game of charades, students not only expand their vocabulary but also develop essential language and interpersonal skills in a manner that is both entertaining and educational.

Online Word Puzzles:Websites and apps offer various word puzzles like crosswords, word searches, and anagrams. These puzzles challenge students and provide an enjoyable way to learn new words. Word puzzles provide a context for vocabulary words. Within the framework of a puzzle, students encounter words in specific situations, enhancing their understanding of word meanings and usage. Crossword puzzles, in particular, require students to think critically about word definitions and relationships. Students must analyze clues and apply their knowledge to solve the puzzle, promoting cognitive engagement. Engaging in puzzles is an active learning process. Students actively search their mental vocabulary database to find appropriate words, reinforcing existing knowledge and exploring new ones in the process. Word puzzles introduce students to new words and reinforce previously learned ones. The act of solving puzzles exposes students to a variety of vocabulary, broadening their lexical range. While solving puzzles, students pay attention to correct spelling and pronunciation, reinforcing correct language patterns and aiding in the retention of word forms.

Word puzzles and crossword puzzles are valuable tools in teaching vocabulary. Their interactive and engaging nature not only enhances vocabulary acquisition but also promotes critical thinking and active participation. By incorporating these puzzles into the curriculum, teachers can create a stimulating learning environment, encouraging students to explore the intricacies of language while having fun. Through such activities, students not only expand their vocabulary but also develop essential language skills in an enjoyable and memorable manner.

Vocabulary Relay Races: Teams compete in relay races where they must correctly define or use vocabulary words before passing the baton to the next team member. This activity promotes quick thinking and vocabulary recall. Vocabulary Relay Races offer a dynamic and competitive approach to teaching vocabulary, combining learning with physical activity and teamwork. Vocabulary Relay Races require active involvement from students, combining physical movement with mental engagement. This dynamic approach fosters increased participation and enthusiasm among learners. Vocabulary words used in relay races are oftenplaced within specific contexts, such as sentences or short phrases. This contextual learning enhances students' understanding of word usage and meaning. The competitive nature of relay races motivates students to recall and use vocabulary words accurately and swiftly. Friendly competition can enhance memory retention and make learning more enjoyable. Relay races often involve teamwork, encouraging students to collaborate and support one another. This collaborative learning environment enhances communication skills and creates a sense of camaraderie among students. Participants in relay races must think quickly to retrieve and use vocabulary words correctly. This rapid recall strengthens memory and helps students become more fluent in using new words. By incorporating Vocabulary Relay Races into the classroom, teachers can create a lively learning atmosphere where students actively participate, reinforce their vocabulary, and develop essential language skills in an enjoyable and competitive manner. Through these games, students not only expand their vocabulary but also cultivate teamwork, quick thinking, and communication abilities, making the learning experience both educational and entertaining.

Word games and activities are powerful tools in language education, transforming the process of vocabulary acquisition into an engaging and interactive experience. By incorporating these enjoyable methods into the curriculum, educators can create a dynamic learning environment where students actively participate, retain information more effectively, and develop a genuine enthusiasm for learning new words. As a result, students not only expand their vocabulary but also develop essential language skills in a manner that is both enjoyable and memorable.[14,pg.69]

Flashcards and Word Lists: Flashcards and word lists are classic and effective tools in vocabulary teaching. They provide a structured way for learners to memorize and review new words. Here's how to use them effectively and potential sources for creating flashcards and word lists:

1. Flashcards:Benefits:Visual Learning: Associating words with images enhances visual memory and understanding.

Portable and Convenient: Flashcards can be carried anywhere, allowing learners to review vocabulary on the go.

Active Recall: Testing oneself with flashcards promotes active recall, aiding in long-term retention.

How to Use Flashcards: Word on One Side, Definition/Example on the Other: Write the vocabulary word on one side and its definition, example sentence, or an image representing the word on the other side.

Interactive Quizzing: Quiz learners using flashcards, encouraging them to recall meanings before flipping the card.

Games and Competitions: Create games like vocabulary races or flashcard competitions to make learning interactive and fun.

Sources for Flashcards: Create Your Own: Design flashcards using index cards or digital flashcard apps like Quizlet or Anki, allowing customization of content.

Pre-made Flashcard Decks: Many language learning apps and websites offer pre-made flashcard decks categorized by topics and proficiency levels.

2. Word Lists: Benefits: Focused Learning: Word lists help learners focus on specific themes, topics, or word families.

Gradual Progress: Breaking down vocabulary into lists allows learners to track their progress and mastery of different categories.

Customization: Educators can create word lists tailored to learners' needs and curriculum requirements.

How to Use Word Lists: Thematic Learning: Group words into themes such as family, food, travel, etc., providing context for learners.

Word of the Day: Introduce a new word from the list every day, discussing its meaning, usage, and related words.

Incorporate into Activities: Use words from the list in various language activities, games, and writing exercises.

Sources for Word Lists:

Curriculum Guides: Educational curriculum guides often provide word lists aligned with specific grade levels and language proficiency standards.

Textbooks: Language textbooks often include vocabulary lists at the end of chapters or units.

Online Vocabulary Resources: Websites like Vocabulary.com, WordNet, or Merriam-Webster offer extensive word lists and related resources.

Specialized Vocabulary Books: Books focusing on specific vocabulary themes (business, academic, travel) provide curated word lists.

Teacher-Created Lists: Educators can create customized word lists based on learners' needs and interests, tailoring the vocabulary to their classroom context.

Using flashcards and word lists in combination with interactive activities and contextual learning ensures a comprehensive approach to vocabulary teaching, promoting both memorization and practical usage of new words.[9,pg.89]

Storytelling Storytelling is a powerful tool in vocabulary teaching as it engages learners emotionally and cognitively, making vocabulary acquisition more memorable and meaningful. Through stories, learners are exposed to words in context, understand their usage, and remember them in a narrative framework. Words are learned within the context of a story, making it easier for learners to understand their meanings and usage. Stories provide a context for new words, aiding in the comprehension of vocabulary in meaningful situations. The emotional connection to a story often leads to better retention of new vocabulary. Learners encounter authentic language patterns and idiomatic expressions used in storytelling. Storytelling encourages learners to create their own stories, promoting creativity and language production. When using storytelling in vocabulary teaching, it's important to choose stories that match the learners' interests and language proficiency. Additionally, encourage active participation and discussion related to the stories to reinforce vocabulary learning and comprehension.

Reading Extensively: Reading extensively is a powerful method for teaching vocabulary as it exposes learners to a wide range of words used in different contexts. Through extensive reading, students naturally encounter and understand new words without the explicit need for vocabulary lists. This method promotes a deeper understanding of words and their

usage, leading to improved language proficiency. Encouraging extensive reading exposes students to a wide range of words and phrases. Through regular reading, learners encounter new vocabulary in different contexts, strengthening their language skills. Readers encounter words in meaningful contexts, aiding comprehension and retention. Exposure to diverse vocabulary enhances word recognition and understanding. Learners subconsciously grasp grammar rules and sentence structures through extensive reading. Exposure to well-written texts helps students develop their own writing style and vocabulary. Reading exposes learners to different cultures, customs, and perspectives, broadening their understanding of the world. Remember, while reading extensively is crucial, it's equally important to follow up with discussions, comprehension activities, and vocabulary analysis to ensure effective learning and retention. Reading should be an enjoyable and interactive experience, fostering a love for language and literature.[5,pg.78,6,pg.25]

Role-playing, Debates, Songs, and Movies in Vocabulary Teaching:

Utilizing role-playing, debates, songs, and movies in vocabulary teaching can make the learning experience engaging and immersive.

Role-playing: Encourages learners to use vocabulary in realistic, everyday situations. Allows students to understand different points of view, enhancing language comprehension. Promotes active participation and collaboration among learners.

How to Use Role-playing: Create real-life scenarios (e.g., ordering food at a restaurant) for students to role-play, using relevant vocabulary.

Characters: Assign roles and characters to students, encouraging them to interact using appropriate language.

Sources for Role-playing Scenarios: Textbooks: Language textbooks often contain roleplaying exercises related to daily activities, travel, and professional situations.

Online Teaching Platforms: Websites like ESL-lab.com provide interactive role-playing scenarios with audio cues for learners.

Debates: Encourages students to think critically and formulate arguments using precise vocabulary. Enhances fluency as students express opinions and counterarguments. Boosts confidence in using vocabulary in persuasive contexts.

How to Use Debates: Choose topics relevant to students' interests or current events, promoting lively discussions. Divide students into teams, assigning roles such as proponent and opponent for structured debates.

Sources for Debate Topics: News Websites: Use articles from reputable news sources as a basis for debate topics, ensuring relevance and real-world context.

Debate Platforms: Websites like debate.org offer a variety of debate topics categorized by subjects and levels.[12,pg.53]

Song: Songs create a rhythmic and melodic context, aiding in vocabulary retention.Repetition of lyrics reinforces vocabulary, making it easier to remember.Songs often provide cultural references, enriching learners' understanding of language use.

How to Use Songs:Lyric Analysis: Analyze song lyrics, identifying new words and discussing their meanings in context.

Karaoke: Engage students in karaoke sessions, encouraging them to sing along and understand the lyrics.

Sources for Song Lyrics: Lyrics Websites: Websites like Genius.com or AZLyrics.com provide a vast collection of song lyrics searchable by artist, genre, or theme.

Music Streaming Platforms: Platforms like Spotify or YouTube Music allow searching for specific songs and artists, providing access to a wide range of music genres.

Movies: Provides visual context for new vocabulary, enhancing understanding. Exposes learners to authentic dialogues and colloquial language. Offers insights into different cultures, dialects, and social contexts.

How to Use Movies: Use movies with subtitles, allowing students to read along while listening to dialogues. Follow the movie with discussions about specific scenes, characters, and new vocabulary.

Sources for Movies: Streaming Platforms: Platforms like Netflix, Amazon Prime, or Disney+ offer a wide selection of movies with subtitles, categorized by genre and language.

Educational Websites: Educational platforms like TED-Ed or National Geographic provide short documentaries and educational films with transcripts and subtitles.

By integrating these interactive methods into vocabulary teaching, teachers can create dynamic and engaging lessons that facilitate vocabulary acquisition in diverse and meaningful contexts.

Chapter 3

Challenges and Solutions

Vocabulary teaching comes with its own set of challenges, especially when it comes to ensuring that learners not only memorize words but also understand their meanings and usage in context. Here are some common challenges faced by teachers and effective

solutions to overcome them:

1. Challenge: Lack of Interest and Engagement

Solution:

Gamification: Introduce vocabulary games and interactive activities to make learning engaging and fun.

Real-life Contexts: Relate vocabulary to real-life situations and interests of students, making the learning relevant and engaging.

2. Challenge: Limited Retention

Solution:

Repetition: Regularly review previously learned words to reinforce memory.

Spaced Repetition Systems (SRS): Implement SRS techniques where learners are quizzed on words at increasing intervals to enhance long-term retention.

3. Challenge: Overwhelming Vocabulary Lists

Solution:

Prioritization: Focus on high-frequency words that are essential for communication and daily interactions.

Thematic Learning: Group words into themes or topics, making it easier for learners to remember related words together.

17

4. Challenge: Limited Exposure to Rich Vocabulary

Solution:

Extensive Reading: Encourage students to read widely, exposing them to diverse

vocabulary in different contexts.

Authentic Materials: Use authentic materials like movies, podcasts, and news articles to

expose learners to real-world language usage.

5. Challenge: Limited Vocabulary Use in Speaking and Writing

Solution:

Role-playing: Engage students in role-playing activities where they use newly acquired

vocabulary in simulated real-life scenarios.

Creative Writing: Encourage learners to write stories, essays, or poems incorporating new

vocabulary words.

6. Challenge: Language Learner's Anxiety

Solution:

Supportive Environment: Foster a supportive and encouraging classroom atmosphere

where learners feel comfortable experimenting with new words.

Positive Reinforcement: Provide positive reinforcement and praise for efforts, boosting

learners' confidence in using new vocabulary.

7. Challenge: Diverse Learner Backgrounds and Proficiency Levels

Solution:

Differentiated Instruction: Tailor vocabulary lessons to cater to different proficiency levels

within the same class.

Peer Collaboration: Encourage peer collaboration, allowing more advanced learners to

assist those struggling with vocabulary.

8. Challenge: Limited Time and Resources

Solution:

18

Effective Use of Technology: Utilize language learning apps, online resources, and interactive multimedia to enhance vocabulary teaching without extensive resources.

Collaboration: Share resources and collaborate with other educators to pool materials and ideas, maximizing the use of available resources.

9. Challenge: Limited Exposure to Native Speakers

Solution:

Language Exchange Programs: Organize language exchange programs where learners can interact with native speakers, enhancing their vocabulary and language skills.

Virtual Interactions: Use online platforms to connect learners with native speakers for virtual conversations and language practice.

By addressing these challenges with innovative teaching methods and a supportive learning environment, Teachers can create a conducive atmosphere for effective vocabulary teaching, ensuring that learners not only acquire new words but also use them confidently in their language interactions.

Conclusion:

Studying relevant scientific literature and educational manuals I come to the following conclusion that teaching vocabulary is an art that requires creativity, patience, and adaptability. By understanding the importance of a rich vocabulary and employing diverse teaching strategies, teachers can empower students with linguistic proficiency. Addressing challenges through innovative approaches ensures that every learner has the opportunity to enhance their vocabulary effectively. Teaching vocabulary is an essential component of language education, providing the building blocks for effective communication, reading comprehension, and academic success. By emphasizing contextual learning, interactive activities, and regular revision, teachers can help students grasp the nuances of words and expand their vocabulary effectively. Additionally, incorporating diverse sources such as online dictionaries, vocabulary apps, literature, and educational websites enriches the learning process. These resources offer not only a wealth of words, examples, and interactive exercises that cater to different learning styles, making the learning experience more comprehensive and enjoyable but also fosters confidence in communication. By fostering a love for words and language, teachers empower students to express themselves eloquently and navigate the complexities of the modern world with linguistic proficiency. Through the thoughtful integration of diverse teaching methods and reliable sources, teachers play a pivotal role in shaping students' language abilities, preparing them for a future where effective communication is key to success.

- While working on our paper we have come to the conclusion that the following points are of great importance while teaching new vocabulary.
- Vocabulary shouldn't be viewed as a long and boring list of words, but it should be taught in its contextualized meaning.
- Specific class time should be allocated to vocabulary learning at every lesson.
- The teacher should encourage students to develop strategies for guessing the meaning of words.

 Opportunities for indirect vocabulary learning should occupy much more time in a language course than direct vocabulary learning activities.

References

- Graves, M. F. (2006). The Vocabulary Book: Learning and Instruction. Teachers College Press.
- 2. Nation, I. S. P. (2001). Learning Vocabulary in Another Language. Cambridge University Press.
- Marzano, R. J. (2004). Building Background Knowledge for Academic Achievement: Research on What Works in Schools. Association for Supervision and Curriculum Development.
- 4. National Research Council "How People Learn: Brain, Mind, Experience, and School"
- 5. Susan Watts Taffe and Susan R. Pinnell"Vocabulary and Reading Comprehension: The Nexus of Meaning"
- 6. William E. Nagy. "The Relationship between Vocabulary and Reading Comprehension: An often Overlooked Dimension of Literacy Research"
- 7. Linnea C. Ehri. "Vocabulary Development: A Morphological Analysis"
- 8. I.S.P. Nation. "Teaching and Learning Vocabulary"
- 9. Dr. Patricia A. Cunningham and Dr. James W. Cunningham. "Teaching Vocabulary: Lessons and Strategies"
- 10. "The Impact of Visual Aids in Enhancing the Vocabulary Learning and Retention of Saudi EFL Learners" by Dr. Ahmed Saleh Alfaifi.
- 11. Dr. H. S. Arora. "The Effect of Word Mapping Strategy on Vocabulary Building and Retention of EFL Learners"
- 12. Michael McCarthy and Ronald Carter "Teaching English Vocabulary"

- 13. YaserKhajavi and Mohammad Ali Ansarin"The Impact of Interactive Vocabulary Activities on the Acquisition of Elementary School Students' English Vocabulary"
- 14. Chaoxiang Wu and Yuhong Jiang. "Effects of Using Relay Games on Vocabulary Learning in Chinese Primary School English Classrooms"

ՀՀ ԿՐԹՈͰԹՅԱՆ ԳԻՑՈͰԹՅԱՆ,ՄՇԱԿՈͰՅԹԻ ԵՎ ՍՊՈՐՑԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈԻՆ «ՎԱՆԱԳՈՐԻ Հ.ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՑԱԿԱՆ ՀԱՐԱՍԱՍԱՐԱՆ» ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

ՊԱՐՏԱԴԻՐ ԱՏԵՍՏԱՎՈՐՄԱՆ ԵՆԹԱԿԱ ՈՒՍՈՒՑԻՉՆԵՐԻ ՎԵՐԱՊԱՏՐԱՍՏՈՒՄ

ՀԵՏԱՉՈՏԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔ

PUT Teaching Grammar

ԿԱՏԱՐՈՂ` Ն. Կախյան

ՂեԿԱՎԱՐ` Մ.գ.թ դոցենտ Ա. Պապոյան

CONTENTS

INTRODUCTION1
PART 1 WHAT IS THE GRAMMAR2
1.1 The Importance of Grammar in Learning a Foreign Language2
1.2 The Psychological characteristics of grammar skills3
1.3 The Content of Teaching Grammar5
PART 2 DIFFERENT METHODS OF TEACHING GRAMMAR6
CONCLUSION11

INTRODUCTION

Language is the chief means by which the human personality expresses itself and fulfills its basic need for social interaction with other persons.

A person who knows a language perfectly uses a thousand and one grammar lexical, phonetic rules when he is speaking. Language skills help us to choose different words and models in our speech.

It is clear that the term "grammar" has meant various things at various times and sometimes several things at one time. This plurality of meaning is characteristic of the present time and is the source of confusions in the discussion of grammar as part of the education of children. There have been taking place violent disputes on the subject of teaching grammar at school.

The ability to talk about the grammar of a language, to recite its rules, is also very different from ability to speak and understand a language or to read and write it. Those who can use a language are often unable to recite its rules, and those who can recite its rules can be unable to use it.

Grammar organizes the vocabulary and as a result we have sense units. There is a system of stereotypes, which organizes words into sentences. But what skill does grammar develop?

First of all it gives the ability to make up sentences correctly, to reproduce the text adequately. (The development of practical skills and habits)

The knowledge of the specific grammar structure helps pupils point out the differences between the mother tongue and the target language.

The knowledge of grammar develops abilities to abstract systematize plural facts.

The name of my work is "Different Methods of Teaching Grammar.". And the main aim is to clearly recognize how to teach grammar right.

PART 1 WHAT IS THE GRAMMAR

1.1 The Importance of Grammar in Learning a Foreign Language

What is the grammar? The body of rules which underlie a language is called its grammar. Grammar includes rules which govern the structure of words and rules which govern the structure of words to form clauses and sentences that are acceptable to educated native speakers. Most teachers see grammar as a body of knowledge that they themselves need as professional linguists, knowledge they can use judiciously to help learners gain insights into the workings of the language.

Some teachers see no need to teach and practice grammar at all. Some even regard structure practice and other forms of grammar teaching as harmful. Their view is that learners will pick up the regularities intuitively, provided they meet enough samples of natural language. The teacher's role, as they see it, is to provide a language- rich environment in which the learners meet comprehensible language as they engage in activities of various kinds.

To judge by the way some people speak, there is no place for grammar in the language course nowadays; yet it is, in reality, as important as it ever was exercise of correct grammar, if he is to attain any skill of effective use of the language, but he need not know consciously formulated rules to account to him for that he does unconsciously correctly.

In order to understand a language and to express oneself correctly one must assimilate the grammar mechanism of the language studied. Indeed, one may know all the words in a sentence and yet fail to understand it, if one does not see the relation between the words in the given sentence. And vice versa, a sentence may contain one, two, and more unknown words but if one has a good knowledge of the structure of the language one can easily guess the meaning of these words or at least find them in a dictionary.

No speaking is possible without the knowledge of grammar, without the forming of a grammar mechanism.

If learner has acquired such a mechanism, he can produce correct sentences in a foreign language. Paul Roberts writes: "Grammar is something that produces the sentences of a language. By something we mean a speaker of English. If you speak English natively, you have built into you rules of English grammar. In a sense, you are an English grammar. You possess, as an essential part of your being, a very complicated apparatus which enables you to produce infinitely many sentences, all English ones,

including many that you have never specifically learned. Furthermore by applying you rule you can easily tell whether a sentence that you hear a grammatical English sentence or not."

Pupils need grammar to be able to aud, speak, read, and write in the target language

1.2 The Psychological characteristics of grammar skills

To develop one's speech means to acquire essential patterns of speech and grammar patterns in particular. Children must use these items automatically during speech-practice. The automatic use of grammar items in our speech (oral and written) supposes mastering some particular skills – the skills of using grammar items to express one's own thoughts, in other words to make up your sentences.

We must get so-called reproductive or active grammar skills.

A skill is treated as an automatic part of awareness. Automatization of the action is the main feature of a skill.

The nature of Automatization is characterized by that psychological structure of the action which adopts to the conditions of performing the action owing frequent experience. The action becomes more frequent, correct and accurate and the number of the operations is shortened while forming the skill the character of awareness of the action is changing, i.e. fullness of understanding is paid to the conditions and quality of performing to the control over it and regulation.

To form some skills is necessary to know that the process of the forming skills has some steps:

- 2 Only some definite elements of the action are automatic.
- The Automatization occurs under more difficult conditions, when the child can't concentrate his attention on one element of the action.
- The whole structure of the action is improved and the automatization of its separate components is completed.

What features do the productive grammar skills have?

During our speech the reproductive grammar skills are formed together with lexis and intonation, they must express the speaker's intentions.

The actions in the structural setting of the lexis must be learnt.

The characteristic feature of the reproductive grammar skills is their flexibility. It doesn't depend on the level of Automatization, i.e. on perfection of skill here mean the original action: both the structure of sentence, and forms of the words are reproduced by the speaker using different lexical material. If the child reproduces sentences and different words, which have been learnt by him as "a ready-made thing" he can say that there is no grammar skill. Learning the ready-made forms, word combinations and sentences occurs in the same way as learning lexis.

The grammar skill is based on the general conclusion. The grammar action can and must occur only in the definite lexical limits, on the definite lexical material. If the pupil can make up his sentence frequently, accurately and correctly from the grammatical point of view, he has got the grammar skill.

Teaching grammar at school using the theoretical knowledge brought some critical and led to confusion. All the grammatical rules were considered to be evil and there were some steps to avoid using them at school.

But when we learn grammatical items in models we use substitution and such a type of training gets rid of grammar or "neutralizes" it. By the way, teaching the skills to make up sentences by analogy is a step on the way of forming grammar skills. It isn't the lexical approach to grammar and it isn't neutralization of grammar, but using basic sentences in order to use exercises by analogy and to reduce number of grammar rules when forming the reproductive grammar skills.

To form the reproductive grammar skills we must follow such steps:

- Selection the model of sentence.
- Selection the form of the word and formation of word forms.
- Selection the auxiliary words-preposition, articles, and etc. and their combination with principle words.

The main difficulty of the reproductive (active) grammar skills is to correspond the purposes of the statement, communicative approach (a question answer and so on), words, meanings, expressed by the grammatical patterns. In that case we use basic sentences, in order to answer the definite situation. The main factor of the forming of the reproductive grammar skill is that pupils need to learn the lexis of the language. They need to learn the meanings of the words and how they are used. We must be sure that our pupils are aware of the vocabulary they need at their level and they can use the words in order to form their own sentence. Each sentence contains a grammar structure. The mastering the grammar skill lets pupils save time and strength, energy, which can give opportunity to create. Learning a number of sentences containing the same grammatical structure and a lot of words containing the same grammatical form isn't rational. But the generalization of the grammar item can relieve the work of the mental activity and let the teacher speed up the work and the children realize creative activities.

The process of creation is connected with the mastering of some speech stereotypes the grammatical substrate is hidden in basic sentences. Grammar is presented as itself. Such a presentation of grammar has its advantage: the grammar patterns of the basic sentences are connected with each other. But this approach gives pupils the opportunity to realize the grammar item better. The teaching must be based on grammar explanations and grammar rules. Grammar rules are to be understood as a special way of expressing communicative activity. The reproductive grammar skills suppose to master the grammar actions which are necessary for expressing thoughts in oral and written forms.

1.3 The Content of Teaching Grammar

Before speaking about the selection of grammar material it is necessary to consider the concept "grammar", i.e., what it meant by "grammar".

By grammar one can mean adequate comprehension and correct usage of words in the act of communication, that is, intuitive knowledge of the grammar of the language. It is a set of reflexes enabling a person to communicate with his associates. Such knowledge is acquired by a child in the mother tongue before he goes to schools.

This "grammar" functions without the individual's awareness of technical nomenclature; in other words, he has no idea of the system of the language, and to use all the word-endings for singular and plural, for tense, and all the other grammar rules without special grammar lessons only due to the abundance of auding and speaking. His young mind grasps the facts and "makes simple grammar rules" for arranging the words to express carious thoughts and feelings. This is true because sometimes little children make mistakes by using a common rule for words to which that rule cannot be applied. For example, a little English child might be heard to say Two manscomed instead of Two men come, because the child is

using the plural "s" rule for man to which the rule does not apply, and the past tense ed rule for come which does not obey the ordinary rule for the past tense formation. Such mistakes are corrected as the child grows older and learns more of his language.

By "grammar" we also mean the system of the language, the discovery and description of the nature of language itself. It is not a natural grammar, but a constructed one. There are several constructed grammars: traditional, structural, and transformational grammars. Traditional grammar studies the forms of words (morphology) and how they are put together in sentences (syntax); structural grammar studies structures of various levels of the language (morpheme level) and syntactic level; transformational grammar studies basic structures and transformation rules.

Since graduates are expected to acquire language proficiency in aural comprehension, speaking and reading grammar material should be selected for the purpose. There exist principles of selecting grammar material both for teaching speaking knowledge (active minimum) and for teaching reading knowledge (passive minimum), the main one is the principle of frequency, i.e., how frequently this or that grammar item occurs. For example, the Present Simple (Indefinite) is frequently used both in conversation and in various texts. Therefore it should be included in the grammar minimum.

For selecting grammar material for reading the principle of polysemia, for instance, is of great importance.

Pupils should be taught to distinguish such grammar items which serve to express different meanings.

For example, -s (es) 2

The selection of grammar material involves choosing the appropriate kind of linguistic description, i.e., the grammar which constitutes the best base for developing speech habits. Thus the school syllabus reflect a traditional approach to determining grammar material for foreign language teaching, pupils are given sentences patterns or structures, and through these structures they assimilate the English language, acquire grammar mechanisms of speech

The content of grammar teaching is disputable among teachers and methodologists, and there are various approaches to the problem, pupils should, whatever the content of the course, assimilate the ways of fitting words together to form sentences and be able to easily recognize grammar forms and structures while hearing and reading, to reproduce phrases and sentences stored up in their memory and say or write sentences of their own, using grammar items appropriate to the situation.

PART 2 DIFFERENT METHODS OF TEACHING GRAMMAR

English grammar is notoriously difficult to learn for both native and second-language speakers. There are so many intricacies, obscure rules, and exceptions that it comes as no surprise that different generation of teachers have used various approaches to teaching grammar to train literate English writers. In the past, memorization-based techniques that relied on repetition slowly gave way to more creative methods. Today, we live in a society that prizes literacy and is willing to adapt to more effective methods to achieve the best results in teaching grammar.

One of the older forms of teaching grammar, diagramming sentences, first appeared in the 19th century. This method involves visually mapping the structures of and relationships between different aspects of a sentence. Especially helpful for visual learners, this method disappeared from modern teaching at least 30 years ago. Different forms of diagramming are used to visualize sentences, from the Reed-Kellogg System to dependency grammar, but all organize the functions of a sentence in a way that illustrates the grammatical relationships between words. More recently, diagramming sentences has had small pop-culture resurgence in prints of famous opening sentences and websites that allow you to diagram to your heart's content.

Learning through Writing

This method is often used in schools in the U.S. and Canada. Students are encouraged to explore language through creative writing and reading, picking up correct grammar usage along the way. If there are specific problems with certain grammatical rules, these are covered in a more structured lesson. An emphasis is now being placed upon language acquisition over language learning, as it has been observed that learning grammar by memorization does not work well and that students are better able to recognize and understand grammatical rules when lessons are more interactive (i.e., they have to apply these rules in their own writing). Repeated practice is also important and easily achieved through creative or personal writing exercises. This article, posted by The Atlantic, suggests that to better equip future adult writers, teachers in the 21st century should consider dropping outdated grammar teaching techniques in early education and opt for learning through writing techniques.

The Inductive Method.

To induce means to bring about, to cause something to happen. Teachers following the inductive approach induce the learners to realize grammar rules without any form of prior explanation. These teachers believe that the rules will become evident if learners are given enough appropriate examples. When teaching a grammar point, their first step is to demonstrate the meaning to the class. For example, they will hold up a book, saying This is a book. They will do the same showing other objects. Then they will hold up several books and say These are books. After giving several examples of the plural form they will contrast the two forms. Their next step is to get the students two produce the two grammatical forms, working with the same set of objects. The teacher says nothing through this stage except two correct if necessary. Other objects the students can name will then be brought into the practice. With luck they will follow the models and produce grammatically correct utterances. The grammar point is shown on the board only after extensive practice. Explanation are not always made, though they may be elicited from the students themselves. In such cases, the mother tongue might well be used. The model is copied and the class may be required to write sample sentences from the model.

The inductive method of teaching grammar involves presenting several examples that illustrate a specific concept and expecting students to notice how the concept works from these examples. No explanation of the concept is given beforehand, and the expectation is that students learn to recognize the rules of grammar in a more natural way during their own reading and writing. Discovering grammar and visualizing how these rules work in a sentence allow for easier retention of the concept than if the students were given an explanation that was disconnected from examples of the concept. The main goal of the inductive teaching method is the retention of grammar concepts, with teachers using techniques that are known to work cognitively and make an impression on students' contextual memory.

The advantages of an inductive approach include

•Rules learners discover for themselves are more likely to fit their existing mental

Structures than rules they have been presented with. This in turn will make the rules more meaningful, memorable, and serviceable.

- The mental effort involved ensures a greater degree of cognitive depth which, again, ensures greater memorability.
- Students are more actively involved in the learning process, rather than being simply passive recipients: they are therefore likely to be more attentive and more motivated.
- It is an approach which favours pattern-recognition and problem-solving abilities which suggests that it is particularly suitable for learners who like this kind of challenge.
- If the problem-solving is done collaboratively, and in the target language, learners get the opportunity for extra language practice.
- Working things out for themselves prepares students for greater self-reliance and is therefore conducive to learner autonomy.

The disadvantages of an inductive approach include:

The time and energy spent in working out rules may mislead students into believing that rules are the objective of language learning, rather than a means.

The time taken to work out a rule may be at the expense of time spent in putting the rule to some sort of productive practice.

- •Students may hypotheses the wrong rule, or their version of the rule may be either too broad or too narrow in its application: this is especially a danger where there is no overt testing of their hypotheses, either through practice examples, or by eliciting an explicit statement of the rule.
- •It can place heavy demands on teachers in planning a lesson. They need to select and organize the data carefully so as to guide learners to an accurate formulation of the rule, while also ensuring the data is intelligible.
- However carefully organized the data is, many language areas such as aspect and modality resist easy rule formulation.
- •An inductive approach frustrates students who, by dint of their personal learning style or their past learning experience (or both), would prefer simply to be told the rule

The Deductive Method.

The deductive method of teaching grammar is the academic and scholarly one which was devised in order to teach Latin and Greek. The approach is very simple. First, the teacher writes an example on the board or draws attention to example in the textbook. The underlying rule is explained, nearly always in the mother tongue and using the met language of grammar.

Finally, the students practice applying the rule, orally and in writing. Special attention is paid to areas of conflict between the grammar of the mother tongue and that of the target language. The whole approach is cognitive, with learners considering the rules and weighing their words before they speak or write. Little attention is paid to the value of the message. Those steps are used by teachers who follow a grammar- translation method and by those who are working with a textbook which has a traditional grammar syllabus rather than a structural one. Varieties of grammar — focused approaches still flourish in certain educational circles, and they are successful when used with selected and motivated students. We must also remember that language examinations are mainly written, with accuracy as the criterion of success, so many teachers make increasing use of the deductive approach as examinations loom closer.

The deductive method of teaching grammar is an approach that focuses on instruction before practice. A teacher gives students an in-depth explanation of a grammatical concept before they encounter the same grammatical concept in their own writing. After the lesson, students are expected to practice what they have just been shown in a mechanical way, through worksheets and exercises. This type of teaching, though common, has many people—including teachers—rethinking such methods, as more post-secondary level students are revealing sub-par literacy skills in adulthood. As one former teacher states, deductive teaching methods drive many students away from writing because of the tediousness of rote learning and teacher-centered approaches.

Advantages of a deductive approach:

- It gets straight to the point, and can therefore be time-saving. Many rules especially rules of form can be more simply and quickly explained than elicited from examples. This will allow more time for practice and application.
- It respects the intelligence and maturity of many especially adult -students, and acknowledges the role of cognitive processes in language acquisition.
- It confirms many students' expectations about classroom learning, particularly for those learners who have an analytical learning style.
- It allows the teacher to deal with language points as they come up, rather than having to anticipate them and prepare for them in advance.

Disadvantages of a deductive approach:

• Starting the lesson with a grammar presentation may be off-putting for some students, especially younger ones. They may not have sufficient metalanguage (i.e. language used to talk about language such as grammar terminology). Or they may not be able to

understand the concepts involved.

- Grammar explanation encourages a teacher-fronted, transmission-style classroom; teacher explanation is often at the expense of student involvement and interaction.
- Explanation is seldom as memorable as other forms of presentation, such as demonstration.
- Such an approach encourages the belief that learning a language is simply a case of knowing the rules

Interactive Method

Another method of teaching grammar is to incorporate interactivity into lessons. Using games to teach grammar not only engages students but also helps them to remember what they've learned. This method allows teachers to tailor their lessons to the different learning styles of students. For instance, each student can be given a large flashcard with a word on it, and the students must physically arrange themselves into a proper sentence. Other games can include word puzzles or fun online quizzes. Over the years, many methods have been developed for teaching grammar and have been built upon, abandoned, or combined, all with the same goal in mind—teaching students how to communicate effectively and understand how to use the English language. Because of the grammatical complexity of English, each method has its pros and cons. Some lessons are less likely to be remembered, while others may require more in-depth explanation and practice. Regardless of how grammar is taught, a well-rounded understanding of English grammar is the most important factor in improving the literacy of students.

The Eclectic Way.

Both methods above offer advantages. The deductive method is quick and easy for the teacher. Where a difficult grammar point has to be presented, and perhaps explained because the concept is not one that is in the mother tongue, this is probably the better way. Where time is short, it is useful, even for a simple grammar point. Many learners, especially older ones, prefer the deductive approach because they want to know how the language works. The deductive method requires the students to identify the rule for themselves. It has the advantage of involving the students much more. The belief is that such learning will be more effective, though there is no certainty about this. This is probably the better approach for grammatical regularities which are easily perceived, understood, and applied. Eclectic teachers will use all three of these strategies at various times. This will make it easier to fit the lesson into the time available, as well as enabling them to suit the differing needs and learning styles of the students. Grammar points which do not appear very useful are best avoided. Just draw attention to their presence in the text and move on, having raised the students awareness of the feature. If you do choose to teach a grammar point, use either the deductive or the inductive method, depending on the circumstances. When you yourself are talking, do not be afraid to use grammar forms that the students have not met. Provided the context makes the meaning clear, you are giving them valuable exposure and real life practice in decoding utterances which contain forms they do not know. Teachers need to

know terminology in order to find helpful pages in reference book, but school children do not need to know words like auxiliary, preterit, reflexive pronoun and gerund in order to speak fluently. Teachers who use unnecessary terminology will appear pedantic, and most of it will be utter nonsense to the students anyway.

CONCLUSION

In order to understand a language and express oneself correctly one must assimilate the grammar mechanism of a language. Indeed, one may know all the words in a sentence and yet fail to understand it, if one does not see the relationship between the words in the given sentence. And vice versa, a sentence may contain one, two, and more unknown words but if one has a good knowledge of the structure of the language one can easily guess the meanings of these words or at least find them in a dictionary, No speaking is possible without the knowledge of grammar, without the forming of a grammar mechanism. Children need grammar to be able to speak, and write in the target language. In view of communication being the main goal of language teaching, grammar lessons—like the primary language skills lessons—need to be context-based, integrated and interactive for the purposes of better learner motivation, participation and language development. With this as a backdrop, grammar teachers should provide meaningful instructional input through relevant contexts and sufficient opportunities for students to relate the grammar item(s) to their real-life situations and to put them to authentic uses. One of the effective ways in which this could be done is through a smooth and organized transition of pre-, while- and postgrammar stages, as illustrated in this paper via the use of past habitual tense through certain real-life used-to-be situations.

REFERENCES

- 1. Rogova, G.V., "Methods of teaching English"; M, 1970
- 2. Harmer, Jeremy, "the Practice English language teaching"; London-New York; Longman,1991
- 3. Bennett, William Arthur., "Aspects of Language and language teaching."; London-New York., Cambridge univ. press, 1968
- 4. Jack C. Richards and Theodore S. Rogers., "Approaches and Methods in Language Teaching."; Cambridge univ. press, 1986

- 5. Swan M., Smith B., "Learner English. A teacher's guide to interference and other problems."; Cambridge, 1987
- 6. Халилова, Г. A. Methods of teaching grammar /
- 7. http://www.nclrc.org/essentials/grammar/goalsgram.htm
- 8. http://iteslj.org/Techniques/Pekoz-Grammar.html

33 ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ, ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ ԵՎ ՍՊՈՐՏԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ «ՎԱՆԱՁՈՐԻ 3.ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՅԱՄԱԼՍԱՐԱՆ» ՉԻՄՆԱԴՐԱՄ

ՊԱՐՏԱԴԻՐ ԱՏԵՍՏԱՎՈՐՄԱՆ ԵՆԹԱԿԱ ՈՒՍՈՒՑԻՉՆԵՐԻ ՎԵՐԱՊԱՏՐԱՍՏՈՒՄ

₹LSU2NSU4UU UCHUSUU₽

Teaching Various Aspects of Language

YUSULUJ

Ն. Սարգսյան

ጊեԿԱՎԱՐ՝

L. Վարդանյան

Content

Introduction	3
Chapter 1	
Teaching Grammar	4
Chapter 2	
Teaching Vocabulary	7
Chapter 3	
Teaching Pronunciation	9
Chapter 4	
Constructive Feedback	11
Chapter 5	
Assessment	
Conclusion	13
References	14

Introduction

Language is the cornerstone, a very important and fundamental aspect of human communication and culture. All the aspects of language are equally important for making an effective communication and this is the reason why the language should be taught properly to get the students to speak accurately and make their speech coherent and cohesive.

In the essay I am going to refer to teaching grammar, vocabulary and pronunciation separately, effective teaching methods such as communicative methods, contextual learning and constructive feedback.

In my view point the main purpose of teaching a language must be helping students to be able to learn independently empowering them with various tools and methods for learning individually beyond the teacher's help. For that, we must do everything possible to increase the learners' motivation.

In my opinion the students will be motivated if they are able to use the language individually. Communicative teaching is one of the most effective tools to raise their motivation. If the students can learn and use the target language by interacting with each other or with the teacher, they will be more encouraged and self confident. For that we must try to create English environment with different truelife situations and help them to communicate.

Here contextual teaching comes to prove that every aspect of the language including grammar. Vocabulary and pronunciation would better be taught in context beyond pure rules.

For effective learning the constructive feedback is also important.

In the essay I'll try to refer to each aspect mentioned above separately and also I'll try to refer to the ways of giving a constructive feedback.

Chapter 1

Teaching Grammar

As it has already been mentioned in the introduction, all the aspects of teaching are equally important and crucial for using the language both in oral and written ways.

The first aspect I'd like to speak about is grammar which in spite of being the most controversial aspect is also an essential component of language education; I'd even say it is the backbone of the language without which it's impossible to have accurate speech and writing. Though it is also the most controversial Though it sometimes seems challenging and boring for students to learn grammar and some of them don't even understand the point of learning grammar especially rule, it is teachers' responsibility to make grammar lessons more effective and interesting simultaneously.

Even though grammar seems be only boring rules and tests in my personal opinion it is possible, moreover it can even be enjoyable both for the teacher and the students if it is taught in context beyond pure rules and try to link it with the real life.

Teaching grammar in isolated sentences is not effective way of teaching unless the learners see the relationship between the structures and context.

The study of grammar all by itself will hardly make the learners a better speakers or writers. Anyhow the learners can be taught how to shape the words into the sentences, sentences into the paragraphs. So they will be able to use grammar structures effectively.

As Scot Thornbury defines grammar in his book "How to teach grammar" it is

- a description of the rules for forming including an account of the meanings that these forms convey and said that:
- Grammar adds meanings that are not easily inferable frol11 the immediate context.

The kinds of meanings realized by grammar are principally:

- representational that is, grammar enables us to use language to describe the world in terms of how, when and where things happen
- Interpersonal- that is, grammar facilitates the way we interact with other people when, for example, we need to get done using language.
- The author also mentions that there is no one-to-one match between grammatical form and meaning. Contextual information plays a key role in our interpretation of what a speaker means.

There are two contrasting ways the grammar can be taught:

- **Deductive approach**, where the teaching begins with the grammar rule, followed with examples where the rules are applied
- **Inductive approach**, where the teaching begins with examples which draws to the rule

There is a typical example for deductive and inductive approaches in Scot Thurnbury's book. He resembles the approaches to a situation when you come to a new country and are immediately told that there is a rule in the country to rub noses when greeting each other

And so you do. This is an example of deductive approach.

An example of inductive approach is, when you arrive in the same country, you observe several examples of people rubbing noses when greeting each other, conclude that this is a custom in their country and you do the same.

The Advantages of the **deductive** approach are that they are direct and can be effective. But it also has its dangers. It can be dull demotivate learners and they can react negatively.

Actually a lot depends on the kind of the rules which would better have some qualities to become "user-friendly".

For that the rule must have the following characteristics

- truth
- limitation when it is clear what the rule covers and what doesn't
- clarity it is clearly expressed
- simplicity –it includes the sub rules and exceptions as well
- familiarity it uses concepts that the students are familiar with
- relevance it is a rule that reflects the students' specific needs and problems In the grammar effective perception a lot depends on the teacher, the way he presents the rule. An effective presentation is must be
  - illustrated by examples
  - short
  - students' understanding will be checked
  - students will have an opportunity to personalize the rule

As it is mentioned above, inductive approach is when the learners study the example before meeting the rule and comes to the rule automatically.

One of the main advantages of this approach is that the learners discover the rules themselves. In this case the rule becomes more meaningful and memorable.

Students are actively involved in the lesson which is much more motivating than being passive recipients. That's why they become more attentive and motivated. This approach also boosts the pattern-recognition and problem-solving abilities in the learners which is suitable mainly for the learners who like challenges. Among the disadvantages of the inductive approach is that it can be time consuming as more time is spent on putting the rule to practice. Moreover, it is very challenging for teachers as well to plan a kind of lesson to make the learners formulate the correct rule accurately. However carefully organized data drives the learners to formulating the rule easily.

We know that the same word can have different meanings in different contexts. So we usually hear the expression "What is the context?" as the meaning of the word really depends on the context. Here are some example sentences to show the different meanings of the word *word* in different contexts.

- 1. What does this *word* mean?
- 2. Can I have a word with you?
- 3. I give you my word.
- 4. If you want help, just say the *word*.
- 5. How should I *word* this letter?

Language is context-sensitive. It means that if there is no context, it is very difficult to understand the intended meaning of a single word or a decontextualized sentence. Some times they even seem meaningless.

Context can be of three layers: the text surrounding it, the situation in which the text is used and the culturally significant features of the situation. Each type of the context can have its contribution in the meaning of the text.

Beside presenting grammar it is also very important the practice of grammar through which the knowledge is atomized. Practice activities are aimed at usage of the knowledge in oral speech and writing improving accuracy and fluency of production. After or during practicing the course the teacher must give constructive feedback to the learners in order to help them to improve their grammatical knowledge and only after discussing it properly the learners can be given a test to be able to evaluate their knowledge.

Chapter 2

Teaching Vocabulary

Vocabulary learning is also an acquisition to the language learning. Of course the learners' word stock also depends on the fact whether it is the first, the second or a foreign language. Teaching vocabulary is also challenging and raises lots of questions such as "What does it mean to know the word?" "Which words do learners have to know?" "How will they learn them?" These questions drive the focus on the needs of the learners and on the role of the teacher and guiding them toward the goal.

It is very important to decide what to teach, that is how many words to teach and which ones to teach.

A lot of researchers say that learners should be taught productive vocabulary which can be at least two thousand high frequency words.

When we say that we know the word we can mean a range of things.

If the word is in your receptive oral vocabulary, it means that you recognize and understand it when you hear it. If it is in your productive oral vocabulary you will be able to use it when speaking. So if the specific word is in your receptive vocabulary you will understand the word when you come across it while reading. But when the word is in your productive vocabulary, you can use it writing.

It is worth mentioning that we know more words receptively than productively.

What kind of words do students need to know?

There are three general kinds of words:

- High-frequency words
- General academic words
- domain-specific, academic convent-area words

Academic content area words occur within domains such as math, science, history, literature etc.

General academic word occur across domains such as analyze, summarize examine, theory, etc.

High frequency words are those that occur most frequently in texts and conversations.

How do students learn new words?

Learning a new word is a gradual process. In that process students move from not knowing the word to recognizing it when hearing or seeing it, to knowing it in

Limited contexts, to knowing it in a variety of contexts (Allen, 1999 cited in Tompkins, 2003).

Don't know → recognize → know in limited context → know more fully in a variety of contexts

Lexical competence is a central part of communicative competence, and teaching vocabulary a central part of teaching language.

Learning about a student's home language use can be helpful, even if you are not teaching bilingually, because aspects of first language knowledge transfer to the second language (Odlin, 1989; Swan, 1997). Whether this transfer helps or hinders depends on the particular language.

For vocabulary transfer occurs with cognates that are word that look and sound similar in two languages. For instance, there is a word telephone in English and телефон in Russian; or there is another example of the word carpet in English which is կшрщьш in Armenian. As far as these words share the same meanings, they are called "friendly cognates". In such cases knowing the words in one language make learning easy in the other language, sometimes learners can guess the meaning of the words.

On the other hand, there are also "false cognates", that is the words have different meanings in two languages, though they sound and look similar. For example there is a word magazine in English and магазин in Russian which means shop. Of course confusion can occur in such cases.

In teaching vocabulary as in other as well as in other aspects differentiated instructions are very important. For that the teacher needs to find out what students already know in relation to grade-level standards, goals and objectives. Of course, as in teaching grammar, here constructive feedback must also be applied regularly for students to learn or sometimes to find out themselves the errors and try to correct them. After that the teacher can assess the vocabulary knowledge.

Chapter 3

Teaching Pronunciation

Teaching pronunciation is a critical aspect of language education as accurate pronunciation is essential for effective communication.

Pronunciation is important first of all for communicating with native speakers. Poor pronunciation can make it difficult for native speakers to understand what non-native speakers are saying.

Pronunciation also plays an important role in learners' self confidence. When students feel confident in their pronunciation they are more likely to participate in different discussions in class and get engaged in conversation with native speakers.

Teaching pronunciation would better be taught from the very first lesson as it is easier to teach correct pronunciation when students are first learning new words and phrases, rather than going back ad fixing bad habits later.

- One of the most effective technique for teaching pronunciation is to model for students. So it is very important for the teacher to be a good model and use the correct sounds, stress, and intonation when speaking.
- Repetition is also a good method for teaching pronunciation. Teacher should encourage the students to repeat words, phrases and sentences after him. Repetition helps students learn the correct sounds and stress patterns.
- Tongue twisters are also a fun and productive way to practice specific sounds and stress patterns.
- Pronunciation drills are exercises that focus on specific sounds, stress and intonation.
- Contextual learning is also an effective way for teaching pronunciation. Among such examples are dialogues, role-plays, story telling. As other aspects, pronunciation also has its challenges. Among them are
  - Pronunciation can be considered as less important than grammar or vocabulary and be ignored by learners.
  - Learners' native language can influence their pronunciation and it can be challenging to overcome.
  - Not all language teachers are well equipped to teach pronunciation effectively and this can also cause challenges for learners.
  - Variability can also be a reason for poor pronunciation as English has a lot of accents and dialects which can be confusing for learners.

So pronunciation is crucial for clear communication, cultural competence, and self confidence.

Employing different effective methods can help teachers and students to improve pronunciation skills. This will help language learners to enhance their conversational skills and communicate effectively in the target language.

Chapter 4

Constructive feedback

As it was mentioned above, providing a constructive feedback is an essential aspect o teaching a language. It helps the learners understand their strengths and drawbacks and motivate them to progress by improving them. Feedback can be through different methods, for instance, through written comments verbal methods peer assessment, self assessment.

When giving a constructive feedback it is very important to

- Be specific that is to focus on a particular language aspect, such as vocabulary, grammar, pronunciation.
- Start with positive feedback. Mention the learner's achievements in order to build confidence for them.
- We'd better address the positive first, for instance, the teacher can start like this:" Your vocabulary has improved much but we'd better work on your grammar..."
- Teacher should illustrate the feedback with examples. When the learner makes a mistake the teacher would better show him how to correct it to be more practical.
- Self-assessment is also very important. Teacher should encourage the learners to reflect on their work and understand him what he did well and what can be improved.
- Giving feedback we should prioritize the global issues, for instance, coherence of the writing, and only after that pay attention to the local ones, for example spelling mistakes.
- The goals which are set must be achievable; the actions to improve the weaknesses for the learners must be suggested to them.
- We must also be supportive and understanding. Of course correcting mistakes is part of learning but the students must feel safe to make mistakes.

- Dialogue must also be encouraged asking the students questions to find out whether the feedback is clear to them or not.
- The feedback must also be timely that is exactly after completing the assignment when it can be relevant and useful.
- The feedback must meet the needs and capabilities of an individual.

While providing feedback we must encourage revision and improving work. It must also be based on cultural differences. For example in some cultures it can be direct, in others indirect.

Assessment

Assessment is also an essential component of different aspects of language. It can be through different kinds of tests in case of grammar and vocabulary such as

- Multiple-choice tests, which can cover different grammar structures and vocabulary word.
- Fill-in-the-blanks exercises when the learners should fill in the blanks with different grammar structures or vocabulary words.
- Sentence construction when the learners are asked to make a sentence or a paragraph using specific grammar pints or vocabulary

In case of pronunciation the assessment can be

- oral assessment when we evaluate the learners abilities to articulate the sounds, stress patterns, intonation during different spoken tasks.
- Recording and self-assessment when the learners can be encouraged to record themselves and try to improve the weaknesses.

Assessment would better be an ongoing process without relying on tests. The assessment can be also formative to provide feedback and to help the learners to improve themselves.

Effective assessment of different aspects of language should be aligned with learning objectives. It should also consider the individual needs and goals of learners.

Conclusion

In conclusion, teaching different aspects of language is a dynamic process that plays a crucial role in effective communication and language proficiency. Each aspect whether it is grammar, vocabulary or pronunciation, contributes uniquely to learners' language skills and linguistic competence.

Language teachers must employ different pedagogical strategies to assess and teach those aspects effectively, considering th individual needs, goals and learning styles of the learners.

Moreover, it is necessary to recognize that language is not only a collection of isolated skills.

It should be mentioned also that teaching goes beyond the classroom, encouraging the student to engage with language in authentic contexts, to interact with native speakers as well.

In the process of teaching different aspects of language the language educators boost not only the linguistic competence of the learners but also confidence which is essential for meaningful communication.

The educators must also have all the tools to empower learners to be able to communicate in the globalized world where it is necessity.

References

- 1. Scot Thornbury " How to teach Grammar."
- 2. Jeanette S. Decarrio "Vocabulary Learning and Teaching."
- 3. Peregoy Boyle "Teaching Vocabulary
- 4. Brophy, J. (2013). Motivating students to learn (4th ed.). Routledge.
- 5. Canter, L., & Canter, M. (2018). Assertive discipline: Positive behavior management for today's classroom. Solution Tree Press.
- 6. Marshall, P. (2010). The Power of Mindsets and Effort. Educational Leadership, 68(2), 34-37.

ՀՀ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԳԻՑՈՒԹՅԱՆ,ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ ԵՎ ՄՊՈՐՏԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ «ՎԱՆԱՅՈՐԻ Հ.ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՑԱԿԱՆ ՀԱՄԱՍԱՍԱՍԱՆ» ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

ՊԱՐՏԱԴԻՐ ԱՏԵՍՏԱՎՈՐՄԱՆ ԵՆԹԱԿԱ ՈՒՍՈՒՑԻՉՆԵՐԻ ՎԵՐԱՊԱՏՐԱՍՏՈՒՄ

ՀԵՏԱՉՈՏԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔ

PHUL The Role of Visual Aids

ԿԱՏԱՐՈՂ` Շուշանիկ Կոծինյան

ՂեԿԱՎԱՐ` <u>մ.գ.թ. դոցենտԱննաՊապոյան</u>

Contents

Introduction	2
1.Types of Visual Aids	3
2.Benfits of Visual Aids	5
3. Enhancing Engagement	7
4.Visual Aids in Education	8
5.Visual Aids in Presentations	10
6. Challenges and considerations	12
7. Future Trends	14
8.Sharing Our Own Experience of using Visual Aids	16
Conclusion	17
• References	20

INTRODUCTION

Effective communication is a fundamental pillar that underpins successful information dissemination education, and engagement across various disciplines.[1;417,18] In an era dominated by information overload, capturing and maintaining an audience's attention has become a significant challenge, offering a dynamic and engaging approach to convey complex ideas, data and concepts. From classrooms to boardrooms, form scientific presentations to marketing campaigns the integration of visual aids has transformed the landscape of communication.

Visual aids encompass a diverse array of tools and techniques, including images, charts, graphs, videos, and diagrams, that compliment verbal diagrams, that discourse with visual stimuli. They have the remarkable ability to transcend linguistic barriers and enhance comprehension by presenting information in a format that aligns with the human brains natural inclination towards visual learning.

This research work aims to delvein to the multifaced role of visual aids in communication, exploring their benefits, applications and potential challenges. By examining the psychological and cognitive mechanisms that underline the effectiveness of visual aids, this research seeks to uncover the intricate interplay between visuals and information retention. Furthermore, it explore how different fields, such as education business, and science; leverage visual aids to enhance engagement elucidate complexconcepts, and faster meaningful connections with their target audiences.

The significance of visual aids extends beyond their immediate impact on audience engagement. This research also delves into the principles of effective design that contribute to the success of visual aids. Moreover, it addresses the ethical considerations and challenges associated with the overreliance or misuse of visual aids, as well as the imperative to ensure accessibility for divers audiences. In conclusion, as communication continues to evolve in a digital age, the role of visual aids evolved from a mere accessory to an integral, and transformative element. Their capacity to bridge the gap between information and comprehension underscores their importance in fostering effective communication practices. Through an in-depth exploration of the their applications, benefits, and limitations, this research endeavors to shed light on the dynamic role that visual aids play in shaping how we convey and absorb information.

Conclusion sums up the results of our work.References provide us with the lost of literal sources we used while working on our paper.

1 TYPES OF VISUAL AIDS

We have some common types of visual aids that are often used to enhance communication and presentations:[1.415,416]

- 1. <u>Images and photographs</u>: Pictures can convey emotions provide context, and make abstract concepts more relatable. They can also be used to showcase products, places, or people
- 2. <u>Charts and Graphs:</u>These visual representations of data, such as bar graphs, line carts, and pie charts, help simplify complex information and make friend and patterns more understandable.
- 3. Diagrams and Flowcharts: Visual diagrams help illustrate processes, systems, and relationships. Flowcharts, in particular, depict step-by-step sequences of decision-making processes.
- 4. <u>Videos and Animations:</u> Videos and animations can bring concepts to life, making them engaging and memorable. They are particularly useful for demonstrating procedures, simulations, or real-word scenarios.
- 5. Sides and Presentations Software.

Presentation software like PowerPoint or Keynote allows you to crate slides with a combination of text, images, graphs, and animations to support your narrative.

- 6. <u>Models, and Physical Objects</u>: For hands-on on explanations, physical models, prototypes, or tangible objects can provide a tactile understanding of complex concepts.
- 7. <u>Whiteboards and Flipcharts</u>: These traditional tools allow real-time illustrations and notes during presentations or discussions, encouraging audience participation.
- 8. Infographics: Infographics combine text and visual to present information in a concise and visually appealing manner, making it easier to digest complex data.
- 9. <u>Posters and Visual Displays:</u>Used in exhibitionsor public spaces, posters convey information in a visually captivating way, often combining images, text and graphics.
- 10. <u>Interactive Media</u>: Touchscreen displays virtual reality and augmented reality offer immersive experiences that engage audiences and provide interactive learning opportunities.
- 11. <u>Mind Maps:</u> Mind maps visually organize ideas or concepts around a central theme, helping to show relationships and connections between different elements.
- <u>12.Screenshots and Screen Recordings:</u>These aids are useful for illustrating digital processes, software functionalities, or user interfaces.

13. Props and Physical Demonstrations: Objects or materials related to the topic can be physically manipulated or showcased to enhance understanding and engagement. Thus, the choice of visual aid depends on the content, context, and audience of your communication. Utilizing acombination of this visual aids can significantly enhance your ability to coney information effectively.

2 BENEFITS OF VISUAL AIDS

There are some key bene fits of using visual aids in communication, presentations, and education:[3-639-642]

- 1. <u>Enhanced Understanding:</u> Visual aids make complex information more comprehensible by providing visual representations that can simplify abstract concepts and data.
- <u>2.Increased engagement:</u> Visual elements capture attention and maintain audience interest, resulting in a more engaged and attentive audience.
- <u>3. Improved Retention:</u> Visual aids help people remember information better byappealing to visual memory, leading to improved recall.
- <u>4. Clarity and Conciseness:</u> Visual distill information into clear and concise forms, making it easier to communicate essential points quickly.
- <u>5. Cross-Linguistic Communication:</u> Visual aids transcend language barriers, allowing you to convey ideas to audiences with deverse linguistic backgrounds.
- 6. <u>Complementary to verbal content:</u> Visual aids reinforce spoken words, helping to emphasize and illustrate key points during presentations.
- <u>7. Catering to learning styles:</u> Visual aids cater to visual learners, accommodating different learning styles and improving overall understanding.
- <u>8. Effective Data Presentation:</u> Visual aids like graphs, charts, and infographics help present data in a visually appealing and understandable manner.
- 9. <u>Aesthetic Appeal</u>: Well-designed visuals enhance the overall quality of presentations, making them more engaging and aesthetic ally pleasing.
- 10. <u>Increased Persuasion</u>: Visuals can evoke emotions and enhance the persuasive impact of a massage influencing the Audience's opinions and decisions.
- 11. Interactive Learning: Interactive visual aids such as simulations and virtual reality experiences provide hands-on learning opportunities.
- <u>12. Universal Accessibility:</u> Visual aids can be made accessible through features like alt text and captions ensuring inclusivity for diverse audiences.
- <u>13. Demonstration of processes:</u> Visual aids enable step-by-step demonstrations of complex procedures of workflows, improving understanding.
- <u>14. Memorable communication:</u> Visuals createa lasting impact, making the content more memorable and increasing likelihood of recall.
- <u>15. Effective Teaching:</u> In educational settings, visual aids enhance teaching by making lessons more engaging and facilitatingknowledgeretention.
- 16. Efficient Communications: Visual aids can convey information faster than verbal

explanations alone, saving time and improving efficiency.

- 17. <u>Stimulates Creativity</u>: Visual aids encourage creative thinking and imagination, stimulating new ideas and perspectives.
- 18. Audience Interaction: Visual often prompt questions and discussions, encouraging active participation and fostering a deeper under standing.
- 19. <u>Better Organization</u>: Visual aids provide a structured framework for presenting information, ensuring a logical flow and organization.
- <u>20. Professional presentation:</u> Well-designed visual aids enhance the professionalism of presentations, leaving a positive impression on the audience.

Incorporating visual aids into your communication strategy can significantly enhance our ability to convey information effectively, engage our audience, and leave a lasting impact.

3 ENHANCING ENGAGEMENT

Visual aids capture students attention, providing a visually stimulating learning experience that can make lessons, more engaging. [2.- 346,347]. Visuals help clarify complex concepts making it easier for students, to understand abstract ideas or intricate processes. Visual aids can be used in interactive activities such as group discussions, role-playing, or interactive whiteboard activities, which encourage active participation. Visuals can enhance storytelling by providing visual cues and illustrations that make narratives more engaging and memorable. They make learning relatable by connecting abstract theories to real-world examples or by showing the relevance of the topic to student's lives. Visual aids complement verbal instruction catering to diverse learning styles including visual, auditoryandkinesthetic. They can beused to illustrate the progression of a topical concept, helping students follow the logical flow of information. Visualslike charts, graphs, and infographics make data more accessible and interpretation. Images and visuals can evoke emotions, making lessons more impactful and memorable for students. Visual aids can be used to present complex problems or scenarios that require critical thinking and problem-solving skills. They enable teachers to demonstrate experiments, processes or techniques, providing a practical understanding of the subject matter. Visual aids can be incorporated into group as students wort together to analyze and interpret visual content. They can be tailored to suit the needs and preferences of the students, making lessons more personalized and relevant. Visual summaries or visual flashcards can be used to recapandreviewkey points, reinforcing learning and retention. Digital visual aids, including interactive simulations and educational software, can create a dynamic and teach-savvy learning environment that appeals to modern students visual aids can enhance accessibility by providing options for students with different learning needs, such as visual impairments or language barriers. They can be used in quizzes, polls or surveys to assess students understanding and gather feedback Engaging and well-designed visual aids can motivate students to be more curious attentive and interested in the subject matter. By effectively incorporating visual aids into teaching, educators can create a more engaging and effective learning environment, fostering greater understanding and retention of the material among students.

4 VISUAL AIDS IN EDUCATION

Visual aids are essential tool in education, enhancing the teaching and learning process. Here are some common types of visual aids used in educational settings. Teachers use slides created with software like PowerPoint or Google Slides to combine text, images, and graphics, making lessons more interactive and engaging. Visual representation of information such as flowcharts, Venn diagrams, and organizational charts, help students understand complex processes and relationships.

Bar graphs, line graphs, and pie charts are used to illustrate historical events, or show the characteristics of objects and places. Educational videos and animations make abstract concepts tangible and help students visualize dynamic processes form scientific experiments to historical events Geographic maps are used to teach geography, history, and social studies, helping students understand the layout of countries regions and landmarks. Infographics combine text and visuals to present information in a concise and visually appealing way, making data and facts more digestible. Physical models or props are used for hands – on learning experiences, such as science experiments or historical reenactments. Interactive digital boards allow teachers to display and manipulate content interactively, engaging students in real-time activities. Timelines visually represent the sequence of historical events, helping students understand chronological order and context of historical periods. Visual flashcards aid in memorization, making them valuable tools for learning vocabulary, facts, and concepts Mind Maps organize ideas and concepts visually around a central theme, encouraging creative thinking and structured thought. Math Manipulatives are Physical objects like counting blocks, geometric shapes, and number lines help students understand mathematical concepts through hands-on learning.

Emerging technologies offer immersive educational experiences, allowing students to explore virtual environments or interact with augmented content Illustrated textbooks with visual elements, suck as illustrations, photographs, and diagrams, enhance students understanding of written content. Digital Interactive simulations allow students to experiment with scientific processes, simulations, and virtual experiments in a safe and controlled environment. Visual elements in educational games and apps engage students in learning though gamification.

Visual aids like bar charts and tables help students organize and analyze data fostering data literacy skills. Visual arts can be used to teach creativity, aesthetics, and self expression.

Thus educational software programs often include visual elements to teach subjects like mathematics. science, and coding. These visual aids cater to different learning styles and promoteactive engagement, making them invaluable tools for educators to enhance the learning experience for students of all ages.

5 VISUAL AIDS IN PRESENTATIONS

Visual aids can significantly improve learning outcomes in educational settings by enhancing the teaching and learning process in several keyways: Visual aids capture students attention and make learning more interesting.[4;418-435] They provide a visually stimulating environment that encourages active participation and minimizes distractions. Complex ideas and abstract concepts are often challenging to grasp through text alone. Visual aids, such as diagrams, charts and illustrations, simplify these concepts making them more, accessible and easier to understand. Research has shown that people tend to remember information better when it is presented visually.

Visual aids create lasting impressions and enhance memory retention, leading to better

recall of learned material. Students have varying learning preferences. Visual aids cater to visual learners complimenting auditory and kinesthetic learning styles, ensuring that a broader spectrum of students can benefit from the instruction. Visual aids help educators convey information more effectively. They can illustrate complex processes display data trends and provide real-world examples, making it easier for students to grasp the subject matter. Visual aids encouragestudents to interact with the content. Interactive whiteboards, digital simulations, and educational games promote active learning where students are actively engaged in the learning process rather than passively receiving information. Visual aids complement verbal instruction providing multiple channels for students to process information. This multimodal approach reinforces learning and comprehension Visual aids often prompt students to analyze interpret, and draw conclusions form the visual content. This encourages critical thinking and problem-solving skills and can stimulate students creativity by encouraging them to design their visual representations or contribute to the creation of educational content and can connect classroom learning to real world applications. They demonstrate how academic concepts are relevant in practical scenarios, making education more meaningful. Visual aids can be used in assessment and projects. Students can create visual presentations, infographics, or multimedia projects to demonstrate their understanding, fostering a deeper level of engagement and creativity and can be adapted to meet the needs of students with disabilities. Features like closed captions for videos or alt text for images make content accessible to a broader range of students.

Well-designed visual aids can motivate students by making lessons more engaging and enjoyable. Students are more likely to stay focused and enthusiastic about learning when visuals are incorporated effectively. Visual aids are powerful tools that not only make

learning more engaging and accessible but also support various learning styles, enhance retention, and foster critical thinking skills.

When used thoughtfully and effectively, visual aids can contribute significantly to improved learning outcomes in educational Setting when used effectively visual aids can significantly enhance the impact of verbal communication.

6 CHALLENGES AND CONSIDERATIONS

While visual aids can greatly enhance communication and learning, they also come with certain challenges and considerations that need to be addressed:[5;237-240] One common mistake is overloading visual aids with excessive text or complex visuals. This can overwhelm the audience and detract from the main message. Visual aids should be clear and concise. Not all audience members may have equal access to visual aids. It's essential to ensure that visual content is accessible to individuals with disabilities, which may require adding alt text providing transcripts for videos,or using tactile graphics for visually impaired. Technical glitches can disrupt presentations. Projectors may fail, files may not open, or internet connections may drop being prepared with backup plans and practicing with the equipment can help mitigate these issues.

Visual aids can be interpreted differently by different individuals. Its important to explain and contextualize visuals to ensure that everyone understands their intended meaning. Visuals can unintentionally convey cultural stereotypes Careful considerations should be given to the cultural context and potential sensitivities of the audience when selecting and using visuals, Using visuals that are too graphics, sensitive or inappropriate for the audience can lead to discomfort or offense. It's crucial to exercise discretion when selecting visual content. Spending too much time on visual aids can detract from the overall flow of a presentation or less. Visual aids should enhance, not dominate, the communication.

Poorly designed visual aids can confuse the audience rather than clarify the massage,. Interesting in effective design and layout is essential for the success of visual aids. While visual aids can capture attention, they can also lose it if not used effectively. It's important to keep visuals engaging and relevant to maintain the audience's focus. Visuals aids created on one platform or software may not be compatible with the equipment or software used during the presentation. Checking compatibility in advance is crucial. Managing and organizing a library of visual aids can be challenging.

Proper file organization and storage are essential for quick access and retrieval when needed. Using copyrighted images or materials without proper authorization can lead to legal issues. Its important to respect copyright laws, and use visuals with appropriate licenses or permissions. Different audiences have varying preferences for visual aids. Tailoring our visuals to the specific needs and expectations of our audience is essential for effective communication.

By considering these challenges and addressing them proactively we can use visual aids more effectively in communication, presentations, and educational settings while minimizing potential drawbacks.

7 FUTURE TRENDS

The future of visual aids is likely to be shaped by technological advancements, changing educational and communication paradigms, and evolving user expectations.[6;43-52] Here are some anticipated future trends in visual aids:Augmented Reality and Virtual Reality technologies will play a significant role in education and presentations. They offer immersive and interactive experiences, allowing users to explore content in 3D environments or overlay digital information unto the real world. Artificial Intelligence will enable the creation of personalized and adaptive visual aids. Artificial; Intelligence algorithms can analyze user preferences and learning styles to deliver visuals tailored to

individual needs.

Visual aids will become increasingly interactive, allowing users to manipulate and engage with content. Touch screens, gesture controls, and voice commands will enhance interactivity. With the growing importance of data in decision-making, advanced of data visualization techniques will be integrated into visual aids. This includes interactive data dashboards, real-time analytics, and predictive modeling visuals.

Holographic displays are emerging technologies that can project 3D images into physical space. They have the potential to revolutionize visual aids by providing realistic and dynamic holographic visuals. There will be a greater emphasis on ensuring visual aids are accessible to individuals with disabilities. This includes the use of assistive technologies and compliance with accessibility standards. Visual aids will be tailored to individual preferences, allowing users to choose the format, level of detail, and content that suits their needs. Visual aidswill offer real time translation and subtitling features, breaking down language barriers and making contentaccessible to a global audience. As mobile devices and wearables become more advanced, visual aids will be optimized for these platforms, enabling users to access information on the go. With a focus on sustainability, there will be efforts to reduce the environmental impact of visual aids. This may involve using eco-friendly materials and minimizing energy consumption.

Visual aids will seamlessly integrate with Al-powered virtual assistants like Sili, Alexa, or Google Assistant, allowing users to access and interact with visuals through voice commands. Gesture recognition technology will enable users to control and interact with visual aids through hand gestures, making presentations and learning experiences

more dynamic, visual aids with facilitate collaborative work in real-time, allowing multiple users to interact with and contribute to visual content, especially in virtual environments. Blockchain technology may be used to ensure the security authenticity and ownership of visual content, reducing the risk of unauthorized use of tampering. Visual aids may incorporate biometric sensors to gather users feedback, such as eye tracking data or emotional responses, to adapt content for maximum engagement and comprehension. Thus future trends in visual aids are driven by the envolving needs of users, technological innovation, and the growing importance of visual communication in education, business, and everyday life. Keeping up with, these trends will be essential for those who create and utilize visual aids in various fields.

8 SHARING OUR OWN EXPERIENCE OF USING VISUAL AIDS

As an educator, my commitment to fostering engaging and effective learning experiences led me to explore the dynamic world of visual aids.[7;367-382] Over the course of my teaching career, I have discovered the immense potential of visual aids to transform the classroom environment and enrich the educational journey. In this reflection, I share my experiences and insights gained from incorporating visual aids into the teaching process. Visual aids have beeninstrumental in capturing and maintaining the attention of my students. I vividly remember the shift in the classroom atmosphere when I introduced eye-catching sliders, interactive whiteboards, and informative diagrams. The mere presence of visuals reignited curiosity, prompting questions, discussions, and a renewed enthusiasm for learning. One of the standout benefits of visual aids has been their ability to clarify complex concepts. I've used diagrams to break down intricate processes, charts to visualize data trends, and images to provide real-world context: These visual tools have made abstract ideas more accessible, fostering a deeper understanding among my students. Visual aids have been invaluable in keeping students engaged throughout lessons. The incorporation of videos and animations has brought history to life, scientific principles into the realm of experience, and literature into vivid imagery. The classroom has become a hub active learning where students eagerly participate in discussions prompted by the visuals before them. Visual aids have allowed me to cater to diverse learning styles. They provide a multisensory approach, addressing the needs of visual, auditory, and kinesthetic learners alike. I've witnessed the transformative effect of this inclusivity, as students with varying learning preferences find common ground through visual aids. Visual aids have also played a role in assessments. Through presentations and projects that require the creation of visual content, students not only demonstrate their understanding but also develop essential skills in visual communication, digital literacy, and critical thinking. Of course, interesting visual aids has not been without its challenges. The process demands a commitment to ongoing learning, as technology and tools evolve. Additionally, maintaining a balance between the use of visual aids and other teaching methods requires thoughtful planning and adaptability. In retrospect, my journey with visual aids has been rewarding one. They have breathed new life into my teaching, energized my students, and allowed me to explore innovate approaches to education. As I continue to refine my use of visual aids. I am reminded of their incredible a lifelong love for learning.

CONCLUSION

In conclusion visual aids serve as powerful tools in research, education, and communication.[8;417-422] The significance of visual aids in various domains of human endeavor cannot be overstated. From research and education to business and entertainment visual aids have become integral to our daily lives. They transcend language barriers making complex data and concepts accessible to a global audience. Moreover, they serve as catalysts for engagement transforming passive audiences into active participants in the learning process. Visual aids are not just tools for embellishment; they are the backbone of effective communication. By harnessing the power of visuals, researchers and educator can elevate the impact of their work presenting information with unparalleled clarity and persuasiveness. The inclusion of well- designed graphics, charts, and imagesnot only enhances the visual appeal of documents and presentations but also solidifies the credibility of the information presented. As technology advances, visual aids continues to evolve, offering new dimensions of interactivity and immersion. Virtual reality, augmented reality, and interactive multimedia are pushing the boundaries of what is possible. In this age of information overload, the role of visual aids in filtering and presenting data will only grow in importance. In conclusion, visual aids are not mere embellishments, they are the bridge between complex information and the human mind. They are the universal language that transcends words and fosters deeper understanding. Embracing and mastering the art of visual communication is not just a choice but a necessity in our increasingly visual world.

While we working on our paper we have come to the conclusion that while using visual aids we should,

- Designing effective visual aids involves adhering to certain design principles ensure
  clarity, engagement, and impact. There are some key design principles for visual
  aids: Keep visuals clean and uncluttered. elements or key points within the visuals.
  If applicable maintain consistency with your organizations or institutions branding
  guidelines to reinforce brand identify. By following these design principles, we can
  create visual aids that effectively conveyour massage, engage our audience, and
  enhance the overall impact of your communication or presentations.
- We should avoid unnecessary details text or element that may details text or elements that may distract from the main massage. Visual aids should convey information clearly and directly.
- Maintain a consistent design throughout your visual aids

- Use a cohesive color scheme, font styles, and formatting to create a unified look.
- Organize information hierarchically, with the most important elements prominently displayed. Use size, color and position to indicate the importance of different elements.
- Distribute visual elements evenly across. the space to create a balanced composition.
- Avoid crowding one area with too much information.
- Use contrast to make key elements stand out. This can be achieved through color contrast, font weight, or size variation.
- Align elements to create a sense of order and structure. This makes visual aids easier to follow and more aesthetically pleasing.
- Utilize whitespace effectively to give visual aids room to breathe. It helps prevent visual clutter and improves overall readability select colors carefully.
- Use a limited color palette that complements your massage and ensures readability.
- Be mindful of color associations and cultural meanings.
- Choose readable fonts and font sizes. Use a maximum of two or three fonts to maintain consistency. Avoid decorative fonts that may be difficult to read. Balance text and visuals appropriately.
- Visual aids should not be dominated by either text or images. Use visuals to enhance and support the text. Ensure that every visual element serves a purpose and directly relates to the content Avoid decorative visuals that do not contribute to the massage. Design visual aids with accessibility in mind. Ensures sufficient contrast between text and background, provide alternative text for images are use readable fonts for individuals with visual impairments. Consider the preferences and expectations of your audience. Design visuals that resonate with their background, culture, and learning style. Appeal to different senses through visuals. Use images, diagrams, and even multimedia elements like videos or animations to engage the audience on multiple levels. Before finalizing visual aids, test them with a small audience and gather feedback. Make necessary adjustments based on their input to improve clarity and effectiveness. Visual aids should support a narrative or story. Arrange visuals in a logical sequence that guides the audience through the content smoothly. Minimize the use of text on visual aids. Use concise bullet points, Keywords, or phrases rather than paragraphs. Let visual and the speakers

explanation convey the details. Use visual cues like arrows, circle, or highlights to draw attention to specific elements or key points within the visuals. If applicable maintain consistency with your organizations or institutions branding guidelines to reinforce brand identify. By following these design principles, we can create visual aids that effectively conveyour massage, engage our audience, and enhance the overall impact of your communication or presentations.

REFERENCES

- 1. Clark, R.C. Mayer, R.E (2016) 415-418
- E-Learning and the Science of Instruction: Proven Guidelines for Consumers and Designers of Multimedia Learning. Wiley.
- 2.Tufte, E.R. (2001). The Visual Display of Quantitative information. Graphics Press. 346-347
- 3. Mayer, R.E. (2009). Multimedia Learning (2nd ed.). Cambridge University Press. 639-642
- 4. Paivio, A. (1971). Imagery and Verbal Processes. Holt Rinehart and Winston. 418-435
- 5. Kozma, R.B. (1994). Will media influence learning? Reframing the debate Educational Technology Research and Development, 42(2), 7-19. 237-240
- 6. Mayer, R.E., and Moreno, R.(2003) Nine Ways to reduce Cognitive Load in Multimedia Learning. Educational Psychologist, 38 (1), 43-52
- 7. Schwamborn, A., and Optermann, M. (2018). The Role of Visual Aids in the Learning of Mathematics. ZDM Mathematics Education, 50121, 367-382
- 8. Haltie, J (2009). Visible Learning: A synthesis of over 800 Meta Analyses Relating to Achievement Routledge. 417-422

ՀՀ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ, ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ ԵՎ ՍՊՈՐՏԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

«ՎԱՆԱՁՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՑԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ» ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

ՊԱՐՏԱԴԻՐ ԱՏԵՍՏԱՎՈՐՄԱՆ ԵՆԹԱԿԱ ՈՒՍՈՒՑԻՉՆԵՐԻ ՎԵՐԱՊԱՏՐԱՍՏՈՒՄ

ՀԵՏԱԶՈՏԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔ

ԹԵՄԱ՝ OSUՐ ԼԵԶՎԻ ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ՄԵԹՈԴՆԵՐԸ

ԿԱՏԱՐՈՂ՝ ԱՆՆԱ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

TEARARL REPORTED TO THE TRANSMITTER TO THE TRANSMIT

ԲበՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ՆԵՐԱԾՈΙ	ገይብሳ	<u>ነ</u> ኮՆ			• • • • • • • • • • • • • • • • • • • •		•••••	3
<mark></mark> ፈባበታው	1.	OSUL	ԼԵԶՎI	h f	ւՒՍՈՒՑՄ	ԱՆ	SULEFL	
ՄՈՏԵՑՈՒ	ւՄՆե	orc	• • • • • • • • • • •		•••••			6
սժղութ	2.	ՕՐԻՆԱԿԵ	չԼԻ Դ	UU	ՊԻՄՍԼԵ	Ph U	ՄԵԹՈԴԻ	
ԿԻՐԱՌՄԱՄԲ								15
ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ								18
ՕԳՏԱԳՈՐԾՎԱԾ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՑԱՆԿ								19

ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ

Վերջին տասնամյակում փոխվել են կրթությանը ներկայացվող պահանջները.
ժամանակակից աշխատողը բացի հիմնական գիտելիքներից և մասնագիտական
հմտություններից պետք է կարողանա նաև մի քանի լեզվով հաղորդակցվել, որն էլ,
բնականաբար, առաջ է բերում օտար լեզուներ սովորելու անհրաժեշտություն։ Վերջին
մի քանի տասնամյակների ընթացքում անգլերենը դարձել է համաշխարհային լեզու։

Օտար լեզուների դասավանդման մեթոդիկան ներկայացնում է ժամանակակից լեզվաքաղաքականության լեզվակրթության մոտեցումներն գլխավոր պահանջները, լեզուների ուսուցման և ուսումնառության հայեցակարգերը, սկզբունքները, մեթոդներն ու տեխնոլոգիաները, լեզվակրթության մեկնաբանումը քաղաքականության տեսանկյունից, մասնավորապես սոցիալական բազմալեզվության, քաղաքացիական հասարակության և ժողովրդավարական արժեքների սերմանումը, լեզվական միջոցների յուրացումը` ուղղված ժամանակակից սովորողների հաղորդակցական կարողություններ ու լեզուների բնագավառում հմտությունների զարգացմանը։

Օտար լեզվի ուսուցումն ունի հետևյալ նպատակները.

- հաղորդական կարողությունների զարգացում,
- ազատ տեղաշարժման իրավունքից օգտվելու հնարավորությունների իրականացում,
- ուսումնասիրվող լեզվի մշակույթի, պատմության, աշխարհագրության, սովորույթների, ավանդույթների իմացություն,
- սովորողների մոտ սեփական երկրի և այլ ազգերի մշակույթների հանդեպ հարգանքի ձևավորում.
- Ինքնակրթությամբ զբաղվելու կարողության ձևավորում։ Օտար լեզվի ուսուցումն ունի հետևյալ խնդիրները.
- զարգացնել սովորողների լեզվական խոսքային, հանրամշակութային,
   գործաբանական, փոխհատուցման, ուսումնաձանաչողական կարողությունները,
- բարձրացնել դպրոցից դուրս սովորողի շփման վստահությունը,

- հարստացնել սովորողի օտարալեզվյան բառապաշարը,
- ձևավորել ինքնուրույն բանավոր և գրավոր խոսք կառուցելու կարողությունները.
- զարգացնել ընթերցած նյութը վերլուծելու կարողությունը,
- զարգացնել սովորողների բանավոր խոսքը՝ կարդացածը ստեղծագործաբարվերարտադրելու, քննարկելու, տարբեր թեմաներով զրույցներ անցկացնելու, երկխոսություններ կառուցելու միջոցով,
- զարգացնել ընդհանուր խոսքային` խոսելու և լսելով հասկանալու,
   ինչպես նաև միջնորդավորված հաղորդակցման` ընթերցանության միջոցով օտար լեզվով նյութը հասկանալու և գրավոր խոսքին տիրապետելու հմտությունները։

հաղորդակցական Ommp լեզուների ուսուցման ուղղվածության առանձնահատուկ Եվրախորհրդի գերակայությունն րնդգծվում է լեզվաքաղաքականության lı լեզվակրթության հիմնական փաստաթղթերում։ Դասրնթացի շրջանակներում լեզուների ուսուցման ժամանակակից անձնակենտրոն, հաղորդակցական-Ճանաչողական, հանրամշակութաբանական և փոխներգործուն մեթոդներն ու մոտեցումները դիտարկվում են՝ առավել արժնորվորելով լեզվական միջոցների (բառապաշար, քերականություն, ինչյունաբանություն) կարողությունների փոխկապակցված ուսուցմանն ուղղված հաղորդակցական որպես սովորողների լեզվահաղորդակցական իրագեկության իրողությունները` ձևավորրմանն ու զարգացմանը նպատակաուղղված գործընթացներ։ Ահա հենց ալդտեղ էլ կալանում է հետագոտական աշխատանքի խնդիրը։

Աշխատանքը բաղկացած է ներածությունից, 2 գլուխներից, վերջաբանից, եզրակացությունից և օգտագործված գրականության ցանկից։

Առաջին գլխում, որը վերնագրված է «OSUՐ ԼԵՁՎԻ ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ՏԱՐԲԵՐ ՄՈՏԵՑՈՒՄՆԵՐԸ», անդրադարձ է կատարվում օտար լեզվի դասավանդման տարբեր մեթոդներին, դրանց առանձնահատկություններին և կիրառություններին։

Աշխատանքի երկրորդ գլուխը, որը վերնագրված է «ՕՐԻՆԱԿԵԼԻ ԴԱՍ ՊԻՄՍԼԵՐԻ ՄԵԹՈԴԻ ԿԻՐԱՌՄԱՄԲ», ներկայացնում է օրինակելի դաս՝ անցկացված Պիմսլերի մեթոդով։

Եզրակացությունը ամփոփում է այն կարևոր եզրահանգումները, որոնք արվել են աշխատանքի կատարման ընթացքում։

Օգտագործված գրականության ցանկը ներկայացնում է այն բոլոր աղբյուրները, որոնցից մենք օգտվել ենք աշխատանքի կատարման ընթացքում։

ԳԼՈՒԽ 1.

OSUՐ ԼԵԶՎԻ ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ SUՐԲԵՐ ՄՈՏԵՑՈՒՄՆԵՐԸ

Այսօր աշխարհում անգլերեն է խոսում մոտ 470 միլիոն մարդ։ Աշխարհի բազմաթիվ երկրներում այն դասավանդվում է կա՛մ որպես երկրոդ, կա՛մ էլ որպես օտար լեզու։ Շատ երկրներ այն որպես պարտադիր ուսուցանվող առարկա ներառում են իրենց դպրոցական և բուհական կրթական ծրագրերում՝ հաշվի առնելով այն հանգամանքը, որ անգլերենի լավ իմացությունը հետագայում կօգնի իրենց քաղաքացիներին ավելի հեռանկարանային և բարձր վարձատրվող աշխատանք գտնել։

Օտար լեզվի ուսուցման գլխավոր նպատակը սովորողի մոտ հաղորդակցության մշակույթի և օտար լեզվի գործնական տիրապետման հմտության ձևավորումն է։ Ուսուցչի խնդիրն է՝ մշակել ուսուցման ձիշտ ռազմավարություն և սովորողների համար ստեղծել այնպիսի միջավայր, որը նրանցից յուրաքանչյուրին հնարավորություն կտա հաղորդակցման ժամանակ ակտիվություն, ինչպես նաև՝ ստեղծագործական միտք ցուցաբերել։

21-րդ դարում օտար լեզուների ուսուցման և ուսումնառության հետ կապված խնդիրները շոշափում են առանց բացառության բոլոր բնագավառներում մասնագիտացող ուսանողների կենսական շահերը։ Ուստի օտար լեզուների դասավանդման արդի մեթոդիկան պետք է ի զորու լինի ժամանակին արձագանքել նոր մարտահրավերներին։ Մասնավորապես՝ օրեցօր աձող հեռահաղորդակցական միջոցներից օգտվելու պահանջները պարտադրում են մասնագետներին վերանայել օտար լեզուների ուսուցման թե՛ մոտեցումները, թե՛ սկզբունքները, թե՛ նպատակն ու խնդիրները։

Մկզբունքային նշանակություն ունի հատկապես օտար լեզուների մասնագիտական կողմնորոշման ուսուցման նպատակների վերանայումը, քանի որ արդի փուլում խնդիր է դրվում ուսանողին ձևավորել որպես, այսպես կոչված «երկրորդային լեզվակիր», որը նրան հնարավորություն է ընձեռում դառնալ միջմշակութային հաղորդակցության ակտիվ մասնակից։

Հեռահաղորդակցական իրազեկության զարգացման տեսանկյունից կարևորվում են մի շարք մասնագետների միջմշակութային հաղորդակցությանը նվիրված աշխատանքները՝ Մ. Գ. Աստվածատրյան (2000), Բ. Մ. Եսաջանյան (2001), Ի. Կ. Կարապետյան (2007), Ն. Ս. Հայրապետյան (2007), Ի. Ի. Խալեեվա (1989), Ս. Գ. Տեր-Մինասովա (2000) և այլոք։ Հետազոտության մեջ առաջադրված խնդիրների լուծման ընթացքում մեծ դեր են խաղացել մասնագիտական կողմնորոշման դասընթացներին վերաբերող մեզանում իրականացված հետազոտությունները։

Հարկ է նշել, որ Ա. Գ. Մանուկյանն ուսումնասիրել է խոսութային իրազեկության զարգացման մեթոդական համակարգը (2009), Է. Ա. Հովհաննիսյանն ուսումնասիրել է համակարգչային ուսուցման ադապտացիոն մեթոդների կիրառումը հանրակրթական դպրոցում (2008), Ն. Դ. Գրիգորյանը մշակել է բազմաչափանիշային մոտեցման հիման վրա ուսանողների գիտելիքների գնահատման մեթոդիկան՝ համակարգչային գրաֆիկայում (2010), Ա. Կ. Սաղաթելյանն ուսումնասիրել է հեռավար կրթությունը և նրա զարգացման հեռանկարները Հայաստանում (2007), Ռ. Յ. Խաչատրյանը վերլուծել է ուսանողների միջմշակութային հաղորդակցության կարողությունների ձևավորման մանկավարժական պայմանները բուհում (2011), և այլն։ Ինչ վերաբերում է օտար լեզուների դասավանդման մեթոդիկային, ապա այդ բնագավառի հետ առնչվող բոլոր մասնագետները համակարծիք են, որ հեռահաղորդակցական ժամանակակից միջոցները մեծ դեր կարող են ունենալ օտար լեզուների դասավանդման գործում։

Օտար լեզվի դասավանդման արդյունավետության հարցում շատ կարևոր է ուսուցիչ-ծնող կապը։ Եթե դաստիարակը ներկայացնի ծնողին սովորած խոսքերի ծավալն ու պաշարը (թղթային կամ էլեկտրոնային տարբերակով), ապա ծնողը, եթե նա որոշակի չափով տիրապետում է օտար լեզվին, կարող է խաղն ու ուսուցումը շարունակել նաև տանը։ Եթե նա առօրյական արտահայտությունները (արի նախաձաշելու, ձեռքերդ լվա, վերձրու խնձորը և այլն) օգտագործի տանը, երեխայի հետ խոսելիս, ապա շատ շուտ դրանք կդառնան երեխային հասկանալի և կիրառելի և կօգնեն նախակրթարանում սովորածն ամրապնդել։

Ուսուցման արդյունավետության հարցում շատ կարևոր է ուսուցչի ձիշտ ընտրությունը։ Ուսուցիչը պետք է փորձի երեխային ներկայացնել ոչ միայն օտար լեզուն, այլ նաև տվյալ երկրի մշակույթի, ավանդույթների հետ։ Այդ ամենը կարելի է անել հեքիաթների, երգերի և ոտանավորների միջոցով։ Կարելի է պարապմունքի ընթացքում երեխաների հետ շփվել տվյալ երկրում ընդունված կանոններով։ Դա կնպաստի և՛ երեխայի զարգացմանը, և՛ դասի ավելի հետաքրքիր կազմակերպմանը։

Անգլերենի ուսուցումը պետք է այնպես կազմակերպել, որ յուրացումը լինի գիտակցական, սովորած գիտելիքները դառնան գործնական կարողություններ։ Դառնալով կարողություն՝ գիտելիքը ուսանողին հնարավորություն կտա ազատ հաղորդակցվելու ոչ ստանդարտ իրավիձակներում։ Գործարարական անգլերենի դասընթացում կարևորվում են բնագրային տեսքտերը, որոնց ընթերցումը պահանջում է համապատասխան պատրաստվածություն, տեխնիկական, հեռահաղորդակցական միջոցների առկայություն։

Ուսուցողական նպատակով ընտրված գործարարական տեսքտերը պետք է լինեն բնագրային, այսինքն՝ ընտրվող տեքստերը լեզվակիրների կողմից պետք է ստեղծված լինեն լեզվակիրների համար։ Կարելի է ուսանողներին ներկայացնել ելույթի ներածությունը կառուցելու դժվարությունները։ Ամեն մի ուսանող յուրովի է կառուցում իր ներածական խոսքը՝ հիմնվելով որևէ անգլիացի, ամերիկացի գործարարի հռետորական կամ հրապարակախոսական ելույթի վրա։ Ընդ որում, ուսանողները կատարում են նախապատրաստական աշխատանք։ Ընդգծում են նոր բառերը, տնտեսագիտական, գործարարական եզրույթները, հասկացությունները, դարձվածքները, հատկաբանությունները և գերհասկացույթները։

Անհրաժեշտ է ուշադրություն է դարձնել ելույթի սկզբին և վերջաբանին։ Խորհուրդ չի տրվում ելույթը սկսել շատ պաշտոնական ոձով, ավելի լավ է ընտրել ազատ, բնական տոն։ Ելույթի վերջում կարելի է կոչ անել, լսողներին հաձոյախոսել, ծիծաղ առաջացնել, մեջբերել համապատասխան բանաստեղծական տողեր և այլն [Платов 1991:27]։ Որպեսզի ելույթը հաջող լինի, անհրաժեշտ է բավարարել մի շարք պահանջներ։ Անհրաժեշտ է գրավել լսողների ուշադրությունը և պահպանել այն լսարանի հետ շփման ամբողջ ժամանակահատվածում։

Դրա համար հռետորության մեջ գոյություն ունեն ուշադրությունը գրավելու հատուկ միջոցներ։ Դա կարող է լինել առաջին արդյունավետ արտահայտությունների ընտրությունը, որոնք պարունակում են հետաքրքրաշարժ տեղեկություններ կամ լսարանի համար շատ հետաքրքիր փաստեր, որ կարող են անմիջապես ուշադրություն

գրավել։ Ուշադրությունը պահպանելու շատ արդյունավետ միջոց է թեմայից կարձ ժամանակով շեղվելը, երբ խոսողը շեղում է լսողների ուշադրությունը, իսկ հետո վերադառնում է քննարկվող հարցին՝ հետաքրքրության և ուշադրության ավելի նոր և բարձր մակարդակով։ Լսողների ուշադրությունն է նաև գրավում գրական պատկերների, մեջբերումների, ասացվածքների, առածների և թևավոր խոսքերի կիրառումը, տեղին արված հումորային նկատառումը։

Լսողների ուշադրությունն ավելի են սրում պրոբլեմատիկ իրավիձակների դիտարկումը, բանավեձերի, քննարկումների կազմակերպումը, լսարանին հղված հարցերը, ինչպես նաև տեսողական նյութի լայն կիառումը։ Ելնելով սրանից՝ կարելի է սովորողներին ներկայացնել որևէ պրոբլեմային իրավիձակ, ժամանակ տրամադրել պրոբլեմային իրավիձակը դիտարկելու համար, կազմակերպել քննարկումներ ու տալ տարաբնույթ հարցեր։

Գիտամեթոդական, մանակավաժական գրականության վերլուծությունը ցույց է տալիս, որ նախագծային մեթոդի կիրառումը իրական լեզվական միջավայրի ստեղծման և վերարտադրման ամենաարդյունավետ եղանակներից է։ Այն ապահովում է ուսանողուսանող, ուսանող-դասախոս, դասախոս-լսարան փոխներգործությունը համալսարանում։ Նոր միջավայրում դրսևորելով մասնագիտական լեզվական գիտելիքներն ու կարողությունները՝ նախագծային մեթոդը ուսանողներին հանարավորություն է տալիս բավարար չափով հաղողրդակցվել և համագործակցել։

Այն զարգացնում է սովորողների անկախության և պատասխանատվության զգացումը, մշակում զննելու, հետազոտելու, մեկնաբանելու և քննադատական մտքեր արտահայտելու կարողությունները։ Ուսանողները հնարավորություն են ստանում ոչ միայն հաղորդակցվել համակուրսեցիների հետ, բազում մասնագիտական խնդիրներ քննարկել տնտեսագիտական-գործարարական անգլերենի շրջանակներում, այլև շփվել իրենց արտերկրյա հասակակիցների հետ։

Ուսանողները զարգացնում են իրենց գործընկերների հետ մասնագիտական լեզվով հաղորդակցվելու ունակությունները։ Նախագծային աշխատանքը դառնում է ուսանողների ինքնակրթության եղանակներից մեկը։

Այսօր մի շարք զարգացած երկրներում անգլերեն լեզվի դասավանդման համար առաջադրվել են բազմաթիվ դասավանդման մեթոդներ, որոնք հնարավոր է բաժանել հետևյալ խմբերի.

Կառուցվածքային մոտեցում (լեզուն դիտվում է որպես քերականական Էլեմենտների միմյանց կապակցված համակարգ)

<u>Քերականական թարգմանության մեթող (The Grammer Translation Method)</u>
– Այս մեթոդը մեզ հայտնի է դեռ սովետական ժամանակներից, որը հիմնված է գրավոր թարգմանության և ընթերցանության վրա։ Այս դեպքում սովորաբար կազմվում են տեքստեր, որոնք ուղղված են որոշ քերականական կանոնների մշակմանը։ Հիմքում ընկած են բառուսուցումը, ուղղագրությունը, քերա -կանությունն ու քերականորեն հարուստ տեքստերի գրավոր թարգմանության միջոցով պրակտիկան։ Հիմա այս մեթոդն օգտագործվում է մեռած լեզուներն ուսումանսիրելու համար։

• <u> Աուդիո – լեզվական մեթոդ (Audio-lingual method)</u>

Այս մեթոդի էությունը նրանում է, որ սովորողն անընդհատ լսում ու կրկնում է օտար լեզվով ձայնագրությունը։

• (Proprioceptive method)

Մեթոդի նպատակն է միաժամանակ աշխատանքի մեջ ներգրավել ուղեղի ձանաչողական, նյարդաբանական և լսողական ֆունկցիաները։ Այս մեթոդի կողմնակիցները պնդում են, որ սովորողն ուսուցման ընթացքում պետք է իր լեզուն, բանավոր խոսքն օգտագործի անընդհատ, նույնիսկ գրավոր առաջադրանքներ կատարելիս։

Ֆունկցիոնալ մոտեցում, որտեղ լեզուն հանդիսանում է որոշակի գործառույթների /ֆունկցիաների/ արտահայտման և իրականացման միջոց։

• <u>Ltqup ppwulpawywybu niunigniu – Fwwwynp unwtgniu (Situational language</u>

<u>teaching(Oral approach)</u>

Հիմնված է լեզվի կառուցվածքի վրա։ Սովորողը կրկնության միջոցով սովորում է առավելագույնս հաձախ օգտագործվող բառերն ու արտահայտությունները և դրանք անմիջապես օգտագործում պրակտիկայում։ Այստեղ բանավոր խոսքը իշխում է գրավոր խոսքի վրա և առավելագույն ուշադրություն է դարձվում սխալների վրա, որոնք կարող են թույլ տրվել բանավոր խոսքի ընթացքում։

• <u>Ուղղորդված պրակտիկա /փորձառություն/ (Directed practice)</u>

Այս դեպքում սովորողն անընդհատ կրկնում է արտահայտությունները մինչև վերջիններիս մեխանիկորեն անգիր անելը։ Այսպես տուժում է սովորողի բառապաշարն ու լեզվի ձկունությունը, սակայն հասնում ենք լեզվի **հիմնային/** բազային/ արտահայտությունների ավտոմատ տիրապետմանը։

Ինտերակտիվ մոտեցում. լեզուն հանդիսանում է սոցիալական հարաբերությունների ստեղծման ու հաստատման գործիք։

Ուղղակի մեթող (The direct method)

Նախատեսվում է, որ օտար լեզուն ուսուցանվում է մայրենի լեզվի նման, այսինքն ինքը, սովորեցնելու պրոցեսն անցկացվում է հենց օտար լեզվով, իսկ մայրենի լեզվի օգտագործումն այդ ընթացքում առավելագույնս բացառվում է։ Մեթոդի գաղափարը օտար լեզվի «բնական»» յուրացումն է, ինչպես մայրենի լեզվի դեպքում։

• Հաջորդականության մեթող (The series method)

Բառապաշարի հարստացում հաջորդաբար կատարվող գործողություններն անընդհատ կրկնելով։

Op.՝ Ամեն առավոտ ես արթնանում եմ ժամը 7-ին, լոգանք եմ ընդունում, հագնվում եմ, նախաձաշում եմ, սրձում եմ, գնում դպրոց, դասերից հետո ընկերներով հավաքվում ենք և այլն։ Այս նույն օրինակը կարելի է օգտագործել տարբեր ժամանակաձներով ավելի լավ յուրացման համար։

• Խոսակցական ուսուցում (Communicative language teaching)

Նախատեսում է ուսումնասիրվող լեզվի օգտագործումը ոչ միայն հանձնարարություններ կատարելու այլն դասավանդողի և մյուս սովորողների հետ շփվելու համար։ Այն ներառում է այնպիսի ինտերակտիվ վարժություններ, ինչպիսիք են երկխոսությունները, դերախաղերը, խմբային աշխատանքները և այլն։

• Ընկոմում լեզվի մեջ (Language immersion)

Մեթոդն օգտագործվում է տարրական դպրոցում, առաջ քաշելով երկլեզվության (բիլինգվիզմ) տարբերակը՝ դպրոցական ծրագրով նախատեսված առարկաներն

ուսուցանելով օտար լեզվով։ Նույնիսկ մայրենի լեզվով ընթերցանությունը սկսում են օտար լեզվով կարդալու փույն անցնելուց հետո։

• Լոության մեթոդ (Silent Way)

Այս դեպքում ուսուցիչն ավելի շատ լռում է, քան խոսում։ Արտասանությունը սովորեցնելով տարրական դասարաններում, ուսուցիչն օգտագործում է տարատեսակ գունավոր աղյուսակներ, որտեղ ամեն մի գույնը կամ նշանը մի հնչյուն են նշանակում։ Այս ձանապարհով էլ նոր բառեր են ուսուցանվում։

• <u>Բնական մոտեցում (Natural approach)</u>

Շեշտը դրվում է այն հասկացության վրա, որ սովորողը կարող է սովորել ամեն ինչ։ Ցանկացած նոր դաս պետք է հիմնված լինի նախորդ դասի վրա և լինի մատչելի յուրացման համար։

• <u>Ֆիզիկական արձագանքման մեթոդ (Total Physical Response)</u>

Առաջին փուլում սովորողները պասսիվ ընկալում է նյութը՝ առանց այն օգտագործելու։ Երկրորդ փուլում նրանք պետք է արձագանքեն որոշ բառերի, հատկապես բայերին, օրինակ, դրանք կատարելով։ Եվ միայն այս երկու փուլը հաղթահարելուց հետո միայն սովորողներն իրենք են գործածում յուրացրած նյութը։

• <u>Կարդալու և պատմելու մեթոդ (Teaching proficiency trough Reading and Storytelling)</u>

Համարվում է Ֆիզիկական արձագանքման մեթոդի ենթաձյուղ։ Դասավանդողը հարուստ բառապաշարով փոքրիկ պատմություններ է պատմում սովորողներին, հետո էլ հարցեր տալիս պատմության վերաբերյալ։ Վերջիններս պետք է պատասխանեն հարցերին օգտագործելով նյութի բառերը։

• <u>Դոգմա մեթոդ (Dogme language teaching)</u>

Այս մեթոդը հրաժարվում է լեզվի ուսուցման ընթացքում որևէ դասագիրք օգտագործելուց՝ շեշտադրելով դասավանդող-սովորող շփումը։ Ուսուցողական նյութերը, որոնցից պետք է օգտվի սովորողը հենց իր կողմից ստեղծված նյութերը պետք է լինեն։

Հայաստանի ավագ դպրոցներում, կատարելով ուսոմնասիրություններ, կարող ենք ասել, որ անգլերեն լեզվի ուսուցման համար առաջնահերթ կարևորվում են աուդիո

ձայնագրությունների անընդհատ լսումները, մասնավորապես իմ կարծիքով այստեղ հնարավոր է ներկայացնել հետևյալ երկու հեղինակային մեթոդները.

• <u>Պիմսլերի մեթոդը (Pimsleur method)</u> հիմնված է աուդիո ձայնագրությունների օգտագործման վրա։ Վերջիններս աստիձանաբար բարդանում են, ամեն անգամ ներմուծելով ակտիվ նոր բառապաշար։

Դոկտոր Պիմսլերի մեթոդի համաձայն օտար լեզուների ուսումնասիրման դասընթացը ամբողջ աշխարհում հայտնի է որպես աուդիո դասընթացների ամենատարածվածը։ Այն ուղղված է ժամանակակից մարդուն, ով հնարավորություն չունի շատ ժամանակ ծախսել գրքերի վրա։ Այնուամենայնիվ, դա հիանալի է տարբեր մակարդակներում լեզուներ սովորելու համար։ Յուրաքանչյուր դասընթաց բաղկացած է 30 դասից `յուրաքանչյուրը 30 րոպե։ Դոկտոր Պոլ Փիմսլերը պնդում է, որ մարդու ուղեղը 30 րոպեի ընթացքում ամենաարդյունավետ տեղեկատվությունն է ստանում։

Բոլոր դասընթացները տեղի են ունենում ինտերակտիվ ձևով, որտեղ դուք անմիջականորեն ներգրավված կլինեք, այնպես որ շուտով կկարողանաք հարցնել, բացատրել, հաղորդակցվել, այսինքն. օտար երկրում, օտարերկրյա քաղաքացիների շրջանում պոտենցիալ մարդ զգալ։

Այսօր դա անգլերենի ուսուցման միակ մեթոդն է, որը հիմնված է հիշողության ուսուցման հեղինակային, արտոնագրված և միջազգայնորեն ընդունված տեխնիկայի վրա, որի օգտագործումը հարյուր տոկոս երաշխիք է տալիս այն ամենի, ինչ դուք սովորում եք խորը անգիր։

Անգլերենի գերարագ տիրապետում - Դասընթաց, որը ստեղծվել է հատուկ ռուսալեզու օգտագործողների համար, ովքեր արդեն սովորում են, կամ ովքեր որոշել են ինքնուրույն սկսել տիրապետել անգլերենին։

Դասընթացի անոտացիայում, որը կարող ենք լսել անվճար և առանց գրանցման, ասվում է.

«Այժմ անգլերեն լեզուն տիրապետելու համար դասագրքեր ուսումնասիրելու անհրաժեշտություն չկա։ Մնում է լսել և կրկնել, լսել և խոսել »։

Աուդիո դասընթացը ամբողջությամբ նախատեսված է 45 ժամ ինքնաուսուցման համար ՝ բաղկացած 90 դասաժամից ՝ 30 րոպե։ Ձեր խնդիրն է ուշադիր լսել և անել այն

ամենը, ինչ ասում են հաղորդավարները ՝ զգուշորեն արտասանելով առաջարկվող հնչյունները, բառերը և նախադասություններ։

Անգլերենի բոլոր դասերը կրկնօրինակվում են երկու բանախոսների կողմից ՝ ռուսախոս մեկը, որը բացատրում և տալիս է ձեզ առաջադրանքներ, և բնիկ խոսողը ՝ բնիկ անգլիացի, արտասանելով բոլոր կրթական հնչյունները և երկխոսությունները իրենց մայրենի լեզվով։

Անգլերեն խոսակցական լեզվի բարձրորակ տիրապետման համար խորհուրդ է տրվում օրական ավարտել ոչ ավելի, քան մեկ դաս, բայց այս դասը պետք է մշակվի հարյուր տոկոսով։ Ավելի արդյունավետ ուսումնասիրության համար ավելի լավ է մեկ դաս անցկացնել օրական երկու անգամ `առավոտյան և երեկոյան։ Միայն այդ դեպքում կարող ենք անցնել հաջորդ դասին։

Դասընթացի ավարտից հետո դուք հաստատ կիմանաք և, բացարձակապես առանց երկմտելու, ձեր խոսքում կօգտագործեք մոտ 1500 բառեր և հեշտությամբ կկազմեք անգլերենի մի քանի հարյուր խոսակցական կոնստրուկցիաներ։

• <u>Միշել Թոմասի մեթոդ (Mishel Thomas Method)</u>

Այն իր մեջ ներառում է դասարանում արված մի շարք աուդիո ձայնագրություններ, որտեղ դասավանդողն աշխատում է երկու սովորողի հետ, բացատրում նրանց քերականական կանոնները, սովորեցնում բառագիտություն և հանձնարարություններ տալիս։ Լսողը ինքնաբերաբար ներառվում է դասապրոցեսի մեջ՝ ստանալով խմբում աշխատելու տպավորություն։

Այսպիսով, կարող ենք նկատել, որ ցանկացած մեթոդ ունի իր առավելություններն ու թերությունները։ Մեթոդների ընտրությունը կախված է ոչ միայն տվյալ դասի նպատակից, այլ նաև աշակերտների տարիքային և անհատական առանձնահատկություններից, գիտելիքների մակարդակից։

ԳԼՈՒԽ 2.

ՕՐԻՆԱԿԵԼԻ ԴԱՍ ՊԻՄՍԼԵՐԻ ՄԵԹՈԴԻ ԿԻՐԱՌՄԱՄԲ

Այժմ ներկայացնեմ ավագ դպրոցում իրականացված և հաջողված դասերից մեկը՝ անգլերեն լեզվի դասավանդում Պիմսլերի մեթոդով, այստեղ աշակերտները հնարավորություն են ունեցել աուդիո ձայնագրությունների օգտագործմամբ զարգացնել իրենց բառապաշարը։ Դասի թեման է եղել Travelling to London, որի տևողությունը 45 րոպե է։

Դասի նպատակներն են եղել՝

- ա) սովորել արտահայտել մտքերը թեմայի շուրջ;
- բ) օգտագործել թեմայի բառապաշարը քննարկման մեջ;
- գ) ստանալ նոր տեղեկություններ թեմայի շուրջ;
- դ) ամփոփել ստացած գիտելիքները։
- Դասի վերջում աշակերտները պետք է կարողանային՝
- ա) օգտագործել թեմային վերաբերվող բառերն ու արտահայտությունները քննարկման մեջ;
  - բ) արտահայտել մտքերը թեմայի շուրջ;
- գ) կիսել թեմայի շուրջ ձեռք բերած փորձն ու գիտելիքները համադասարանցիների հետ։

Դասավանդման այս մեթոդի կիրառությամբ աշակերտները պետք է խորապես ուսումնասիրեին "Travelling" թեմային վերաբերող բառերը։

Դասի կահավորումը և անհրաժեշտ պարագաներն են եղել՝ աուդիոնվագարկիչը, պրոյեկտորը, համակարգիչը, պաստառները, քարտերը, մարկերները։ Ներկայացնենք դասի ընթացքը.

- 1. Կազմակերպչական պահ։
- 2. Umuqpnh (Brainstorming)

Let us see what you know about London.

Այս մեթոդը օգնում է ուսուցչին ակտիվացնել աշակերտներին, պարզել, թե ինչ գիտեն աշակերտները նյութի մասին։ Աշակերտները հաղորդում են ընդհանուր տվյալներ Լոնդոնի մասին։

3. Տեսահոլովակի դիտում և քննակում։ (Watching and discussing)

Աշակերտները դիտում են տեսահոլովակ Լոնդոնի տեսարժան վայրերի մասին, այնուհետև քննարկում տեսածը։

- 4. Սլայդերի դիտում։ Աշակերտները դիտում են սլայդեր Լոնդոնի տեսարժան վայրերով և փորձում են կռահել սլայդին պատկերված վայրը։ Այնուհետև ստուգում են, արդյոք ձիշտ են կռահել վայրը (Check yourself)։
- 5. Աշխատանք զույգերով (Pair work)։ Աշակերտներից մեկը ասում է որևէ տեսարժան վայրի անուն, մյուսը՝ գտնում է որևէ բառ, որն ինչ որ կերպ զուգորդվում է տվյալ վայրի հետ (Associations)։ Օրինակ՝

Madam Tussaud's → waxworks

Palace of Westminster →Big Ben, huge bell

Piccadilly Circus $\rightarrow$ cinemas, theatres, etc.

- 6. Աշխատանք քարտերով (Card work)։ Աշակերտներից մեկը կարդում է քարտի վրա տրված տեսարժան վայրի նկարագրությունը, մյուսը՝ կռահում է, որ տեսարժան վայրի մասին է խոսքը։
- 7. Աշակերտները ներկայացնում են նախօրոք պատրաստած տեսարժան վայրերի նկարագրությունները, ցուցադրում պաստառներ (Describing)։
- 8.Աշակերտները դիտում են տեսահոլովակ Երևանի մասին և քննարկում (Watching and discussing):
- 9. Խմբային աշխատանք պաստառներով (Group work)։ Ուսուցիչը բաժանում է դասարանը երկու խմբերի։ Խմբերը գրում են պաստառներին Լոնդոնի և Երևանի տեսարժան վայրերը գունավոր մարկերներով։
- 10. Աշխատանք խմբերով (Group work)։ Այն կոչվում է ''Praising'' (գովել)։ Խմբերից մեկը գովում է Երևանը, մյուսը՝ Լոնդոնը։
- 11. Վերջին հանրձնարանությունը կոչվում է « Էքսկուրսավարներ»('' Guides'')։ Յուրաքանչյուր խմբից ընտրվում են երկու էքսկուրսավարներ Լոնդոնի և երկու՝ Երևանի շուրջ։ Նրանք պետք է ներկայացնեն քաղաքները։
- 11. Դասի վերջում ամփոփում են նորությունները։ Ուսուցիչը գնահատում է աշակերտներին, հանձնարարում տնային աշխատանքը։

Այսպիսով, անգլերեն լեզվի ուսուցանման կարևորագույն պահը դա սովորողին տեղեկատբության փոխանցման եղանակն է, այլ կերպ ասած խոսքը վերաբերում է ուսուցանման մեթոդաբանությանը։ Անգլերեն լեզվի ուսուցանման վերաբերյալ տեղեկությունները մեզ հասել են դեռևս հին ժամանակներից, սակայն այսօր այն ունի բավականաչափ մեծ տարածում։ Ուսուցանման բոլոր մեթոդները կարելի է պայմանականորեն դասակարգել կախված հետևյալ երկու հանգամանքներից՝ ով է գտնվում ուսուցանման կենտրոնում և արդյոք համարվում է այդ լեզուն մայրենի լեզու։ Առաջին մոդելը բնորոշվում է երկու մոտեցումներվ, երբ ուսուցանման կենտրոնում գտնվում է կամ աշակերտը, կամ ուսուցիչը։

ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

Ամփոփելով աշխատանքը, գալիս ենք այն եզրակացության, որ նորարարական տեխնոլոգիաներով համալրված այս դարում օտար լեզվի դասավանդման խնդիրները նոր մարտահրավերներ են առաջադրում արդի տեսաբաններին։ Լեզվուսուցման ընթացքում կիրառվում են տեղեկատվական նոր տեխնոլոգիաներ, փորձ է արվում մշակելու դասավանդման նոր ձևեր, մեթոդներ, մոտեցումներ և այլն։

Հետազոտական աշխատանք կատարելիս եկանք այն եզրակացության, որ ներքոհիշյալ կետերը էական դեր են խաղում օտար լեզվի դասավանդման ընթացքում տարբեր մոտեցումներ և մեթոդներ կիրառելիս։

- Դոկտոր Պիմսլերի մեթոդի համաձայն օտար լեզուների ուսումնասիրման դասընթացը ամբողջ աշխարհում հայտնի է որպես աուդիո դասընթացների ամենատարածվածը։ Այն ուղղված է ժամանակակից մարդուն, ով հնարավորություն չունի շատ ժամանակ ծախսել գրքերի վրա։
- Ներկայումս ավելի մեծ հեղինակություն են վայելում նորարարական տեխնոլոգիաների հիման վրա ձևավորված համացանցային աղբյուրները, որոնք նույնպես օտար լեզուների ուսուցման արդյունավետ միջոց են։

ՕԳՏԱԳՈՐԾՎԱԾ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՑԱՆԿ

- 1. Օտար լեզուներ ուսումնական բնագավառի հանրակրթության առարկայական չափորոշչային վերջնարդյունքները և օրինակելի ծրագրերը, Երևան 2022,
- 2. Անգլերե։ Ուսուցիչների հնգօրյա վերապատրաստումների ծրագիր և նյութեր, Երևան 2023
- 3. ՀՀ ԿԳՆ ԿԱԻ, մասնագիտական զարգացման ձեռնարկ ուսուցիչների համար, Երևան 2014

ՊԱՐՏԱԴԻՐ ԱՏԵՍՏԱՎՈՐՄԱՆ ԵՆԹԱԿԱ ՈՒՍՈՒՑԻՉՆԵՐԻ ՎԵՐԱՊԱՏՐԱՍՏՈՒՄ

₹#

Classroom Management and Organization

4USUC กา

S. Խառատյան

1544444

՝ մ.գ.թ, դոցենտ Ա.Պապոյան

CONTENTS

INTRODUCTION
CHAPTER 1. The Impact of Classroom Management on Educational Outcome
1.1 A Comprehensive Introduction to Classroom Management
1.2 Effective Classroom Management and Student Achievements
CHAPTER 2. The Dynamic Components of Classroom Management
2.1 The Art of Creating Effective Learning Environment
2.2 Personal Approaches to Classroom Management and Organization
Conclusion
References

INTRODUCTION

Classroom management, often considered the cornerstone of effective teaching and learning, is a dynamic and multifaceted concept that transcends the traditional notion of maintaining order. It is both an art and a science, requiring educators to orchestrate an environment where students receive knowledge and actively engage in its acquisition.

In its essence, classroom management encapsulates the very heart of pedagogical excellence. It represents the delicate balance between structure and flexibility, where educators artfully design a learning space in which each student's voice can be heard, ideas can flourish, and challenges can be met with resilience. It is a symphony of strategies and techniques that harmonize to nurture active student participation, foster academic growth, and sculpt an atmosphere conducive to meaningful learning [5, 105].

In our ever-evolving educational landscape, the role of classroom management has undergone a profound transformation. No longer confined to the mere enforcement of rules and discipline, it has emerged as a holistic approach that places equal emphasis on compliance, engagement, critical thinking, and emotional well-being. Today's educators understand that effective classroom management is not achieved through control alone but through cultivating a supportive and empowering environment where students feel safe to explore the depths of knowledge [4, 45].

Our research work consists of an Introduction, Chapter 1(The Impact of Classroom Management on Educational Outcomes), Chapter 2 (Personal Approaches to Classroom Management and Organization in English Education), and a Conclusion and References.

Throughout this research, we embark on an exploratory journey into the intricate realm of classroom management. We dissect its key components, unravel the philosophy and psychology that underpin its strategies, and offer practical recommendations for educators seeking to transform their classrooms into thriving learning hubs. We delve deep into this critical facet of

education, emphasizing that classroom management is not just about maintaining order; it is the foundation upon which the educational journey is built [10, 122].

As we navigate the nuanced landscape of classroom management, we uncover its profound impact on various educational outcomes, including student achievement, behavioral development, teacher satisfaction, student engagement, lifelong learning skills, and holistic development [5, 12].

We explore the symbiotic relationship between effective classroom management and these outcomes, highlighting how success in one area reinforces success in the other.

Furthermore, we dive into the dynamic interplay of classroom management components. From setting clear expectations to fostering positive teacher-student relationships, mastering time management, aligning instructional practices, embracing adaptability, and promoting consistency, each element plays a crucial role in creating a harmonious and effective learning environment [3, 45].

Additionally, we explore the role of emotional intelligence in classroom management, emphasizing its significance in building trust, supporting emotional well-being, and de-escalating tense situations within the classroom community. We explore the importance of establishing classroom routines, behavior management strategies, crisis management, and parent-and-guardian engagement [6, 82].

In conclusion, this chapter serves as a comprehensive introduction to classroom management. It underscores its transformative power in education, emphasizing that effective classroom management is not just a means to an end but a journey that fosters the holistic development of students and enriches the teaching experience. As we delve deeper into the subsequent sections, we uncover the intricacies of each classroom management component, providing educators with valuable insights and practical guidance to cultivate thriving learning environments [7, 62].

Classroom management plays a pivotal role in shaping the educational experience and has farreaching implications for students and educators. Its multifaceted and profound influence extends to various educational outcomes, making it a critical component of effective teaching and learning [2, 2-8]. The conclusion sums up the results of our work.

References provide us with the life-real sources we have referred to while working on our paper.

CHAPTER 1

The Impact of Classroom Management on Educational Outcome

Classroom management encompasses the strategies, techniques, and practices educators employ to create and maintain a positive and productive learning environment. This environment is the foundation upon which educational outcomes are built, making it imperative to understand the depth of its impact [2, 88].

1.1 A Comprehensive Introduction to Classroom Management

One of the primary ways classroom management influences educational outcomes is through its effect on student engagement. When a classroom is well-managed, students are more likely to feel safe, comfortable, and motivated to participate actively in the learning process. Conversely, poor classroom management can lead to disruptions, distractions, and a lack of student engagement, ultimately hindering the acquisition of knowledge and skills [8, 55].

Furthermore, classroom management directly affects student behavior and discipline. Effective management strategies can help prevent and address behavioral issues, fostering a positive atmosphere where students can focus on learning. In contrast, inadequate classroom management can result in disciplinary problems, disrupting the learning environment and detracting from educational outcomes [7, 55-59].

Additionally, classroom management plays a significant role in promoting inclusivity and addressing diverse needs within the classroom. Skilled educators use management techniques to create an inclusive environment where students feel valued and supported. This inclusivity enhances educational outcomes by ensuring all students have equal learning opportunities and resources [3, 12-13].

Moreover, classroom management influences the overall classroom climate, which, in turn, impacts students' emotional well-being and mental health. A well-managed classroom promotes a sense of belonging, reduces stress, and fosters positive relationships among students and their teachers. Such a climate improves emotional well-being and educational outcomes[1, 100].

Educators themselves are not exempt from the effects of classroom management. Effective management can reduce teacher stress and burnout, allowing them to focus more on instructional planning and delivery. On the contrary, poor management can lead to increased teacher stress, making it challenging to provide high-quality instruction and support to their students [2, 100].

In conclusion, classroom management is a multifaceted and fundamental aspect of education that profoundly influences various educational outcomes. It shapes student engagement, behavior, inclusivity, and emotional well-being and even impacts the professional lives of educators. Recognizing the significance of effective classroom management is crucial for creating a conducive learning environment and fostering positive educational outcomes for all stakeholders involved in the educational process [8, 120].

1.2 Effective Classroom Management and Student Achievements

Effective classroom management is the cornerstone of a successful educational experience, with a profound and nuanced impact on students' academic achievements. A well-managed classroom goes beyond the physical arrangement of desks and chairs; it encompasses a dynamic blend of strategies, routines, and interpersonal skills that create an atmosphere where teaching and learning can thrive [4, 111].

In such a classroom, students step into an environment carefully crafted to minimize distractions and foster concentration. Neatly arranged desks, organized instructional materials, and thoughtfully designed learning spaces create an ambiance that invites students to focus on the subject. This emphasis on a structured environment promotes a mindset conducive to academic success [20, 55].

Moreover, effective classroom management is synonymous with active student engagement. Educators who excel in this regard skillfully capture their students' attention and maintain it throughout the lesson. They accomplish this through the establishment of clear expectations and consistent routines. These predictable patterns allow students to channel their cognitive resources toward learning rather than deciphering classroom dynamics. Consequently, students are more inclined to actively participate in class discussions, ask questions, and enthusiastically delve into their studies.

One of the critical benefits of proficient classroom management is the minimization of disruptions. Educators promptly and adeptly addressing disruptive behaviors ensure that valuable instructional time remains uninterrupted. This uninterrupted time equates to more opportunities for teachers to delve into the subject matter, clarify concepts, and provide in-depth explanations. This, in turn, contributes to a deeper understanding of the material and greater academic progress [9, 122].

Effective classroom management extends to clear and consistent communication between teachers and students. Educators convey their expectations, guidelines, and academic objectives transparently. This clarity empowers students to take ownership of their learning journey, as they know precisely what is expected of them academically and behaviorally. The result is a classroom dynamic characterized by a shared sense of purpose, where students and teachers work together to achieve educational goals [8, 11].

Positive reinforcement, a pivotal element of classroom management, is crucial in boosting student achievement. When teachers use praise and rewards to acknowledge and reinforce desired behaviors and achievements, they motivate students to strive for excellence. This positive feedback loop fosters a sense of accomplishment, encouraging students to set higher academic standards for themselves and to take pride in their educational achievements [1, 110].

Furthermore, effective classroom management empowers educators to provide individualized student support. When classrooms are well-organized, and disruptions are minimized, teachers can allocate more time to address the unique needs of each student. This personalized attention can include additional help for struggling students, tailored explanations, and differentiated

instruction. Conversely, high-achieving students can be challenged with enrichment opportunities, ensuring that every student's academic potential is fully realized.

Lastly, proficient classroom management contributes to the emotional well-being of students, reducing stress and anxiety levels. In an environment where students feel safe, respected, and supported, they are more likely to approach their studies with confidence and a positive mindset. This emotional well-being is intricately linked to academic success, as students who are less anxious and stressed can dedicate their mental and emotional resources to their studies, resulting in improved academic performance.

In conclusion, effective classroom management is a multifaceted and finely-tuned orchestration of strategies and practices that create an educational environment where students can thrive. It optimizes the learning environment, promotes active student engagement, minimizes disruptions, fosters clear communication, provides positive reinforcement, offers individualized support, and contributes to students' emotional well-being. As a result, it plays a pivotal role in enhancing student achievement and laying the foundation for a lifelong love of learning.

CHAPTER 2

The Dynamic Components of Classroom Management

Classroom management isn't solely about enforcing rules; it's also about fostering the development of positive behaviors and social skills in students. When educators promote respect, cooperation, and empathy, students excel academically and become responsible and well-rounded individuals. Classroom management is a platform for teaching students valuable life skills, including self-discipline, conflict resolution, and teamwork, which extend far beyond the classroom.

• Teacher Satisfaction

Classroom management significantly impacts teachers' job satisfaction and overall well-being. Educators who can effectively manage their classrooms experience reduced stress and burnout. With a well-managed classroom, they can focus on delivering high-quality instruction and supporting their students' growth rather than constantly dealing with disruptions or behavioral issues. Ultimately, a well-managed classroom contributes to increased job satisfaction and promotes a more sustainable teaching career.

• Student Engagement

Engagement is a critical driver of learning. A well-managed classroom cultivates active student engagement by creating a safe, respectful, and participative atmosphere. Students are more likely to engage in discussions, ask questions, and explore topics when they feel comfortable and respected. Effective classroom management encourages students to take ownership of their learning, fostering intrinsic motivation and a genuine passion for acquiring knowledge.

Lifelong Learning Skills

Beyond academic achievement, classroom management is crucial in nurturing lifelong learning skills. Students who experience effective classroom management develop skills such as time management, organization, and self-regulation. These transferable skills empower students to

become independent, self-directed learners equipped to thrive in diverse educational and professional contexts.

• Holistic Development

Classroom management contributes to students' intellectual, emotional, and social growth. It gives them the tools to become responsible, respectful, and resilient individuals prepared for life's challenges.

• The Symbiotic Relationship

The relationship between classroom management and educational outcomes is symbiotic. Effective classroom management enhances educational outcomes, and positive academic results reinforce effective classroom management. It is a cycle where success breeds success, creating a virtuous circle of learning and growth.

2.1 The Art of Creating an Effective Learning Environment

To create a healthy learning environment, the following points should be considered.

• Clear Expectations:

Clear expectations are the foundation for effective classroom management. They provide students with a roadmap for behavior, performance, and participation. When students understand what is expected of them, they are more likely to stay on track, engage in meaningful learning, and respect the established norms.

• Positive Teacher-Student Relationships

Positive relationships between educators and students are the glue that holds the classroom together. These relationships foster trust, open communication, and mutual respect. They create an environment where students feel valued and supported, making it easier for educators to manage behavior and promote a positive atmosphere for learning.

• Time Management

Time management in the classroom is about making the most of limited instructional time. Effective time management ensures that instructional time is used efficiently and that students remain engaged throughout the lesson. Educators who master time management can deliver content effectively, address questions, and maintain a brisk pace that prevents disengagement.

• Instructional Practices:

Instructional practices encompass educators' methods, strategies, and techniques to deliver content and facilitate learning. The alignment of instructional practices with classroom management is crucial. Engaging and differentiated teaching methods can captivate student interest and minimize behavior disruptions. Conversely, misaligned instructional strategies can lead to disengagement and classroom management challenges.

• Adaptability:

Adapting to changing circumstances and student needs is a hallmark of effective classroom management. Educators who can pivot their strategies based on the dynamics of the class, individual learning styles, or unexpected events are better equipped to maintain a productive learning environment. Adaptability also involves recognizing when to modify expectations, respond to behavioral issues, or introduce new instructional approaches in real time, fostering an atmosphere of flexibility and responsiveness that enhances the overall learning experience for students.

Consistency:

Consistency is the thread woven through all classroom management components. Consistently applying clear expectations, positive teacher-student relationships, time management, and instructional practices are key to creating predictability and reliability in the classroom. When students experience consistency, they feel secure, knowing what to expect and how to navigate the learning environment effectively. This sense of security reduces anxiety and promotes a sense of belonging and trust within the classroom community. Moreover, it allows students to focus their cognitive and emotional resources on learning rather than expending energy adapting

to constant changes or uncertainties. As a result, a consistent classroom fosters an atmosphere conducive to deepening comprehension, critical thinking, and meaningful engagement, ultimately facilitating educational goals. Additionally, a consistent approach to classroom management is a model for students, demonstrating the importance of reliability, responsibility, and commitment to their educational journey. By embodying these values, educators inspire students to carry them forward into their academic pursuits and beyond, nurturing a foundation for lifelong learning and personal development [8, 111].

• Emotional Intelligence

Emotional intelligence, or recognizing and managing emotions in oneself and others, is a valuable asset in classroom management. Educators with high emotional intelligence can empathize with their students, understand their emotional states, and respond sensitively. This skill helps create a supportive and empathetic classroom atmosphere where students feel safe expressing their feelings and concerns. Additionally, educators with solid emotional intelligence can effectively de-escalate tense situations, defuse conflicts, and promote a sense of emotional well-being within the classroom. By modeling and encouraging emotional intelligence, educators empower students to develop their emotional awareness and interpersonal skills, enabling them to navigate challenges, build positive relationships, and thrive academically and emotionally.

• Classroom Routine

Establishing consistent classroom routines can contribute significantly to effective management. Patterns provide structure and predictability, reducing anxiety and disruptive behaviors. Whether it's a morning greeting, a designated time for questions, or a routine for transitioning between activities, these predictable patterns can help maintain order and create a sense of security for students.

Furthermore, well-designed classroom routines have several additional benefits. First, they optimize instructional time by minimizing the time spent on managing transitions and explaining procedures repeatedly. This ensures students receive maximum engaged learning time during each class session [9, 100].

Second, routines help students develop self-regulation skills. When students become accustomed to the established structure, they learn to manage their time and behavior within that framework. This fosters a sense of independence and responsibility as they understand what is expected of them during various parts of the school day.

Additionally, classroom routines can serve as powerful tools for differentiation and inclusivity. Educators can ensure that all students can participate comfortably by incorporating flexible patterns accommodating diverse learning styles and abilities. For instance, providing multiple options for how students can ask questions or access resources can make the classroom environment more accessible and inclusive. [5, 55]

Moreover, routines contribute to developing a positive classroom culture. Students who know what to expect are likelier to feel safe and secure. This, in turn, enhances their willingness to take risks, ask questions, and engage actively in their learning. A well-established routine also reinforces the sense of community within the classroom as students learn to cooperate and collaborate within the structured environment.

• Behavior Management Strategies

Classroom routines are crucial for effective management. They offer predictability and structure, reducing anxiety and disruptions for students. Additionally, they optimize instructional time, foster student self-regulation, support inclusivity, and contribute to a positive classroom atmosphere. Educators must be flexible in adapting routines to changing needs. There is no one-size-fits-all approach, and tailored performances are key to success.

• Crisis Management and De-escalation:

Occasionally, situations may escalate to the point where crisis management is necessary. Educators should be trained in de-escalation techniques to handle challenging behaviors or emotional outbursts calmly and safely. These skills protect the well-being of all students and help maintain a productive learning environment once the crisis is resolved.

• Parent and Guardian Engagement

Collaboration with parents and guardians is another dimension of classroom management. Establishing strong communication channels with families can help educators gain insights into students' backgrounds, interests, and needs. It also enables parents to support their child's learning at home. Regular parent-teacher conferences, newsletters, or online platforms for updates can facilitate this vital partnership.

Professional Development and Continuous Learning

Classroom management is a skill that can be continually refined and improved. Educators should engage in ongoing professional development to stay updated on best practices, new strategies, and educational research. Networking with colleagues and seeking mentorship opportunities can provide valuable insights and support for professional growth in classroom management.

Thus, we can see that effective classroom management strategies are to create a positive atmosphere where students can focus on learning and enjoy the educational process [2, 120].

2.2Personal Approaches to Classroom Management and Organization

Classroom management and organization in English education is not merely that of maintaining decorum and order; it is the art of creating a dynamic and engaging environment where language learning flourishes. As an English teacher, my journey in education has been defined by the continuous exploration of strategies and techniques that transcend conventional classroom management. This chapter delves deep into my personal experiences and approaches in managing and organizing an English classroom, illustrating how these methods have shaped the language learning experiences of my students.

Language, the conduit of expression and connection, carries a unique set of challenges and opportunities. Effective classroom management in an English language context involves establishing behavioral norms and cultivating a supportive, immersive, and communicative space where learners can confidently and authentically develop their language skills.

Throughout this chapter, we will share specific strategies, real-life examples, and insights from years of teaching English. These approaches encompass setting clear language expectations, fostering positive teacher-student relationships, optimizing time management in language

lessons, adapting to the ever-evolving language needs of students, maintaining consistency in language learning routines, and utilizing behavior management strategies tailored to the intricacies of language development [1,100].

This chapter aims to shed light on the nuanced and dynamic nature of language learning environments by delving into these facets of classroom management within English education. Through these personal experiences and detailed examples, we hope to provide a comprehensive understanding of the vital role that effective classroom management plays in nurturing confident and proficient English language learners.

a. The Power of Clear Expectations in English Learning

Clear expectations are fundamental in English language classrooms. Beyond behavior, they also guide language acquisition and communication. In our classroom, we set clear expectations for language use, participation, and respect for diverse linguistic backgrounds.

Example: When introducing a new unit on persuasive writing, we create a set of clear expectations for language proficiency and participation. For instance, we expect students to express their arguments using appropriate vocabulary and sentence structures. To ensure clarity, we provide sentence frames and examples. By setting these language expectations, students understand what is required of them in language use, making the learning process more effective.

b.Fostering Positive Teacher-Student Relationships in English Education

Building positive relationships with English learners is paramount. Effective communication and trust are essential for language development. We try to understand each student's unique language journey and create a supportive atmosphere.

Example: In our English as a Second Language (ESL) class, we had a student who recently immigrated and struggled to communicate. We dedicated extra time to having one-on-one conversations with him, discussing his interests and experiences. This helped improve his language skills and made him feel valued and welcomed. Over time, his confidence grew, and he began participating more actively in class discussions and assignments.

c. Time Management and Effective Planning in English Lessons

Time management is critical in language classrooms, where every moment counts for language acquisition. We meticulously plan lessons, considering language proficiency levels and learning objectives.

Example: We carefully structured lessons for a literature analysis unit to maximize language exposure and practice. We designed activities encouraging students to analyze literary texts and express their interpretations in English. Time management was crucial to ensure that we covered the required content while allowing ample opportunity for students to engage in meaningful language use.

d.Adapting to Changing Circumstances in English Teaching

Flexibility is essential in language education as students progress at different rates. Adapting to their evolving language needs and responding to unexpected language challenges is a key aspect of my approach.

Example: A spontaneous discussion arose during a unit on Basic English vocabulary and phrases. Instead of dismissing it, we embraced the opportunity for authentic language practice. We explored everyday topics in English, challenging students to express their opinions and engage in conversations. This unexpected detour improved their language skills and demonstrated the real-world applications of English.

e. Consistency in Language Learning Routines

In language education, consistency is key to language acquisition. We establish routines that provide structure and predictability, reducing language anxiety and enhancing language development.

Example: In our English language class, we follow a consistent routine that includes daily vocabulary practice, group discussions, and language games. Students know what to expect, which reduces language anxiety. This uniform structure also allows them to focus on language learning rather than worrying about changes in routine.

f. Utilizing Effective Behavior Management Strategies in Language Classrooms

Effective classroom behavior management involves addressing language-related challenges. My strategies include encouraging risk-taking, providing constructive language feedback, and promoting a growth mindset toward language acquisition [8, 100].

Detailed Example: A student hesitates to speak in an advanced English class because of fear of making mistakes. We implemented a "Language Challenge" activity where students were encouraged to use new vocabulary and sentence structures, focusing on communication rather than perfection. This approach reduced language anxiety, and the student gradually gained confidence and became more willing to participate in English conversations.

Conclusion

Classroom management is not merely a tool for maintaining order; it is the heart of effective teaching and learning. It is the foundation upon which students build their educational journeys, providing a safe and empowering environment to explore their intellectual, behavioral, and emotional potential. This comprehensive understanding of classroom management is crucial for educators as they navigate the complexities of modern education.

Throughout this research, we have explored the multifaceted nature of classroom management, dissecting its various components and highlighting its significance in shaping the educational landscape. From the delicate balance of clear expectations and adaptability to nurturing positive teacher-student relationships, we have seen how each element contributes to the symphony of classroom management. While working on our paper, we have concluded that the following points are crucial when dealing with classroom management.

- The role of classroom management extends beyond the confines of academic achievement. It shapes students' behavioral and emotional development, teaching them essential life skills such as self-discipline, conflict resolution, and teamwork. In doing so, it prepares them for success in the classroom and the challenges they will encounter in their future endeavors.
- Classroom management isn't just a one-size-fits-all concept. It embraces diversity and
  inclusivity, recognizing that each classroom is unique, with its dynamics, challenges, and
  opportunities. Effective educators can adapt their strategies and techniques to meet the
  specific needs of their students, fostering an environment where all can thrive.
- Classroom management is not a static concept but a dynamic and evolving practice. Educators who continually engage in professional development and seek growth opportunities are better equipped to manage their classrooms effectively and, in turn, support the growth and development of their students.

In essence, classroom management is the key to unlocking the full potential of both educators and students. By honing this art and science, educators can instill a passion for learning, foster personal growth, and prepare their students for a future prosperous with opportunities and

possibilities. It is the art of teaching and life, where each student's journey is celebrated, and each potential is realized.

- Classroom management in English education involves maintaining a structured learning environment and creating a space where learners feel encouraged, supported, and motivated to engage with the complexities of language.
- Setting clear language expectations is the foundation upon which language proficiency is built. It provides students with a roadmap to navigate the intricacies of vocabulary, grammar, and communication. I have witnessed students grow from tentative language learners to confident communicators by sharing specific language goals and exemplifying language use.
- Positive teacher-student relationships, another cornerstone of effective classroom management, have allowed me to understand the unique language journeys of my students. By embracing diversity and fostering an atmosphere of trust, I have witnessed students become more willing to take linguistic risks, knowing their efforts are valued and supported.
- Time management in language lessons is critical, ensuring every moment is dedicated to language acquisition. I have maximized language exposure and practice through meticulous lesson planning and dynamic activities, guiding students toward greater fluency.
- Adaptability in language education is essential as learners progress at different rates and
  face distinct language challenges. I have seen students overcome language barriers and
  achieve newfound confidence by responding to their evolving needs and seizing
  unexpected language opportunities.
- Consistency in language learning routines has provided structure and predictability, reducing language anxiety and enabling students to focus on language development. This predictability has, in turn, fostered a sense of security and an eagerness to engage with the English language.
- Behavior management strategies tailored to language development have empowered students to embrace a growth mindset toward language acquisition. By promoting a

culture of language exploration and emphasizing the value of communication over perfection, I have witnessed language apprehension give way to linguistic self-assurance.

In closing, effective classroom management in English education is the catalyst for empowering learners to embark on their language journeys with confidence and enthusiasm. Through the lens of personal experience and the presentation of concrete examples, this chapter has illuminated the nuanced and dynamic nature of language learning environments. These approaches, strategies, and insights serve as a testament to the transformative potential of classroom management in nurturing proficient and confident English language learners. I hope these experiences will inspire and guide educators to cultivate the next generation of effective communicators and global citizens.

References

- 1. Brophy, J. (2013). Motivating students to learn (4th ed.). Routledge.
- **2.** Canter, L., & Canter, M. (2018). Assertive discipline: Positive behavior management for today's classroom. Solution Tree Press.
- **3.** Evertson, C. M., Emmer, E. T., & Worsham, M. E. (2006). Classroom management for elementary teachers (7th ed.). Pearson.
- **4.** Emmer, E. T., & Sabornie, E. J. (2015). Handbook of classroom management: Research, practice, and contemporary issues. Routledge.
- **5.** Jones, V. F., & Jones, L. S. (2016). Comprehensive classroom management: Creating communities of support and solving problems. Pearson.
- **6.** Marzano, R. J., Marzano, J. S., & Pickering, D. J. (2003). Classroom management that works: Research-based strategies for every teacher. ASCD.
- **7.** Marshall, P. (2010). The Power of Mindsets and Effort. Educational Leadership, 68(2), 34-37.
- **8.** Protheroe, N. (2013). Seven Keys to Effective Feedback. ASCD.
- **9.** Weinstein, C. S., Novodvorsky, I., & Alexander, P. A. (2018). Helping students take responsibility for learning: 50 tips to improve motivation and learning (3rd ed.). Routledge.
- **10.** Wong, H. K., & Wong, R. T. (2009). The first days of school: How to be an effective teacher (4th ed.). Harry K. Wong Publications.

ՀՀ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ,ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ ԵՎ ՍՊՈՐՏԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ «ՎԱՆԱՁՈՐԻ Հ.ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ» ՀՒՄՆԱԴՐԱՄ

ՊԱՐՏԱԴԻՐ ԱՏԵՍՏԱՎՈՐՄԱՆ ԵՆԹԱԿԱ ՈՒՍՈՒՑԻՉՆԵՐԻ ՎԵՐԱՊԱՏՐԱՍՏՈՒՄ

ZESULINSULUULUUTUUSUUL

ԹԵՄԱ՝ ԿՈՆՖԼԻԿՏՆԵՐԸ ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԳՈՐԾԸՆԹԱՑՈՒՄ ԵՎ ԴՐԱՆՑ ՀԱՂԹԱՀԱՐՄԱՆ ՈՒՂՒՆԵՐԸ

ԿԱՏԱՐՈՂ՝ Տ. ՄԻՐՋՈՅԱՆ

ՂԵԿԱՎԱՐ՝ Ա. ՊԱՊՈՅԱՆ

ԲበՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Ներածություն

- 1.Կոնֆլիկտների էություննու տեսակները
- 2. Կոնֆլիկտների առաջացման պատձառները մանկավարժական կոլեկտիվում
- 3. Վարքի ռազմավարությունները կոնֆլիկտային իրավիձակներում
- 4.Ուսուցիչների կոնֆլիկտայնության և կոնֆլիկտային վարքի ուսումնասիրությունը
- 5. Կոնֆլիկտների հաղթահարման ուղիները

Եզրակացություն

Գրականություն

ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ

Ամբողջ աշխարհում կրթության հետ կապված հարցերը միշտ էլ եղել և մնում են պետության ուշադրության կենտրոնում։ Յուրաքանչյուր երկիր ունի իր կրթական համակարգը, որը, սակայն, տարբերվում է մյուսից զարգացվածության մակարդակով և տևողությամբ՝ կախված տվյալ երկրի տնտեսական, քաղաքական և մշակութային պայմաններից։ Եթե երկիրը զարգացած է, ապա ժողկրթության համակարգի մեջ մտնող բոլոր օղակները (մանկապարտեզներ, դպրոցներ, տեխնիկումներ, ինստիտուտներ և այլն) նույնպես զարգացած են, և հակառակը։

Ներկայումս ինքնակառավարվող համակարգ է, գործում է դպրոցն որը մանկավարժական կոլեկտիվի անդամների համատեղ գործունեության շնորհիվ։ Դպրոցի աշխատանքի արդյունավետությունը որոշվում է նաև նրանով, թե որքանով է սուբյեկտը՝ տնօրենը, տեղյակ օբյեկտի՝ դպրոցի առանձնահատկությունների մասին, որքանով է նա հաշվի առնում արտաքին միջավայրի ազդեցությունը։ Դպրոցի գործունեությունն ունի իր առանձնահատկությունները և կախված է մի գործոններից։ Դրանցից մեկը դպրոցական համակարգում առաջացող կոնֆլիկտներն են։ Կոնֆլիկտներն անխուսափելի են առնվազն այն պատճառով, որ մանկավարժական ունի գործընթացի լուրաքանչյուր մասնակից իր արժեհամակարգը, կարծիքը, սկզբունքները, հետաքրքրությունները, բնավորության գծերը։ Աշխատանքի արդիականությունը պայմանավորված է վերը նշված հանգամանքներով։

Աշխատանքի նպատակն է բացահայտել ուսուցիչների կոնֆլիկտայնությունը և վարքի ռազմավարությունները կոնֆլիկտային իրավիձակներում։

Նպատակից բխում են հետևյալ խնդիրները.

- 1. ներկայացնելկոնֆլիկտի էությունը, տեսակները,
- 2. բացահայտել կոնֆլիկտների պատՃառները մանկավարժական կոլեկտիվի սուբյեկտների միջև,
- 3. բացահայտել ուսուցիչների վարքի ռազմավարությունները կոնֆլիկտային իրավիձակներում,
- 4. ներկայացնել կոնֆլիկտների հաղթահարման ուղիները։

Հետազոտության մեթոդիկաները։

Հետազոտության նպատակով կիրառվել են «Կոնֆլիկտայի՞ն անձնավորություն եք» թեստը և «Կ. Թոմասի վարքի ռազմավարությունը կոնֆլիկտային իրավիձակում»։

Աշխատանքի կառուցվածքը։

Աշխատանքը բաղկացած է տեսական և հետազոտական մասերից, ներածությունից, եզրակացությունից, գրականության ցանկից։ Աշխատանքում ներկայացված են 2 դիագրամներ։ Ընդհանուր ծավալը կազմում է 18 տպագիր էջ։

1. Կոնֆլիկտների էությունն և տեսակները

Կոնֆլիկտը (լատ՝.conflictus) կողմերիբախում, հակամարտություն է, որիընթացքումկողմերիցգոնեմեկըհակառակկողմիգործողություններնընկալումէորպես իրսեփականհետաքրքրություններինու շահերին ուղղվածսպառնալիք։

Բ.Մ. Ռեբուսը կոնֆլիկտը բնութագրում է՝ որպես «մարդկանց գիտակցության մեջ միմյանց հանդեպ հակադարձ ուղղված և անհամատեղելի միտումների բախում՝ կապված բացասական սուր հուզական ապրումների հետ»։

Ըստ Ա.Վ. Մորոզովի՝ «կոնֆլիկտը համատեղ գործունեություն վարող սուբյեկտների բախում է (անհատների, խմբերի, կառուցվածքների) կազմակերպության շրջանակներում կամ միջկազմակերպչական միջավայրում»[5]։

Ըստ Ա.Վ. Սերգեյչուկի՝ «կոնֆլիկտը անհատների անհամատեղելի նպատակների, հետաքրքրությունների, դիրքորոշումների, կարծիքների, հայացքների բախում է» [4]։

Ի տարբերություն այլ հեղինակների՝ Ա.Մ. Ստոլյարենկոն կոնֆլիկտը բնութագրում է ոչ թե որպես բախում, այլ հակասություն. «Կոնֆլիկտը երկու, երեք և ավելի մարդկանց (խմբերի) միջև սուր և դժվար լուծվող հակասություն է, որը բնութագրվում է հակամարտությամբ, հակասող կողմերի կողմից ուժեղ միջոցների փոխադարձ կիրառմամբ՝ հակառակ կողմին հաղթելու նպատակով» [4]։

Կոնֆլիկտներն էապես տարբերվում են հակասություններից։ Հակասությունները և տարաձայնությունները հաձախ օգտակար են ուսուցման և դաստիարակության գործընթացը կազմակերպելու համար։ Տնօրենի խնդիրը ոչ թե ուսուցիչների կարծիքները բացարձակ միասնության հասցնելու, այլ նրանց հայացքներում եղած տարաձայնությունները կոնֆլիկտի չհասցնելու մեջ։ Իսկ եթե ամեն դեպքում չի հաջողվել խուսափել կոնֆլիկտից, ապա տնօրենը գոնե պետք է ամեն կերպ կանխի դրա հետագա զարգացումը, քանի որ կոնֆլիկտներն ունեն քայքայիչ, կործանարար բնույթ և որ ամենակարևորն է, ազդում են մարդկանց հոգեբանաֆիզիոլոգիական վիձակի վրա։

«Կոնֆլիկտները միշտ սթրեսներ են, հոգեբանական ընկձվածություն, ոչ հաձելի հոգեկան վիձակ, անբարենպաստ աշխատանքային և կենսական հետևանքների հավանականություն»։

Ա.Վ. Մորոզովը ներկայացնում է կոնֆլիկտների հետևյալ դասակարգումը։

- ըստ մասնակիցների կարգավիձակի կոնֆլիկտները լինում են ուղղահայաց (ենթակաների և ղեկավարի միջև) կամ հորիզոնական (միայն ենթակաների միջև),
- ըստ դրսևորման աստիձանի՝ բաց և թաքնված կոնֆլիկտներ,
- ըստ ինտենսիվության աստիձանի՝ վառ արտահայտված կամ ջնջված կոնֆլիկտներ,
- ըստ տևողության՝ կարձատև և երկարատև կոնֆլիկտներ։
   Կոնֆլիկտի տարրերն են[5] `
- Կոնֆլիկտի օբյեկտը իրական գոյություն ունեցող օբյեկտիվ պատձառն է, որից էլ առաջացել է կոնֆլիկտը։ Կոնֆլիկտի օբյեկտը ծագում է կոնֆլիկտից առաջ։
- Ընդդիմախոսները կոնֆլիկտի մասնակիցներն են, որոնք չնայած մրցակցում են իրար մեջ, միշտ չէ, որ թշնամիներ են հանդիսանում։ Կոնֆլիկտում մասնակցում են առանձին անձիք, բայց նրանք կարող են ներկայացնել ինչպես իրենց անձնական, այնպես էլ խմբի, կազմակերպության և այլնի շահերը։
- Միջադեպը հենց այն գործողությունն է, որը բռնկում է կոնֆլիկտը, բացահայտում հակասությունների գոյությունը։ Միջադեպից հետո կոնֆլիկտը անցնում է բաց ձևի։ Այլ կերպ ասած, նրան կարելի է անվանել առիթ։ Հաձախ միջադեպը որևէ առնչություն չի ունենում կոնֆլիկտի օբյեկտի հետ։
- Կոնֆլիկտի առարկան «ներքին պատձառն է, որը դրդում է մարդուն առձակատման։ Կոնֆլիկտին մասնակցող յուրաքանչյուր ընդդիմախոս, ի դեմս օբյեկտիվ հանգամանքների, ունի կոնֆլիկտի նկատմամբ հետաքրքրության անձնական պատձառներ»։

Առանձնանում են կոնֆլիկտների հետևյալ տեսակները [2].

- ներանձնային (կոնֆլիկտ կոնկրետ անձի տարբեր մղումների, կարիքների,
   շահերի միջև);
- միջանձնային (առանձին անհատների միջև կոնֆլիկտ);
- ներխմբային (կոնֆլիկտ անհատի և խմբի միջև);
- միջխմբային (խմբերի միջև կոնֆլիկտ)։

Միջանձնային կոնֆլիկտը առանձին անհատների բախումն է նրանց փոխգործակցության գործընթացում։ Միջանձնային կոնֆլիկտների առաջացման ընդհանուր սոցիալ-հոգեբանական մեխանիզմը փոխազդող անհատների անհամատեղելիությունն է, որն արտահայտվում է կողմերից առնվազն մեկի գործողությունների և մյուս կողմի ակնկալիքների անհամապատասխանությամբ։

Ներխմբային կոնֆլիկտներն ավելի քիչ տարածված են, քան միջանձնային կոնֆլիկտները, բայց ավելի մասշտաբային են և կարող են լինել ավելի սուր։ Դրանց արդյունքը կարող է լինել անհատի հեռացումը խմբից, և նույնիսկ ղեկավարի պաշտոնանկությունը։

Միջխմբային կոնֆլիկտն արտահայտվում է տարբեր խմբերի շահերի բախմամբ՝ փոքր, միջին, խոշոր։ Զ. Ֆրեյդը բացահայտեց միջխմբային թշնամանքի ծագումը «օտարների» և «մենքին» նվիրվածության հանդեպ։ Այս թշնամության «նպատակը» նա բացատրեց որպես խմբային համախմբվածության պահպանման հիմնական միջոց։

Ներանձնային կոնֆլիկտները տեղի են ունենում մարդու ներաշխարհում, և մեզանից յուրաքանչյուրը մշտապես բախվում է դրանց։ Կառուցողական ներանձնային կոնֆլիկտները նպաստում են անհատականության զարգացմանը։ Այնուամենայնիվ, կործանարար ներանձնային կոնֆլիկտները լուրջ վտանգ են ներկայացնում անհատի համար՝ սկսած ծանր ապրումներից, որոնք անհանգստություն են պատձառում, մինչև դրանց ծայրահեղ ձևը՝ ինքնասպանություն [3]։

2. Կոնֆլիկտների առաջացման պատձառները մանկավարժական կոլեկտիվում

Մանկավարժական գործունեության ընթացքում կոլեկտիվի անդամների միջն փոխադարձ կապի բացակայությունը համարվում է մանկավարժական կոլեկտիվում առաջացող կոնֆլիկտների հիմնական պատձառը։ Կոնֆլիկտներն անխուսափելի են առնվազն այն պատձառով, որ մանկավարժական գործընթացի յուրաքանչյուր մասնակից ունի իր հայացքները, կարծիքը, սկզբունքները, հետաքրքրությունները։

Դպրոցական համակարգում առանձնացվում են հետևյալ միջանձնային կոնֆլիկտները.

1. Ուսուցիչ - աշակերտ։ Կոնֆլիկտը ուսուցչի և աշակերտի միջև առաջանում է ուսուցչի անզսպվածությունից, ինչպես նաև նրա կոպտությունից, անարդարացի նշանակված գնահատականից, անհիմն կշտամբանքներից, ինչպես նաև աշակերտների անհատական հոգեբանական առանձնահատկությունների չիմացությունից։ Էական ազդեցություն ունի ուսուցչի հաղորդակցման ոճը և վարքի ռազմավարությունը։ Բայց երբեմն աշակերտներն են իրենց վարքով և վերաբերմունքով ստեղծում կոնֆլիկտային

իրավիձակ։ Միջանձնային կոնֆլիկտները ուսուցիչների և աշակերտների միջն սովորաբար առաջանում են բարձր դասարաններում, քանի որ ցածր դասարաններում ուսուցիչը հեղինակություն է աշակերտի համար։ Բարձր դասարաններում աշակերտը ձգտում է պաշտպանել սեփական դիրքը, ցանկանում լինել բացարձակ անկախ իր գործողություններում և արարքներում, ինչն էլ կոնֆլիկտային իրավիձակ է առաջացնում։

- 2. Տնօրեն (ուսմասվար) ուսուցիչ։ Այստեղ, որպես կանոն, կոնֆլիկտներն առաջանում են տնօրենի կողմից կազմակերպված դասալսումներից հետո։ Ուսուցիչները դժվարությամբ են համաձայնում արդարացի դիտողությունների հետ և չեն ընդունում սեփական սխալները։ Մովորաբար այդպես են վարվում կամ երիտասարդ, կամ բարձր ինքնագնահատականով ուսուցիչները, կամ էլ նրանք, ովքեր նախկինում բարձր պաշտոններ են զբաղեցրել։ Մյուս կողմից՝ կոնֆլիկտը կարող է առաջանալ տնօրենի անփորձությունից, անտակտությունից, անսկզբունքայնությունից։
- 3. Տնօրեն ուսմասվար (կազմակերպիչ)։ Այս կարգի կոնֆլիկտն ուսումնասիրելիս պարզվել է, որ պատձառ կարող է հանդիսանալ անձնական թշնամանքը, չնայած հնարավոր են նաև պաշտոնական բնույթի կոնֆլիկտներ։
- 4. Տնօրեն (ուսուցիչ) ծնող։ Կոնֆլիկտները ծնողների հետ դարձել են հաձախակի։ Մի կողմից ծնողները ընդվզում են, երբ ի վիձակի չեն լինում վձարելու պարապմունքներ համար, մյուս կողմից ուսուցիչներն են ընդհարվում ծնողների հետ, քանի որ ծնողներն իրենց երեխաների դաստիարակությունը բարդում են ուսուցիչների վրա և չեն ցանկանում ընդունել նրանց արդարացի դիտողություններն ու պահանջները։
- 5. Ուսուցիչ ուսուցիչ։ Ուսուցիչների միջև կոնֆլիկտի պատձառ կարող են դառմալ անհատական-հոգեբանական առանձնահատկությունները, անհամատեղելիությունը։ Անհրաժեշտ է նշել, որ հանրակրթական դպրոցներում կոնֆլիկտներ են առաջանում նաև աշակերտնեի միջև։ Հիմնականում պատձառը կապված է լիդերության հետ, երբ դասարանում կան մի քանի լիդերներ, որոնցից յուրաքանչյուրը ցանկանում է դրսևորել սեփական առավելությունը։ Սովորաբար այսպիսի կոնֆլիկտները տեղի են ունենում դեռահասների մոտ։ Դա կապված է դեռահասների մոտ հասակակիցներին գնահատելու բարոլաէթիկական չափանիշների ձևավորման աստիձանից, նրանց վարքին

ներկայացվող պահանջներից։ Ուսուցիչները պարտավոր են միջամտել այդ ընդհարումներին, կարգավորել դրանք։

Ըստ Մ. Ռիբակովայի՝ ուսուցիչների և աշակերտների միջև առաջանում են հետևյալ կոնֆլիկտները.

- գործունեության, որոնք առաջանում են աշակերտի ցածր առաջադիմության և տրված արտաուսումնական հանձնարարությունները չկատարելու պատձառով,
- վարքի (արարքների), որոնք առաջանում են աշակերտի՝ դպրոցում և դպրոցից
   դուրս վարքի կանոնները խախտելու պատձառով,
- հարաբերությունների, որոնք առաջանում են ուսուցիչների և աշակերտների
   հուզական-անձնային հարաբերությունների ոլորտում։

Գործունեության կոնֆլիկտները առաջանում են ուսուցչի և աշակերտների միջև, երբ աշակերտը հրաժարվում է կատարել ուսուցչի պահանջները։ Նմանատիպ կոնֆլիկտներ առաջանում են աշակերտի հոգնածության, կոպիտ դիտողության, ուսումնական նյութի բարդության, ոչ օբյեկտիվ գնահատականի պատՃառով։

Վարքի կոնֆլիկտներն առաջանում են այն դեպքում, երբ ուսուցիչը աշակերտների արարքների սխալ վերլուծության հիման վրա անհիմն եզրակացություններ է կատարում։

Հարաբերությունների կոնֆլիկտները համախ առաջանում են ուսուցչի՝ պրոբլեմային իրավիմակը ոչ հմուտ կերպով լուծելու հետևանքով։ Այս կոնֆլիկտները, որպես կանոն, ձեռք են բերում անձնային բնույթ և երկարատև են։

Համաձայն Ա.Գ. Կովալյովի՝ կոնֆլիկտները բացասաբար են անդրադառնում և խոչընդոտում ողջ կոլեկտիվի աշխատանքը՝ ազդելով մարդկանց նյարդահոգեբանական վիձակի վրա։ Նրանք, ովքեր ընդգրկվում են կոնֆլիկտի մեջ, սկսում են մտածել ոչ թե աշխատանքի, այլ պայքարի մասին։ Աձում է անձնական անհանդուրժողականությունը։ Նույնիսկ երկու անձի միջև ծագած կոնֆլիկտն իր մեջ կարող է ներգրավել այլ մարդկանց, հիմնականում նրանց, ովքեր ձգտում են բացահայտել կոնֆլիկտի հակասությունները, պատձառները։ Խոշոր կոնֆլիկտները կարող են նույնիսկ քայքայել կոլեկտիվը։ Մինչդեռ կոնֆլիկտի լուծումը բերում է լարվածության թուլացման, լիցքաթափման, աշխատանքային պարտականությունների վրա ուշադրությանը կենտրոնացման։ Կոնֆլիկտի շուտափույթ լուծումը հանգեցնում է նրան, որ մարդիկ

սկսում են լավ աշխատել, միմյանց նկատմամբ պահպանել բարեկամական հարաբերություններ։

Ռ.Լ. Կրիչևսկին նշում է, որ կոնֆլիկտները, բացի քայքայիչ բնույթից, ունեն նաև կառուցողական բնույթ, որը բերում է խմբակային դինամիկայի ուժեղացման, կոլեկտիվի զարգացման։ Ինչպիսի հետևանքներ կունենա կոնֆլիկտը և ինչպես կազդի կոլեկտիվի փոխհարաբերությունների և գործունեության վրա՝ կախված է մասնակիցների զարգավածության մակարդակից, վարքի ռազմավարությունից, նրանց հոգեբանական հատկություններից և հետաքրքրություններից, բարոյական չափանիշների և հոգևոր արժեքների ձևավորման աստիձանից։

3. Վարքի ռազմավարությունները կոնֆլիկտային իրավիձակներում

Կոնֆլիկտային իրավիձակներում կիրառվում են վարքի 5 ռազմավարություններ[1]՝

- 1. **Մրցակցության ոմ։**Այս ոճը կարոք է կիրառել այն մարդը, որն ուժեղ կամք ունի, բավականաչափ հեղինակություն, իշխանություն, այնքան էլ շահագրգիռ չէ մյուս կողմերի հետ համագործակցության մեջ և ձգտում է առաջին հերթին սեփական շահերը բավարարել։ Այս ոճը կարելի է կիրառել, եթե.
- կոնֆլիկտի ելքը շատ կարևոր է ձեզ համար և դուք մեծ ներդրում եք կատարում հարցի լուծման համար,
- դուք բավականաչափ իշխանություն և հեղինակություն ունեք և ձեզ համար ակնհայտ է, որ ձեր առաջարկած լուծումը լավագույնն է,
- զգում եք, որ դուք այլ ընտրություն չունեք և կորցնելու բան չունեք,
- պետք է այնպիսի որոշում կայացնեք, որին շատերը հավանություն չեն տա, և դուք բավականաչափ լիազորություներ ունեք այդ քայլը կատարելու համար։
- 2. Համագործակցության ոմ։ Այն կարելի է կիրառել, եթե սեփական շահերը հետապնդելով, դուք ստիպված եք հաշվի առնել մյուս կողմերի կարիքներն ու ցանկությունները։ Այս ոձը առավել դժվար է, քանի որ ավելի տևական աշխատանք է պահանջում և կիրառելու նպատակը երկարատև փոխշահավետ որոշում մշակելն է։ Այն սեփական ցանկությունները բացատրելու, միմյանց լսելու, սեփական հույզերը զսպելու կարողություններ է պահանջում։ Կոնֆլիկտի կարգավորման համար այս ոձը կարելի է կիրառել հետևյալ իրավիձակում.

- անհրաժեշտ է ընդհանուր լուծում գտնել, երբ մոտեցումներից յուրաքանչյուրն էլ կարևոր է և փոխզիջումային տարբերակ չի հանդուրժում,
- տևական, ամուր և փոխկախվածության բնույթ ունեցող հարաբերությունների մեջ եք մյուս կողմերի հետ,
- կողմերն ընդունակ են լսելու միմյանց և շարադրելու իրենց շահերը,
- անհրաժեշտ է տեսակետների ինտեգրում և գործունեության մեջ կողմերի
   անձնային ընդգրկվածության ուժեղացում։
- 3. Փոխզիջման ոմ։ Այս ոմի էությունն այնէ, որ կողմերը ձգտում են տարաձայնությունները կարգավորել փոխադարձ զիջումների դեպքում։ Այս առումով փոխզիջման ոմը որոշ չափով համագործակցություն է հիշեցնում, բայց իրականանում է ավելի մակերեսային մակարդակում, քանի որ կողմերն ինչ-որ բանում զիջում են միմյանց։ Կոնֆլիկտի լուծման այս մոտեցումը կարելի է օգտագործել հետևյալ իրավիմակներում.
- երկու կողմերն էլ հավասարապես համոզիչ փաստարկների են տիրապետում և հավասար իշխանություն ունեն,
- փոխզիջումային լուծումը ձեզ կարող է բավարարել, քանի որ այլ լուծում գտնելու համար ժամանակ չկա, կամ էլ պարզվել է, որ խնդրի լուծման այլ մոտեցումներն արդյունավետ չեն,
- փոխզիջումը թույլ կտա ամեն ինչ կորցնելու փոխարեն գոնե ինչ-որ բան ստանալ։
- **4. Խուսափման ոձը։** Սովորաբար իրականացվում է, երբ խնդիրն այնքան էլ ձեզ համար կարևոր չէ, դուք պնդում եք ձեր իրավունքները, լուծումը գտնելու համար դուք ոչ մեկի հետ չեք համագործակցում և չեք ցանկանում ուժեր ու ժամանակ վատնել լուծման վրա։ Այս ոձը կիրառելի է նաև այն դեպքում, երբ կողմերից մեկն ավելի մեծ իշխանություն ունի կամ զգում է, որ իրավացի չէ, կամ համարում է, որ շփումները շարունակելու համար լուրջ հիմքեր չկան։ Խուսափման ոձր կիրառելի է, երբ.
- տարաձայնությունների աղբյուրը պարզունակ է և ձեզ համար էական չէ՝ ավելի կարևոր խնդիրների համեմատությամբ, այդ պատձառով էլ դուք համարում եք, որ չարժե դրա վրա ուժեր ծախսել,
- գիտեք, որ չեք կարող կամ նույնիսկ չեք ուզում հարցը լուծել ձեր օգտին,

- ցանկանում եք ժամանակ շահել, որպեսզի որևէ որոշում կայացնելուց առաջ ուսումնասիրեք իրավիձակն ու լրացուցիչ տեղեկատվություն ստանաք,
- խնդիրն անհապաղ լուծելը վտանգավոր է, քանի որ կոնֆլիկտի բացահայտումը և բաց քննարկումը կարող են միայն վատացնել իրավիձակը,
- դուք ծանր օր եք ունեցել, իսկ այդ հարցի լուծումը կարող է միայն լրացուցիչ անախորժություններ բերել։

Չպետք է կարծել, թե այս ոձը խնդիրներից փախչել կամ պատասխանատվությունից խուսափել է նշանակում։ Իրականում խուսափելը կամ հետաձգելը կարող է միանգամայն համապատասխան լինել, քանի որ այդ ընթացքում այն կարող է ինքն իրեն լուծվել կամ էլ դուք կարող եք ավելի ուշ զբաղվել դրանով, երբ բավականաչափ տեղեկատվություն և լուծելու ցանկություն կունենաք։

- 5. Հարմարման ոմ։Սա նշանակում է, որ դուք մյուս կողմի հետ գործում եք համատեղ, ընդ որում խնդիրը հարթելու և բնականոն մթնոլորտը վերականգնելու նպատակով չեք փորձում պնդել ձեր շահերը։ Համարվում է, որ այս ոձն առավել արդյունավետ է լինում, երբ գործի ելքը չափազանց կարևոր է մյուս կողմերի համար և այնքան էլ էական չէ ձեզ համար, կամ երբ դուք զոհում եք սեփական շահերը մյուս կողմի օգտին։ Հարմարվելու ոձը կարող է կիրառվել.
- կարևորագույն խնդիրը հանգստությունը և կայունությունը վերականգնելն է, այլ ոչ թե կոնֆլիկտը կարգավորելը,
- տարաձայնութան առարկան այնքան էլ էական չէ ձեզ համար և կատարվածն առանձնապես չի հուզում ձեզ,
- համարում եք, որ ավելի լավ է բարի հարաբերություններ պահպանեք մարդկանց հետ, քան պնդեք սեփական տեսակետը,
- գիտակցում եք, որ ձշմարտացի չեք,
- զգում եք, որ բավարար իշխանություն և հաղթելու բավարար հնարավորություներ չունեք։

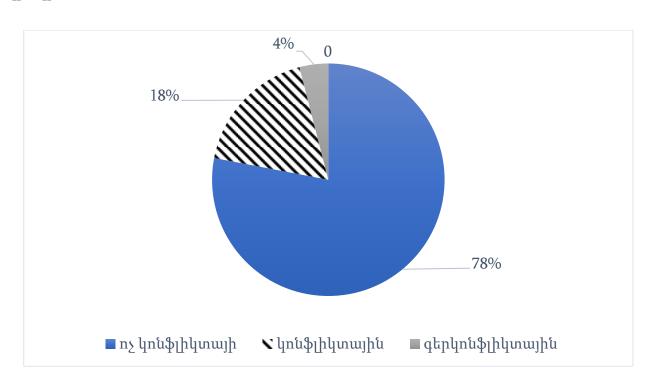
4. Ուսուցիչների կոնֆլիկտալնության և կոնֆլիկտային վարքի ուսումնասիրությունը

Աշխատանքի փորձարարական մասում կուսումնասիրվեն Վանաձոր քաղաքի ուսուցիչների կոնֆլիկտայնության մակարդակը և կոնֆլիկտային իրավիճակներում վարքի ռազմավարությունը։

Հետազոտությանը մասնակցել են 160 ուսուցիչ։ Կոնֆլիկտայնության ուսումնասիրության համար ընտրվել էր «Կոնֆլիկտայի՞ն անձնավորություն եք» թեստը [3, էջ 61]և «Կ. Թոմասի վարքի ռազմավարությունը կոնֆլիկտային իրավիձակում» թեստը [2, էջ 168]

Մտորև կներկայցվեն հետազոտությանը մասնակցած ուսուցիչների հետ անցկացրած թեստերի արդյունքները։

«Կոնֆլիկտայի՞ն անձնավորություն եք» թեստի արդյունքները ներկայացված են դիագրամ 1-ում։

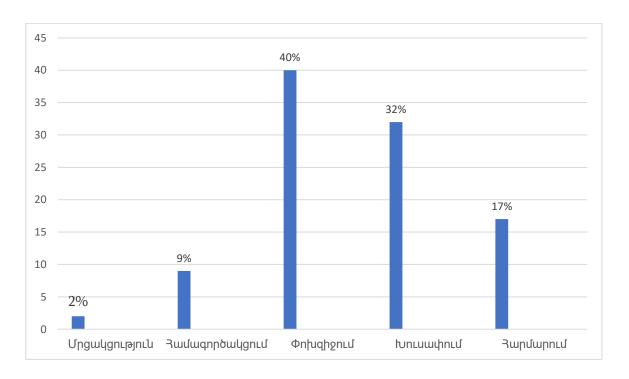
Դիագրամ 1.ուսուցիչների կոնֆլիկտայնության մակարդակը

Ինչպես տեսնում ենք դիագրամից, ուսուցիչների 78%-ը ոչ կոնֆլիկտային են, խաղաղասեր են, պատշաձ ձևով են իրենց դրսևորում, չեն սիրում կոնֆլիկտների մեջ մտնել, խուսափում են վեձերից, սակայն նրանց երբեմն անվանում են հարմարվողական։

18%-ը ուսուցիչների կոնֆլիկտային են, բայց կոնֆլիկտի մեջ են մտնում միայն այն դեպքում, երբ համոզված են, որ իրենք ձիշտ են։ Նրանք կարողանում են պաշտպանել իրենց տեսակետը՝ պահպանելով քաղաքավարության կանոնները, դուրս չգալով կոռեկտության շրջանակներից, ինչը հարգանք է առաջացնում նրանց նկատմամբ։

4%-ը գերկոնֆլիկտային անձնավորություններ են։ Սիրում են կոնֆլիկտի մեջ մտնել, քննադատել մյուսներին, ցուցաբերել անզսպվածություն և կոպտություն։

«Կ. Թոմասի վարքի ռազմավարությունը կոնֆլիկտային իրավիձակներում թեստի արդյունքները ներկայացված դիագրամ 2-ում։

Դիագրամ 2. Ուսուցիչների վարքի ռազմավարությունը կոնֆլիկտային իրավիձակներում թեստի արդյունքները

Մրցակցության ոճը կարող է կիրառել այն մարդը, որն ուժեղ կամք ունի, բավականաչափ հեղինակություն, իշխանություն, այնքան էլ շահագրգիռ չէ մյուս կողմերի հետ համագործակցության մեջ և ձգտում է առաջին հերթին սեփական շահերը բավարարել։ Համագործակցության ոճը կարելի է կիրառել, եթե սեփական շահերը հետապնդելով, դուք ստիպված եք հաշվի առնել մյուս կողմերի կարիքներն ու ցանկությունները։ Այս ոճը առավել դժվար է, քանի որ ավելի տևական աշխատանք է պահանջում և կիրառելու նպատակը երկարատև փոխշահավետ որոշում մշակելն է։ Այն սեփական

ցանկությունները բացատրելու, միմյանց լսելու, սեփական հույզերը զսպելու կարողություններ է պահանջում։ Թվարկված գործոններից մեկի բացակայությունն այս ոՃր ոչ արդյունավետ է դարձնում։

Փոխզիջման ոձի էությունն այն է, որ կողմերը ձգտում են տարաձայնությունները կարգավորել փոխադարձ զիջումների դեպքում։ Այս առումով փոխզիջման ոձը որոշ չափով համագործակցություն է հիշեցնում, բայց իրականանում է ավելի մակերեսային մակարդակում, քանի որ կողմերն ինչ-որ բանում զիջում են միմյանց։ Այս ոձն առավել արդյունավետ է. երկու կողմերն էլ միևնույն բանն են ցանկանում, բայց չգիտեն, որ դա անիրագործելի է։

Խուսափման ոձը։ Սովորաբար իրականացվում է, երբ խնդիրն այնքան էլ ձեզ համար կարևոր չէ, դուք պնդում եք ձեր իրավունքները, լուծումը գտնելու համար դուք ոչ մեկի հետ չեք համագործակցում և չեք ցանկանում ուժեր ու ժամանակ վատնեք լուծման վրա։ Այս ոձը հանձնարարելի է նաև այն դեպքում, երբ կողմերից մեկն ավելի մեծ իշխանություն ունի կամ զգում է, որ իրավացի չէ, կամ համարում է, որ շփումները շարունակելու համար լուրջ հիմքեր չկան։

Հարմարման ոճը նշանակում է, որ դուք մյուս կողմի հետ գործում եք համատեղ, ընդ որում մթնոլորտը հանդարտեցնելու և աշխատանքային բնականոն մթնոլորտը վերականգնելու նպատակով չեք փորձում պնդել ձեր շահերը։ Համարվում է, որ այս ոճն առավել արդյունավետ է լինում, երբ գործի ելքը չափազանց կարևոր է մյուս կողմերի համար և այնքան էլ էական չէ ձեզ համար, կամ երբ դուք զոհում եք սեփական շահերը մյուս կողմի օգտին։

5. Կոնֆլիկտների հաղթահարման ուղիները

Մանկավարժական կոլեկտիվում կոնֆլիկտների կանխարգելման և հաղթահարման նպատակով առաջարկում ենք.

- 1.Բաց երկխոսություն. Դպրոցի տնօրենությունը պետք է խրախուսի անդամների միջն բաց և ազնիվ երկխոսությունը։ Սա ներառում է լսել ուրիշների տեսակետները և արտահայտել սեփական մտքերն ու զգացմունքները։ Հաձախ կոնֆլիկտները կարելի է լուծել՝ քննարկելով հարցը։
- 2.Հասկանալով ուրիշների դիրքորոշումը. կարևոր է հասկանալ այլ մանկավարժների դրդապատձառներն ու հետաքրքրությունները։ Կոնֆլիկտները կարող են առաջանալ

տարաձայնությունների պատձառով, բայց որքան խորը հասկանան շարժառիթները, այնքան ավելի հեշտ կլինի փոխզիջումային լուծում գտնելը։

- 3.Մասնագիտական ուսուցում և զարգացում. սովորելը և զարգացումը կարող են օգնել մանկավարժներին սովորել նոր տեխնիկա, բարելավել դասարանի կառավարման հմտությունները և հարստացնել դասավանդման փորձը։ Սա կարող է նվազեցնել կոնֆլիկտների մակարդակը։
- 4.Թիմային աշխատանք. համագործակցությունը և թիմային աշխատանքը կարևոր են դասախոսական անձնակազմում։ Ուսուցչական թիմը պետք է միմյանց դիտի որպես դաշնակիցների, այլ ոչ թե մրցակիցների։
- 5.Կոնֆլիկտների կառավարում. Սա ենթադրում է այնպիսի տեխնիկաների կիրառում, որոնք օգնում են անձի ինքնակարգավորմանը, հույզերի կառավարմանը, սթրեսակայունության բարձրացմանը։
- 6.Կորպորատիվ մշակույթի ստեղծում. դրական և առողջ կորպորատիվ մշակույթի ստեղծումը կարող է նվազեցնել կոնֆլիկտի հավանականությունը։ Սա կարող է ներառել համայնքային միջոցառումների անցկացումը, աշխատակիցներին կրթել հաստատության արժեքների մասին և այլն։
- 7.Մասնագիտական աջակցություն. մանկավարժները կարող են մասնագիտական աջակցություն և խորհրդատվություն ստանալ որակավորման հոգեբաններից և թրեյներներից։

Ցանկացած կոնֆլիկտ լուծելիս հարկավոր է սթափ գնահատել իրավիձակը և հենվել փաստերի,այլ ns թե հույզերի վրա, հասկանալ կողմերի տարիքային առանձնահատկություններն ու հոգեվիմակը (հատկապես աշակերտ-աշակերտ կոնֆլիկտներում)։ Հակամարտող կողմերի մոտ ձևավորել կամ ամրացնել արժեքային համակարգ և սովորեցնել ցուցաբերել դրական մոտեցում ցանկացած հարցի լուծման ժամանակ։ Անհրաժեշտ է սահմանել կայուն համագործակցություն կողմերի միջև և հետևողական աշխատանք տանել՝ մինչև կոնֆլիկտի վերացումը։

ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

Կատարելով տեսական վերլուծություն և փորձարարական հետազոտություն, եկան հետևյալ եզրակացությունների.

- 1. Մանկավարժական կոլեկտիվում կոնֆլիկտները բացասական ազդեցություն են ունենում ուսումնական գործընթացի վրա, քանի որ կոնֆլիկտի մասնակիցները կենտրոնանում են խնդրի լուծման վրա, այլ ոչ՝ թե ուսումնական գործընթացի։
- 2. Մանակավարժական կոլեկտիվում կոնֆլիկտներն առաջանում են դպրոցական համակարգի հետևյալ սուբյեկտների միջև. տնօրեն-ուսուցիչ, ուսուցիչ-ուսուցիչ և ուսուցիչ-ծնող հարաբերություններում։
- 3. Ուսումնական գործընթացը կարող է խաթարվել տարբեր պատձառներով, որոնցից մեկը ուսուցիչների կոնֆլիկտայնությունն է։
- 4. Մանկավարժական կոլեկտիվում ուսուցիչները կոնֆլիկտային իրավիձակներում ավելի շատ կիրառում են փոխզիջում և խուսափում վարքի ռազմավարությունները։ Այսպիսով, կարելի է հաշվի առնել այն, որ կոնֆլիկտներն ունեն ոչ միայն բացասական, այլ նաև դրական կողմեր։ Նրանք ընկած են էվոլյուցիայի հիմքում և ստիպում են մեզ նոր գիտելիք, փորձ ու հմտություն ձեռք բերել, օգնում են Ճանաչել ինքներս մեզ և այն մարդկանց, ովքեր ուշադրության ու աջակցության կարիք ունեն։

Կոնֆլիկտի հաղթահարման ժամանակ կարելի է արագ հասնել դրական արդյունքի՝ կիրառելով նրբանկատություն, ձիշտ ռազմավարություն, վարպետություն, ցուցաբերել անկողմնակալ և մարդասիրական մոտեցում։

- 1. **Աղուզումցյան Ռ. Վ.,** Լոքյան Ա. Բ., Պետրոսյան Լ. Հ., Կոնֆլիկտի կառավարումը կազմակերպություններում, «Պետական ծառայություն» հրատ., 2012.- 76 էջ։
- 2. **Еникеев М.И.** Психологическая диагностика. Стандартизированные тесты. М.: ПРИОР, 2002. 288с.
- 3. **Конфликтология** / Под ред. В.П. Ратникова. М.: 2001. 512с.
- 4. **Рогов Е.И.** Настольная книга практического психолога. В 2-х томах. Кн 2., М.: ВЛАДОС, 2002. 480с.
- 5. **Синица И.Е.** Педагогический такт и мастерство учителя. М.: Педагогика, 1983. 247с.
- 6. **Шейнов В.П.** Управление конфликтами: теория и практика. Минск: Харвест, 2010. 912с., לפַ 7-8
- 7. **Щербаков И.Д.** Конфликты в организации, причины их возникновения и способы разрешения // Экономика и менеджмент инновационных технологий. 2014. № 3. Ч. 1. URL: http://ekonomika.snauka.ru/2014/03/4610 (25.12.2017).

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ, ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ, ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ ԵՎ ՍՊՈՐՏԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ

«ጓ. ԹՈԻՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՎԱՆԱՁՈՐԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՄԱՆԿԱՎԱՐԺԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ» ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

Պարտադիր _ատեստավորման _ենթակա _ուսուցիչների վերապատրաստում

Հետազոտական աշխատանք

Թեմա` «Բջջային հեռախոսների կիրառումը ուսումնառության գործընթացում>>

Կատարող ՝ Անգին Վարոսյան

Ղեկավար ` Լուսինե Վարդանյան

Հոկտեմբերի 26, 2023

In the recent two decades, educational tendencies have changed and developed greatly. Numerous new interactive methods, system improvements, techniques and technologies have been created to make teaching and learning process more

interesting, motivating and easy. The teacher-centered approach has been replaced by the pupil-centered one, classical textbooks have been substituted by more colorful, illustrated and updated ones, there have been created a number of games, easy and fun tasks and modern technologies that can provide the necessary information in a moment.

Learning is undoubtedly an interesting activity with all the above mentioned aspects. But can we guarantee for the quality of education? Has it been improved or not? This is a very important questioning and unfortunately we can't give a truly positive reply to it.

On the one hand, all this is highly productive by the engagement of all pupils into the process of learning, no matter they are weak or strong, on the other hand there are a number of widely spread activities that prevent brain from exercise. Making everything too easy and achievable somehow affects pupil's thinking and analyzing abilities. Let all the "smart equipment" that are inevitable today. Almost everyone has a smart phone that plays an important role in his or her life. Pupils are not exceptions. They want to carry them everywhere and to schools, too. There is no doubt that it deviates their attention from lessons, and a simple solution to this problem can be the banning of cell phones in schools. But it isn't as helpful as it may seem. Anyway pupils can't stop thinking about them and looking forward to the moment when the classes will be over and they will rush to their houses to take their precious toys. Unfortunately, our children have become "smart addicted" and we must try to find useful ways of implementing their smart phones instead of forbidding taking them.

Thus, this research will focus on the methods specialists have cultivated to use this equipment in classrooms productively namely in language learning ones.

The use of mobile phones in school setting or environments is a topic of debate. Supporting parents believe that cell phones address their safety concerns

by enabling them to communicate with their children. Teachers and administrators opposed to mobile phone usage in schools believe that they cause disruption, and may be used for malicious purposes such as cheating or tests or taking inappropriate photographs.

A study of a group of undergraduate students, published in the journal Computers in Human Behavior in 2015, found that among undergraduate students, total mobile-phones use measured in number of minutes per day, not limited to school time was "significant and negative predictor of collage students' academic performance, objectively measured as cumulative GPA" The study controlled for various other factors.

A 2015 study by the London School of Economics, conducted in four cities of England, found that test scores increased by more than 6% in schools which banned cell phones.

In the United Kingdom, no schools banned mobile phones in 2001 However, by 50% of the schools had banned these devices, and by 2012, this number had to 98%4 According to CNN Money, students' academic skills reflected improvement when cell phone policies were implemented to bad cell phone use in schools. Schools banning students from carrying phones helped students score higher on exams and reduced the students' temptations to use cell phones for non-scholarly purposes.

Recent interest in the potential for mobile phones and other portable devices to support learning and teaching has been driven by the fact that mobile phones are relatively cheap and increasingly powerful (Chinnery 2006; Kukulska-Hulme and Traxler 2005). Another benefit is that leaners are used to working with them, often more so than with computers. Thornton and Houser (2003) report that young Japanese leaners prefer to use mobile phones for many activities, from emailing to reading books. Research on the use of mobile phones for the delivery of vocabulary materials to English learners in Taiwan shows that students enjoy using their phones because of easy access to materials and the ability to practice anytime and anywhere; in addition, some students like the screen size limitations, which make the amount of content more manageable than that of other teaching materials (Chen, Hsieh, and Kinshuk 2008). There are several pedagogical reasons to consider using mobile phones in the second language classroom. Most importantly, phones are social tools that facilitate authentic and relevant communication and collaboration among learners. This makes them an ideal tool to support situated learning theory, which states that

learning is more likely to take place when information is contextually relevant and can be put to immediate use (Lave and Wenger 1991). For example, second language learners can use mobile technology to access relevant vocabulary and expressions while at a bank opening an account, to look up movie reviews while at the teacher, or to discuss weekend plans with an English speaking friend. Since mobile phones are part of students' everyday routines, they help minimize the separation between the classroom and the outside world. Applied linguists agree on little it comes to theories for explaining language learning, but one thing seems clear - more exposure to the target language and more practice, or time on task, explains most of the variation in students' success. Any tool that can increase students' access to the language will contribute greatly to their progress. Another compelling argument for using mobile phones in the classroom is that they give students control over their own learning. Students control the medium, and teachers, by elaborating how best to use the medium, provide a blueprint for autonomous learning, especially during the wide range of daily social activities where mobile phones are most likely to be used.

There have been a number of successful projects with cell phones in the less developed areas of the world, but none has been as successful as the British Broadcasting Corporation (BBC) Janala ("window,, in Bangla) project in Bangladesh (BBC 2017). BBC Janala turned the cell phone into a cost-effective tool for language education, allowing the most basic cell phone to receive hundreds of brief audio lessons and SMS quizzes, enabling individuals to study and learn English "as a tool to improve people's livelihoods" (BBC 2017).

One example covered a simple dialogue titled, "What clothes are you wearing?" The audio, approximately three minutes long, had explanations in Bangla and allowed the listener to practice when the lines were spoken. In Addition to the material delivered by phone, the audio scripts and lessons were published four times a week in a local Bangla newspaper.

In another mobile learning pilot called Bridge IT, the international Youth Foundation in Tanzania partnered with the Ministry of Education and Vocational Training and other external entities to increase academic achievement and educational quality "among students at primary school level in mathematics, science and life skills through the innovate use of cell phones and digital technology" (Enge 20111,2). According to Enge (2011), test scores in math and science from students who received Bridge IT lessons showed "significant gains during the 2010 academic year in comparison to test scores of students in the control schools who did not benefit from Bridge IT (3). One

lesson included a video projected from a mobile phone onto a TV illustrating how to accomplish a math task, after which the teacher explained the task and allowed students to respond to questions and engage in associated activities. This example shows how a low-cost technology can be used creatively by enhance learning in school environments and communities that are traditionally underserved (Maghembe 2009).

A study by Zhang, Song, and Burston (2011) in China looked at whether the learning and retention of vocabulary could be increased through the use of cell phones. One group of students received five vocabulary words per day via a free messaging application. A second group received 130 words on paper, and those students determined their own study schedules. One conclusion of the study is "that short-term spaced vocabulary learning via mobile phones can be more effective than massed vocabulary learning through the paper medium" (Zhang, Song, and Burston 2011, 208). The researchers also found that students who received the words on their cell phone along with short reminders to study were more motivated to learn the words released that day (Zhang, Song, and Burston 2011). Though this is just another way to deliver vocabulary, it supports the argument that chunks of learning are more easily processed and retained than larger chunks and that cell phones can play a role in delivering the content.

PHONES COME IN MANY SHAPES AND FORMS

There are smart phones with Internet capability, which have many functions similar to a computer's, and then there are feature phones that have basic features such as video, still cameras, and sound-recording technology. These basic features are helpful to not only strengthen students skills, but also create content that connects the language to the outside world, thus giving more purpose to what students are doing. When students see such a purpose, they become more active and feel empowered in the learning process (Sad 2008; Reinders 2010). Following are several activities using cell phones that will empower learners and develop their confidence in learning and practicing English.

CELL PHONE ACTIVITIES USING PHOTOS

1. Describing Places

Have students take a photo of Buildings or of specific places in the city. They can use prepositions to describe the location of each building or place and adjectives to describe the building or place. For beginners, provide prompts similar to these:

•	This is a	·
•	It's beside / near	·
•	They sell / make	

Advanced students can create short narratives about the place and what happens there. There are many ways to use photos for description. Figure 1 provides a simple procedure for using photos from cell phones.

2. English All around Us

In many setting where English as a foreign language is taught, you can find signs, advertisements, and menus with English words. With cell phones, students take pictures of "English all around us", creating a visual activity. Challenge students to go out and fine as many English words and phrases as they can in the local environment. When my students do this, they often return with lists of oddly translated sentences or menu items that sound unappetizing, and we work together to come with improved translations. The exercise becomes even more engaging because the pictures give contextual clues as to what the intended meaning might have been, Work together as English detectives to come up with alternatives to what students find. The example below is from a elevator sign:

Warning Notice to Passengers:

Before boarding the elevator make sure it is parked at this floor.

Here you notice that *passengers* is spelled incorrect. We can also discuss the use of the word *parked*, which we would not normally use for an elevator. What words could we use that have a similar meaning? We might use *stopped*, *located*, or even *positioned*. The activity shows that there are various alternatives.

If a teacher does not want to send out to look for English phrases or

wards, he or she can share pictures with the class to help students find an alternative or spot something odd with a certain phrase or word. This activity is motivating and gets everyone talking. Figure 2 suggests ways to adapt the activity for different levels.

PROCEDURE FOR USING CELL PHONES PHOTOS

- Pair or group students. Students take out their phones and choose a picture of a friend, family member, food, place, etc. Or teachers can send pictures.
- Students discuss in pairs or groups.

Beginner: Tell when, where, and why you took the picture, and why you like it (time, location, opinion statements). For example: *This is my sister. I took the picture on Sunday. We were at the park. I like the picture because the park is my favorite place in town.*

Intermediate: Explain who or what is in the picture (family, descriptions, adjectives, vocabulary developments). For example: *My sister and I went to the park last Saturday. I was standing by a large tree when I took the picture, and she didn't know that I had taken it.* The picture reminds me of fun afternoons with my family I have spent in that park.

Advanced: Write short stories about the picture using recently learned vocabulary or structure (creative thinking, idea development). For example: The city park is the most interesting place in the city because you can see a variety of people there. Everyone comes for a different reason. Some come for picnics; others come to play sports; many people come to just walk and enjoy nature.

• Other activities include having students write a description of a friend's picture or describe a picture and have a partner guess where it is or what is happening.

ENGLISH ALL AROUND US ACTIVITY

Beginner:

- Using the English phrases and words collected, students work to simply understand the language.
- Students use bilingual dictionaries to try to find a better word or phrase (having the pictures in context helps).

Intermediate:

- Look at spelling and word choice to suggest synonyms for the words used or phrases that improve the original.
- Afterward, students present their suggestions to the restaurants and businesses where they discovered the odd English translations.

Advanced:

- Students discuss where they found these phrases. If there is a place that has a phrase or message in both English and the local language, students discuss the root of the unusual translation and why they think it was chosen.
- Students extend the discussion to word choice, context, and audience in relation to translation, or they discuss the advantages of translating word for word versus translating the meaning of a message.

Figure 2. Ways to adapt English All around Us for students of different skill levels

ACTIVITIES FOR LOW-RESOURCE ENVIRONMENTS

1. Take Out Your Cell Phone

This is a simple activity that you can use a warm-up. Students take out their cell phones and, in groups of three, discuss the favorite features of their phones. It can be anything they use regularly or that they really like. They talk about why they like the feature and what they use it for. Students who do not have a phone can describe a feature that they would like to have on a phone. Take this opportunity to have students practice using descriptive language, giving support for opinions, or making comparisons of different phones and their features.

Alternatively, have students talk about the least useful feature or application on their phone. They could discuss why they dislike it, why they don't use it, and how they might change it if they could design a phone. Below is sample language might use in this activity.

•	My phone is (size)
•	It's (color)
•	My screen is (brightness and size)
•	I can listen to (audio features)
•	I do/don't like my phone's (size, color, features)
•	My phone is a (brand)
•	I can/can't (take pictures) with my phone. (capabilities)
•	Your phone has a (camera), but mine doesn't. (comparisons)
•	On my next phone, I would like (desires)
•	My favorite/least favorite feature of my phone is
	because (opinion of feature using "because")

2. Create Listening Material

In many contexts, teachers lack material for listening practice. Cell phones have the potential to change that. You may not have access to recordings of "native speakers", but you can create your own short listening clips for students. Here are a few ways to make the most out of the voice-recording feature on cell phones:

- Record a newspaper headline or a short poem on your phone. Send it out to students in a text or via Bluetooth, then have them listen to it and try to recreate it by recording into their phone. Alternatively, plug in a speaker in class, play the recording a few times, and have students attempt to imitate it and record into their phones.
- Create video dictionaries. Students use their phones to record a list of vocabulary words, showing a picture of each item and pronouncing the name of the item at the same time. The goal is to help retention of the world for future use.

3. Talk and Text Activities

A number of projects have encouraged reading on mobile phones. West and Chew (2014) describe reading activities on mobile devices in developing countries and suggest that cell phones can be used to increase literacy. In areas that lack resources, people typically own cell phones that are simple and have limited access to data, and they tend to use talk and text functions more than apps. Below are descriptions of two activities that take advantage of the most basic features of a phone.

Vocabulary activity. Send an SMS to students with five vocabulary words per week or per day and have them find the definitions and/or practice using the words in context.

Dictation activity. The following suggestions require the cell phone to have a recording function.

- Send a short recorded passage (60 seconds maximum) to students, have them listen to it and write out what they hear.
- For oral practice, have students record a passage (60 seconds maximum) and let others listen to it and write it down. Later, they can compare what they wrote with the original passage, and the teacher can focus on pronunciation, if needed.

Recording Lectures: The "Flipped" Classroom

Many teachers are structuring their lessons in what is being coined "Flipped Classroom". These teachers are recording their "lectures" using video or audio and students are listening to that outside of class as the homework and in class they are completing the practice and the teacher serves as a guide, re-teaching as needed. On most cell phones with a data plan students can watch a video of a previous lesson.

According to the recent research from <u>University of Hafia</u>, 95% of high school students are using <u>Cell Phones at School</u>. Many schools have been <u>debating</u> on the usage of <u>cell phones</u> in school, students use cell phones in various way, i.e.; to surf the internet, to access social networks like facebook.com and twitter.com, to stream videos on YouTube and so much more. Instead of fighting the battle of banning cell phones in schools, I suggest teachers and school administrators should find ways of integrating cell phones in schools for educational purposes.

Every student can own a cell phone at school, because they're affordable and easy to carry compared to laptops or tablets. Below some 25 creative ways are listed to use cell phones in schools for academic purposes.

1. Use Cell Phones as Reminders: Students tend to use diaries to note down important dates and assignments, however, this diary can get lost at any time, if not, a student can easily forget what they wrote in a diary. Cell phones can be used as reminders; teachers can use bulk text messaging services like Remind 101.com to send text messages to remind their students about an exam or assignment. Also cell phones come with a built-in diary which can be set to remind a student about a specific task at a given time.

2. Use Cell Phones For Research Purposes: Most schools have computer labs where students go to make research online, however, it can be inconvenient for students, because in most cases the computers in the lab are never enough and the competition for computers is always high. It can also be expensive to provide a computer to each and every student at

- school, so the best option is to use cell phones as research tools. All smart phones can access internet, so teachers can group students and assign them research work, if students work as a group, they will stay on track.
- **3.** Use cell phones to take polls in the classroom: You can easily know the response of your students on a specific subject using cell phone polls. One of the best polling system is **polleverywhere.com**, it's instant and affordable. As teachers you can get your classroom's attention on instant with Poll everywhere, it is compatible with most devices. It is the best way of keeping students engaged and it also gives a chance to a shy student to participate in a classroom debate. To make polls interesting, you can segment your students and have them compete against each other; the competition can be open so that they can see who won in real time.
- **4.** Use cell phones to share educational material: Students can easily use cell phones to take pictures or videos in the field with other students at school. For example, Geography students can take picture or record videos while in the field carrying out a geography research, let's say, they go to study features of a volcanic mountain, a student can take pictures of various features and activities on that volcanic mountain, and then they can share those pictures or mini clips with their fellow students at school in real time.
- 5. Use cell phones for audio & video lessons: Teachers can record instructions in video format or audio format, and then upload recordings to a classroom blog or school website. Students with smart phones can easily access a classroom blog via the internet and download these recordings which they can play at anytime of the day. This practice can save teachers time and it also promotes mobile learning. Students can feel comfortable if they learn via their cell phones, because they can be in position to play back the audio or video until they understand the concept being explained by their educator.

6. Use cell phones as Gamification tools at School: As a teacher you will agree, that integrating games in the classroom can boost a student's interest in learning. For example, you can tell your students to download and install "Seek 'n Spell" mobile application; this App can challenge your student's mind and brains which will keep them attentive both in the classroom and outside of the classroom.

So how does "Seek 'n Spell" work?

Seek n' Spell uses your cell phone GPS to create new games for your students based on the surroundings at **school**. It gathers virtual letters and it creates words which can be used to challenge players of the game. Try out **Seek 'n Spell**.

- 7. Use Stop Watches on Cell Phones in a science classroom: During a science experiment, students will need to use stop watches in the laboratory, most chemicals or experiments will react at a given time, so it is better for each student or group to have a stop watch. So if you're a science teacher and your school has very few stop watches for your science classroom, then opt for stop watches on student's cell phones. Smart phones like iPhone have good digital stop watches which can start or reset on instant.
- 8. Use Cell Phones for Video Conferencing at School: This can sound weird, but a teacher can use a cell phone which has video conferencing application like SKYPE to consult another teacher or educator on a specific subject, this discussion can be streamed on a smart white board using Blue-tooth technology and all students learn from this video conference call. During this video call, students can have a chance to ask question to that expert or educator and this will help them learn more about a specific subject. Also students can create virtual discussion groups using Skype; this can help them share educational ideas while using their cell phones.
- **9.** Use Cell Phones to learn new languages: Your students can easily learn new languages using advance mobile language applications like BABBEL. It is very easy to use Babble, a student will simply paste the

content they want to translate, and then select a language they're interested in, and Babble will translate that text to a student's favorite language. Both teachers and students can use Babble to learn any language, some of the languages you can learn on Babble include; Italian, Swedish, Polish, Indonesian, English, Turkish, Dutch, German, French and much more. Babble mobile App comes with an integrated speech recognition tool which a student can use to test their pronunciation.

- **10.** Use Cell Phones as Calculators: It does not matter if your cell phone is expensive or not, every cell phone has a calculator with basic features. Students can use a calculator in math and physics classroom. Cell phone calculators can be used to solve simple equations in the classroom.
- **11. Use cell phones to scan text books:** All smart phones have cameras, so students can use those cameras to scan and bookmark important pages in text books, bookmarking services like Evernote.com can be used to store these bookmarked scanned pages and students can easily search for these bookmarks. So this is what a student has to do:
  - **Step 1:** Take a picture of any text or diagram in a text book.
  - **Step2:** Use the Evernote app to save the scanned page.
  - **Step 3:** Make sure you name each document you save so that it becomes easy for you to search for them.
- 12. Use Cell Phones as Digital Storytelling tools: There are Samsung smart phones which can record mini audio clips and videos, literature students can find this feature very important, they can record audio speeches by recording most interesting poems and share them with friends online. You can spice up your stories with pictures or video clips recorded using your cell phone.

- 13. Use Vernier Video Physics App for Cell Phones: Physics students can take advantage of Vernier Video Physics App to take a picture or video of an object in motion, mark its position frame by frame, and then set up the scale using a known distance. This video Physics will draw trajectory, position, and velocity graphs for the object. Try out Video Physics; it is great for both physics students and instructors.
- **14. Use Cell Phones as E-reader Tools:** Most smart phones have big storage space of about 30GB; students can easily download e-books online and store them on their cell phones. Most of these smart phones have wide touch screens which can enable a student to read downloaded e-books, or read full text websites like Wikipedia.
- 15. Use cell phones as dictionaries at School: Students or teachers can use cell phones to text Google definitions system using their cell phones. Many times we don't go with our dictionaries in the classroom, but a cell phone is always with us. If you have no internet access in your classroom or cell phone, then you can text the term you want to be defined to 466-456, then wait for a while, Google will text you back with a correct definition of that term.
- 16. Use cell phones as Timers at School: You can create a text book reading competition in your classroom, let students form reading groups and give each group a paragraph or sentence to read and explain. But to make this interesting, you can judge them by time and accuracy. So you can use a timer with an alarm, when the time is over, the horn will make a sound. This is just an example, as a teacher you can use timers in so many creative ways.
- 17. Create SMS based Chat Rooms for students using a cell phone:
  Services like <u>Groupme.com</u> can allow you to create a discussion group and communicate with your fellow students using SMS messaging.
  Encourge your students to create virtual discussion groups and exchange

educational information in real time, this move can also help shy students because they can set fake profile names to join any group, students can even share photos or share locations with friends. Groups me works on most smart phones, you can have as many groups as you want.

- **18.** Use tumbler as a classroom blog platform: Your students can easily take pictures while in the field and upload them on Tumblr classroom blog, other students in the field or classroom can post comments on these pictures taken from the field. Students can also write text on these photos to describe various features in the photo.
- 19. Use Study Boost App for Cell Phones at School: Study Boost App is an instant messaging which allows both students and teachers to study and review questions in real time. Students can have chance to study with instant messaging and text messaging. Teachers who have always been asking how they can integrate mobile learning technology in their classrooms can try out Study Boost Mobile Application. For students with unlimited texting plan, you can be in position to use Study Boost for free. But students outside USA, will pay a small fee to benefit from this service. Students and Teachers, try out Study Boost.
- **20.** Use ChaCha at school to help your students get answers on hot questions: Chacha is a community based Question and Answers platform which will help your students get real time answers on just about anything while in the classroom. Students can use their cell phones to text a question to **242-242**, Chacha does not charge for this service, but you will need a full time text messaging plan to benefit from this service.
- 21. Use cell phones as blogging tools at school: Try out phone casting applications like <u>iPadio.com</u> to enable your students to broadcast live to the web from their cell phones. Students can easily broadcast audio messages and share them with their classmates. Also blogging platforms like <u>Blogger & WordPress</u> can be used on cell phones. As a teacher you

can create a classroom blog which uses a responsive theme which can be accessed well on all mobile phones, so your students can post comments or discussions on that classroom blog using their cell phones.

- 22. Use Junaio Mobile App to make research or access academic information on instant: For those who don't know Junaio, it is an augmented reality browser for mobile phones. You can also use Junaio to unlock augmented content on images and objects and play games or experience virtual interactions. The tool is not developed as an educational technology, but any creative teacher can take advantage of its features and use them for educational purposes. Try it out.
- 23. Use cell phones to go paperless in your classroom: Teachers can reduce on the use or papers in their classrooms by integrating cell phones in the learning and teaching process. Phones can be used to mark student's exam paper, so teachers can assign exams or tests using cell phones and each student can submit their work via email, then the teacher can mark these tests using a Markup App for iPad.
- **24. Use Cell Phones to Preserve Lectures:** Smart phones can shoot and record video, so you can record all the lecture in video format, then share this lessons with students who missed attending class on that day. These videos can be shared across video hosting platforms like Vimeo.com & Youtube.com, so students can easily access these lessons from anywhere. As a teacher, you can create a classroom Youtube channel and upload all lectures. It is a good idea if you create a Youtube classroom channel, because your students will always go to that channel for further studies.
- **25.** Use Cell Phones to Take Attendance at School: Many times students dodge lessons or school and attend non educational activities, if this behavior is not well monitored, it can affect student's grades at the end of the term. Teachers can use GPS Location Tracker App to track locations

of each and every students, also parents can use the same app to know if their children are attending school or not.

In conclusion, this is a summerized list on ways cell phones can be used at school, teachers and educators who think that cell phones are distracting divuces at school, you should skip that and find better ways of using cell phones in schools.

- 1. References English Teaching Forum volume 55, number 2, 2017
- 2. Journal of educational technology systems, 2015
- 3. British Council, 2016
- 4. Science Direct, 2020